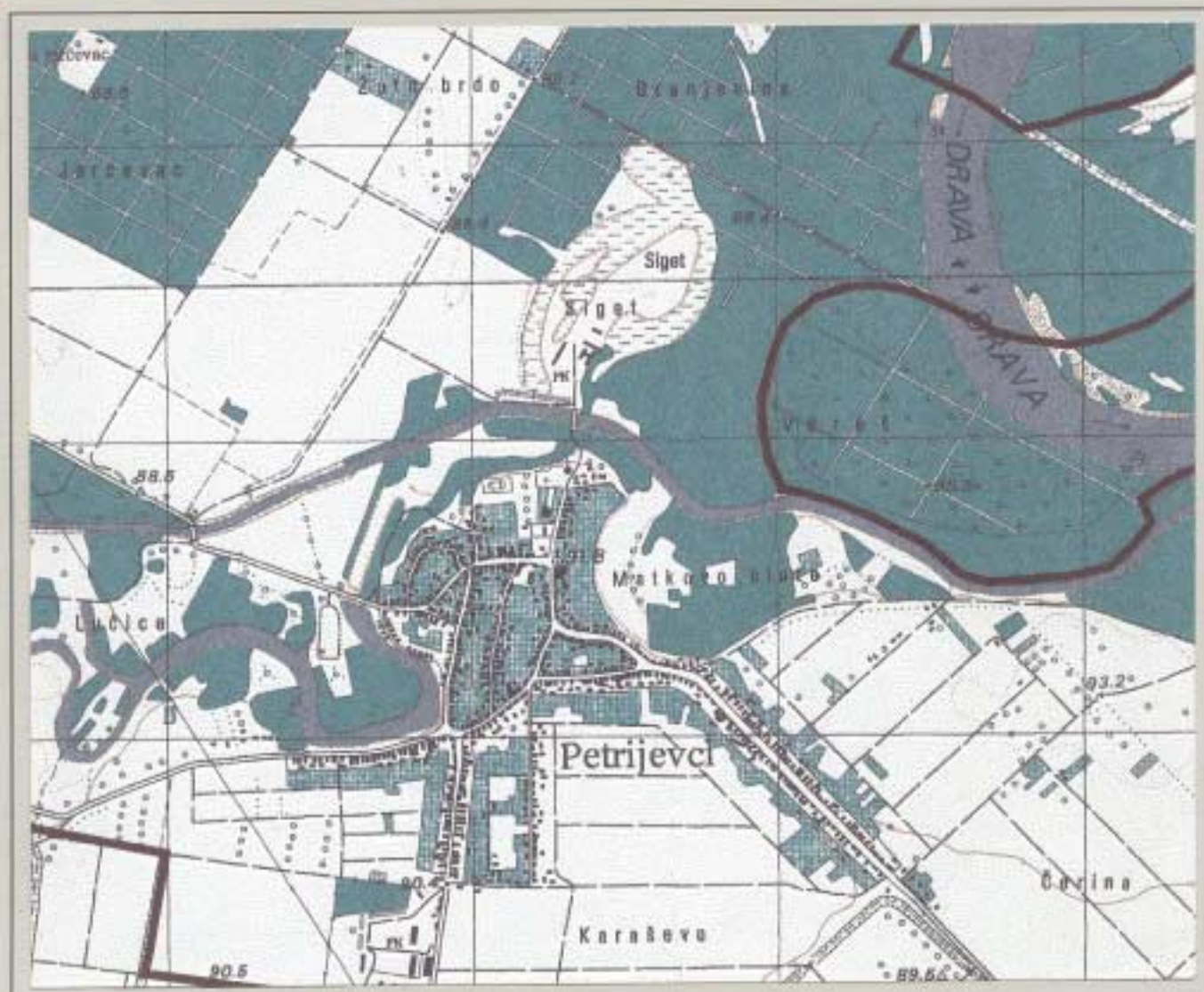

Naručitelj
OSJEČKO - BARANJSKA ŽUPANIJA
OPĆINA PETRIJEVCI

Izrađivač
CPA Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o.

PROSTORNI PLAN UREĐENJA
OPĆINE PETRIJEVCI

Zagreb, 2003. godine

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE PETRIJEVCI

Naručitelj
OPĆINA PETRIJEVCI

Načelnik
Ivo ZELIĆ, dipl.ing.polj.

Stručna kordinacija u ime Općine Petrijevci
Josip BRONZOVIĆ

Izvršitelj
CPA Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o.
Zagreb, Odranska 2

Direktor CPA
Tomislav DOLEČKI, dipl.ing.arh.

Stručna koordinacija u ime CPA
Tomislav Dolečki, dipl.ing.arh.

Stručni tim CPA
Tomislav DOLEČKI, dipl.ing.arh.
Neda KAMINSKI - KIRŠ, dipl.ing.arh.
Lidija TADIJANOVIĆ, dipl.ing.arh.
Zrinka TADIĆ, dipl.ing.arh.

Zagreb, 2003. godina

U izradi Plana korišteni su podaci i dokumentacija Općine Petrijevci, te tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima:

- MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PROSTORNOG UREĐENJA, Uprava prava za zaštitu prirode,
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku,
- MINISTARSTVO OBRANE, Uprava za graditeljstvo,
- MINISTARSTVO PROSVJETE I ŠPORTA, Uprava za financije
- MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE SKRBI, Uprava socijalne skrbi,
- MINISTARSTVO ZDRAVSTVA,
- MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, Uprava za energetiku i gospodarstvo,
- MINISTARSTVO TURIZMA, Uprava za razvoj turizma,
- MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, POLICIJSKA UPRAVA OSJEČKO-BARANJSKA, Sektor upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite, Inspektorat unutarnjih poslova,
- MINISTARSTVO ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE,
- DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA,
- OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, Zavod za prostorno uređenje,
- OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, Uredi državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji:
 - Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove - Ispostava Valpovo,
 - Služba za gospodarstvo,
 - Služba za prosvjetu, kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu,
 - Služba za rad, zdravstvo i socijalnu skrb,
- HRVATSKE CESTE d.o.o., Sektor za razvoj, plan i projektiranje,
- HRVATSKE CESTE d.o.o., Sektor održavanja, Ispostava Osijek,
- ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJE,
- HRVATSKE ŠUME p.o., Uprava šuma Osijek, Odjel za uređivanje šuma,
- HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Direkcija za prijenos, Prijenosno područje Osijek
- HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Sektor za razvoj,
- HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., DP "ELEKTROSLAVONIJA" Osijek,
- HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., DP "ELEKTROSLAVONIJA" Osijek, Pogon distribucije plina
- HRVATSKA POŠTA d.d., Središte pošta Osijek,
- HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za slivno područje Drave i Dunava Osijek,
- HRVATSKE VODE, Vodnogospodarska ispostava za slivno područje "Karašica-Vučica", Donji Miholjac,
- ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.,
- VIP-NET GSM d.o.o.,
- HRVATSKI TELEKOM, TKC Osijek,
- INA INDUSTRIJA NAFTE d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina NAFTAPLIN, TTT Služba nadzora i geodetskih poslova,
- HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRAVANJE, OSIJEK
- DVORAC d.o.o. VALPOVO
- OPĆINA PETRIJEVCI.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA OPĆINA PETRIJEVCI	
Naziv prostornog plana PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE PETRIJEVCI	
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Petrijevci (SG Općine Petrijevci 01/ 02)	Odluka Općinskog vijeća Petrijevci o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci (SG Općine Petrijevci 07/03)
Odluka Općinskog poglavarstva Petrijevaca o stavljanju Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci na javnu raspravu (datum objave 19.09. 2002.)	Javni uvid održan: od 01.10. 2002. do 31.10. 2002.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave: M.P.	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Gordana David-Tomaz, v.r.
Suglasnosti na plan: <ul style="list-style-type: none">- Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove, prema članku 24. i 26. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02), klasa 350-01/03-01/03, urbroj 2158-15-03/2-03-10, datum 06.10.2003. ; na temelju mišljenja Zavoda za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije, klasa 350-04/02-01/8, urbroj 2158/1-01-10-03-33, datum 06. svibanj 2003.).- Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, prema članku 17. stavak 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (NN 66/01), klasa 350-2/03-01/2, urbroj 525-02-A.B.P./03-04, datum 26. svibanj 2003.).- Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Osijeku prema članku 56. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99), klasa 350-02/03-01/01, urbroj 532-10-3/1- 03-05, datum 28. siječanj 2003.).	
Pravna osoba koja je izradila plan CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o., Zagreb, Odranska 2	
Pečat pravne osobe koja je izradila plan: M.P.	Odgovorna osoba Tomislav DOLEČKI, dipl.ing.arh.
Koordinatori plana Za Općinu Petrijevci: Za CPA d.o.o.:	Josip BRONZOVIĆ Tomislav DOLEČKI, dipl.ing.arh.
Stručni tim u izradi plana 1. Tomislav DOLEČKI, dipl.ing.arh. 2. Neda KAMINSKI-KIRŠ, dipl.ing.arh.	3. Lidija TADIJANOVIĆ, dipl.ing.arh. 4. Zrinka TADIĆ, dipl.ing.arh.
Pečat Općinskog vijeća Petrijevaca: M.P.	Predsjednik Općinskog vijeća Petrijevaca: Dr.sc. Rezica Sudar, v.r.
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava: ime, prezime i potpis	Pečat nadležnog tijela: M.P.

SUGLASNOSTI I MIŠLJENJA

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

REPUBLIKA HRVATSKA
URED DRŽAVNE UPRAVE U
OSJEČKO - BARANJSKOJ ŽUPANIJI
Služba za prostorno uređenje,
zaštitu okoliša, graditeljstvo
i imovinsko - pravne poslove
ISPOSTAVA VALPOVO

Valpovo, K. P. Krešimira IV br.1

Klasa: 350-07/03-01/03
Urbroj: 2158-15-03/2-03-10
Valpovo, 06. listopada 2003.

Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko - pravne poslove, na osnovi zahtjeva upućenog od strane Općine Petrijevci, Jedinствeni upravni odjel, Petrijevci, Republike 141, a u svezi davanja suglasnosti na konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci izrađenom po Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o. Zagreb, sukladno čl. 24. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj: 30/94, 68/98, 61/00, i 32/02.), daje

SUGLASNOST
na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja
Općine Petrijevci

Uvidom u priloženi konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci, izrađenom po Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o. Zagreb, te na osnovi Mišljenja o usklađenosti prijedloga Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci sa Prostornim planom Osječko - baranjske županije ("Županijski glasnik" br. 1/02.), Klasa: 350-04/02-01/8 Urbroj: 2158/1-01-10-03-33 od 06. svibnja 2003., a sukladno članku 24. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj: 30/94, 68/98, 61/00, i 32/02.), daje se suglasnost na navedeni plan, budući je vidljivo da je isti usklađen sa:

- Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj: 30/94, 68/98, 61/00, i 32/02.),
- Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine" br. 106/98.),
- Prostornim planom Osječko - baranjske županije ("Županijski glasnik" br. 1/02.).

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Upravna pristojba shodno članku 6. ZOUP-a ("Narodne novine" broj: 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00. i 116/00.), se ne naplaćuje.

Dostaviti:

1. Općina Petrijevci,
Petrijevci, Republike 141;
2. Evidencija, ovdje;
3. Dokumentacijski odjel;
4. Pismohran.-

PO OVLAŠTENJU PREDSTOJNIKA
Podjela Ispostave:
Biro, dipl. iur.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
ŽUPANUSKI ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
OSIJEK, Kapucinska 40/I
Tel. (031) 213 378, fax: (031) 213 377
e-mail: prostor@osjecko-baranjska-zupanija.hr

Klasa: 350-04/02-01/8
Urbroj: 2158/1-01-10-03-33
U Osijeku, 06. svibnja 2003. godine

**URED DRŽAVNE UPRAVE U
OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJ**
Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša,
graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove
Ispostava Valpovo

Kralja Petra Krešimira IV 1
31550 Valpovo

Predmet: *Prostorni plan uređenja
općine Petrijevci
- mišljenje, daje se*

Poštovani,

Temeljem članka 24. stavak 2. Zakona o prostornom uređenju («Narodne novine» 30/94., 68/98, 61/00 i 32/02) dajemo Vam na Prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci od 5. svibnja 2003. godine (naša klasa: 350-04/02-01/8, urbroj: 2158/1-01-10-03-32) slijedeće

MIŠLJENJE

**Prijedlog prostornog plana uređenja Općine Petrijevci
usklađen je s Prostornim planom Osječko-baranjske županije.**

S poštovanjem,

Pročelnik:

Oliver Grigic
Oliver Grigic, dipl.ing.arh.

Na znanje:
- Općina Petrijevci
- CPA

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA
10000 Zagreb, Ul. Grada Vukovara 78, HR 1034

KLASA : 350-02/03-01/2
UR. BROJ : 525-02-A.B.P./03-04
ZAGREB, 26. svibnja 2003.

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
OPĆINA PETRIJEVCI
Jedinstveni upravni odjel

Predmet : Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci
dopis - dostavlja se -

Na vaš broj :
Klasa : 350-02/03-01/01
Ur. broj : 2185/05-03-4
od : Petrijevci, 9. siječnja 2003.

Primljeno : 525 - Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva : 13. siječnja 2003. godine

Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, temeljem članka 17. stavka 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (" Narodne novine " , br. 66/01.) u predmetu zahtjeva OPĆINE PETRIJEVCI, OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, - za izdavanje mišljenja - na KONAČNI PRIJEDLOG PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE PETRIJEVCI, daje

MIŠLJENJE

Općini Petrijevci, Osječko-baranjska županija - izdaje se pozitivno mišljenje na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci.

Pregledom dostavljene prostorno - planske dokumentacije - utvrđeno je -

Područje Općine Petrijevci nalazi se u sjevernom prostoru Osječko-baranjske županije. Općinu čine 2 naselja Petrijevci i Satnica, te dio naselja Samatovci, a sjedište lokalne samouprave nalazi se u naselju Petrijevci.

Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja definirani su Prostornim planom Osječko-baranjske županije. S obzirom da je Prostorni plan županije plan višeg reda u odnosu na PPU Petrijevci, navedeni ciljevi uvršteni su u PPU Općine Petrijevci kao ciljevi prostornog razvoja.

Osnove za racionalno korištenje i namjenu prostora, odnose se prvenstveno na namjenu prostora za izgradnju kojeg treba određivati tako da se ne smanjuju tumske i kvalitetne poljoprivredne površine, da se omogući uređenje, korištenje i zaštita voda (podzemnih i nadzemnih) te tako da se povećá zaštita osobitih vrijednosti prostora i gospodarenja resursima na održiv - štedljiv način.

Gradevinska područja naselja na cijelom području Općine Petrijevci smanjena su u odnosu na ona koja su bila planirana PPU (bivše) Općine Valpovo i nalaze se u okviru preporuka koje je dao Prostorni plan Osječko-baranjske županije.

U slučaju nužne prenamjene površina osnovnih kategorija korištenja gdje je to moguće prema važećim propisima (sadržaj koji moraju biti locirani na takvom prostoru) zahvati se moraju ograničiti i podrediti uvjetima osnovne namjene i režima korištenja, utvrditi prihvatljiva tehnologija, a negativne učinke smanjiti na prihvatljivu mjeru. U prostornim planovima i dokumentima prostornog uređenja takove promjene moraju biti iskazane mjerljivim i usporedbim veličinama.

Ograničenja korištenja prostora odnose se na područja na kojima se ne mogu locirati određeni sadržaji ili je za to potrebno ispunjenje određenih posebnih uvjeta odnosno prilagodba okolnosti. Takva odredba obvezna je za poljodjelske površine na kojima je moguće lociranje uz određene uvjete.

Površine za razvoj i uređenje prostora izvan naselja u Općini Petrijevci manjim djelom su određene za izgradnju, a većim djelom kao negrađive površine za potrebe poljoprivredne proizvodnje i gospodarenja šumama.

Budući gospodarski razvitak počivat će na prirodnim resursima, ulaganju kapitala i ljudskom potencijalu. Prirodni resursi su komparativna prednost, a među njima je najznačajnije poljoprivredno zemljište, koje čini veći dio ukupne površine Općine Petrijevci (oca 70%). Kako je poljoprivreda upravo najvažnija komparativna prednost, njenom razvoju će se dati najvažnija uloga i kroz prateću prehrambenu industriju.

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta Općine Petrijevci iznosi 4838 ha

Ovo Ministarstvo na predočeni plan stavlja naglasak na korištenje prostora.

U tom smislu, treba održati integritet neizgrađenog prostora s ciljem zaštite kompaktnosti poljoprivrednih površina i tumskih ekosustava. Glede prostorno - planske dokumentacije, koja je strateško - usmjeravajućeg značenja potrebno je spriječiti gradnju duž izvanskih prometnica, gubitak identiteta nastanjenih jezgri (sela) koje se sve više stapaju u neizdiferencirani niz, pripadanje krajolika ruralnih područja te posebno izbjegavati raspršenu gradnju.

Glede navedenog potrebno je sačuvati i obnoviti povijesne centre, planirati širenje naselja jedino ukoliko za to postoji izričita potreba stalno naseljenog stanovništva i uvesti ograničenja glede rasutih naselja.

Ovo Ministarstvo na predloženi plan, stavlja naglasak na osnovne smjernice i mjere koje su unijete u Prostorno - plansku dokumentaciju plana višeg reda, pogotovo u smislu strateško - usmjeravajućeg značenja s obzirom na značajke njenog područja i najvrijednije resurse.

U prijedlogu promjene namjene ili mogućnosti obavljanja djelatnosti treba utvrditi učinke (gubitak određene kategorije tla, voda, promjene ili ograničenje u provedbi važećeg režima korištenja - osobito zaštite ili promjene koje će time nastati), te utvrditi mjere za unapređenje odnosno sanaciju.

U tom smislu potrebno je donijeti obvezu izrade istih uz određivanje općih načela i kriterije koji proizlaze iz odredbi Zakona kojima se regulira članak 52. Ustava Republike Hrvatske (Zakona o šumama, Zakona o lovu, Zakona o poljoprivredi, Zakona o poljoprivrednom zemljištu i dr.).

Uz studiju za zahvat u prostoru izvan građevinskog područja, a za šume, šumska zemljišta i unutar građevinskog područja, potrebno je uz prostorno - plansku dokumentaciju, kod izdavanja lokacijskih dozvola, pridržavati se i odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o šumama, Zakona o poljoprivredi i Zakona o lovu. Glede navedenog, potrebno je uskladiti s gore navedenim - sve odredbe u Odredbama za provođenje.

Odjel poljoprivredne proizvodnje i zaštite bilja Ministarstva poljoprivrede i šumarstva smatra da su predložena rješenja koja se odnose na planiranje razvoja stočarske proizvodnje kao i modeli izgradnje gospodarskih građevina za uzgoj životinja odgovarajući.

S obzirom, da ovaj plan ima strateško - usmjeravajuće značenje, skraćemo pažnju, da bi bilo potrebno kroz stručne podloge valorizirati zaštićena područja, lovne površine i poljoprivredne površine - vinograde, u smislu turizma, poljoprivredni krajolik (turističke destinacije, vinske ceste, lovni turizam, ekološka proizvodnja hrane).

Kroz prostorno - plansku dokumentaciju potrebno je osigurati usklađen socio - gospodarski - kulturni prostorni razvoj uz oživljavanje seoskog gospodarstva, biopoljoprivrede, šumarstva, obrtaštva, rukotvorenih vještina i turizma.

Korištenje prostora izvan građevinskog područja namijenjeno je prioritarno, a dijelom isključivo poljoprivredi, šumarstvu i vodnom gospodarstvu, s težnjom očuvanja što većih i kontinuiranih površina i prirodnih režima, šumskih ekosustava i očuvanje seoskih i poljoprivrednih krajolika. S tim ciljem treba integralno provoditi smjernice i odredbe o uređenju i zaštiti krajolika te stručne aslove i upute nadležnih resora poljoprivrede, šumarstva, vodnog gospodarstva, zaštite prirodne i graditeljske baštine, odnosno uspostavljanjem učinkovitog upravljanja područjima od posebne važnosti za gospodarstvo, kulturni identitet i ekološku funkciju.

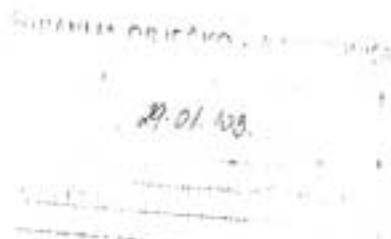

REPUBLICA HRVATSKA
MINISTAR
ŠUMARSTVA, POLJOPRIVREDE I
VODNOG GOSPODARSTVA
Božidar Paškretić

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

*Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Osijeku
p.p. 713, 31001 Osijek
Tel. 031/207-400, Fax.207-404*

OPĆINA PETRIJEVCI
OPĆINSKO POGLAVARSTVO
11208 PETRIJEVCI

Klasa:350-02/03-01/01
Urbroj:532-10-3/1-03-05

Osijek, 28. 01. 2003.g.

Predmet:- prethodna suglasnost na Prostorni
plan uređenja općine Petrijevci, Konačni
prijedlog-

Povodom Vašeg pismenog zahtjeva klasa:350-02/03-01/01, urbroj:2185/05-03-2 od
09. siječnja 2003.g.,nn temelju članka 56. u svezi s člankom 6. stavkom 1. točka 9.
Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("NN" 69/99) donosimo sljedeću:

PRETHODNU SUGLASNOST

na Prostorni plan uređenja općine Petrijevci - Konačni prijedlog, od 01.2003.g. koji
je izradio Centar za prostorno uređenje i arhitektura d.o.o. Zagreb.

Navedeni Prostorni plan sastavni je dio ove prethodne suglasnosti.

Dostaviti:

1. Dokumentacija - ovdje,
- u prilogu CD i kartografski prikaz,
2. Pismohrana - ovdje,

Tekstualni dio plana

U V O D	1
----------------	---

I. OBRAZLOŽENJE

1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE PETRIJEVCI U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE	7
1.0. Uvodni podaci o Osječko-baranjskoj županiji	7
1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru	7
1.1.1. Teritorijalni obuhvat	7
1.1.2. Numerički pokazatelji	7
1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke	9
1.2.1. Geoprometni položaj Općine Petrijevci u Osječko-baranjskoj županiji	9
1.2.2. Povijesni razvoj i oblici naseljenosti područja Općine Petrijevci	9
1.2.3. Utvrđene i zatečene vrste i oblici objekata	9
1.2.4. Prirodno-geografska obilježja	10
1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova	23
1.3.1. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske	23
1.3.2. Prostorni plan Osječko-baranjske županije	24
1.3.3. Ocjena postojećih prostornih planova na području Općine Petrijevci	27
1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje	33
1.4.1. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske pokazatelje	33
1.4.2. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na gospodarske i prostorne pokazatelje	33
1.4.3. Zaštita prirode i okoliša	37
2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	39
2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja	39
2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava	39
2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora	40
2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	40
2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja	41
2.2.1. Demografski razvoj	41
2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture	49
2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	50
2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina	52
2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine Petrijevci	53
2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora	53
2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina	54
2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	56

3.	PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	57
3.1.	Prikaz prostornog razvoja na području Općine Petrijevci u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Osječko-baranjske županije	57
3.2.	Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina	59
3.2.1.	Organizacija prostora	59
3.2.2.	Osnovna namjena i korištenje površina	60
3.2.3.	Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja, poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine) - tablica 3.	61
3.2.4.	Razvoj i uređenje prostora naselja - građevinska područja	62
3.2.5.	Razvoj i uređenje prostora izvan naselja	65
3.3.	Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti	67
3.3.1.	Gospodarske djelatnosti	67
3.3.2.	Društvene i javne djelatnosti	77
3.4.	Uvjeti korištenja uređenja i zaštite prostora	81
3.4.1.	Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline) - tablica 3.	81
3.4.2.	Prirodna baština i krajobraz	81
3.4.3.	Kulturna baština	83
3.4.4.	Područja posebnih ograničenja u korištenju	86
3.4.5.	Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite	87
3.5.	Razvoj infrastrukturnih sustava	89
3.5.1.	Prometni infrastrukturni sustav (ceste, željeznice, riječne luke pošte i javne telekomunikacije)	89
3.5.2.	Energetski sustav	94
3.5.3.	Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)	95
3.6.	Postupanje s otpadom	101
3.6.1.	Tehnološki otpad	101
3.6.2.	Komunalni otpad	101
3.6.3.	Opasni i posebni otpad	102
3.6.4.	Inertni otpad	102
3.6.5.	Čišćenje divljih deponija i sanacija bivših odlagališta	102
3.7.	Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš	103
3.7.1.	Zaštita tla	103
3.7.2.	Zaštita voda	104
3.7.3.	Zaštita zraka	105
3.7.4.	Zaštita od buke i vibracija	105
3.7.5.	Zaštita šuma	106
3.7.6.	Zaštita krajolika	106
3.7.7.	Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti	107
3.7.8.	Ugroženi i degradirani prostori	107
3.7.9.	Procjena posljedica tehnoloških nesreća	107
3.7.10.	Smjernice za zaštitu od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti	108

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE PETRIJEVCI	111
I. TEMELJNE ODREDBE	113
II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE	114
1. Uvjeti za određivanje namjena površina na području Općine Petrijevci	114
2. Uvjeti za uređenje prostora	117
2.1. Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku i Osječko-baranjsku županiju	117
2.2. Građevinska područja naselja	118
2.3. Građevinskih područja zona povremenog stanovanja	130
2.4. Izgrađene strukture van naselja	131
3. Uvjeti za smještaj gospodarskih djelatnosti	136
3.1. Poljoprivreda	138
3.2. Eksploatacija mineralnih sirovina-eksploatacijska polja i istražni prostori	138
3.3. Šumarstvo	139
4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti	139
4.1. Predškolske ustanove i osnovne škole	140
4.2. Kulturni sadržaji	140
4.3. Šport i rekreacija	140
4.4. Zdravstvo	141
4.5. Vjerske građevine	141
4.6. Ostali sadržaji javnog interesa	141
5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava	142
5.1. Prometni infrastrukturni sustavi	143
5.2. Telekomunikacije	146
5.3. Vodnogospodarski sustav	146
5.4. Energetski sustav	148
6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina	149
6.1. Prirodne i krajobrazne vrijednosti	149
6.2. Kulturna baština	149
7. Postupanje s otpadom	150
8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš	151
8.1. Zaštita voda i tla	151
8.2. Zaštita prostora	152
8.3. Zaštita zraka	153
8.4. Zaštita od buke i vibracije	153
8.5. Procjena utjecaja na okoliš	153
8.6. Zaštita od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti	154
8.7. Zaštita od požara i eksplozije	154
9. Mjere provedbe plana	155
9.1. Obveza izrade prostornih planova	155
9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera	155
9.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni	155
III. ZAVRŠNE ODREDBE	156
 III. POPIS DOKUMENTACIJE	 157

Grafički dio plana

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	mj. 1 : 25.000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	
2.A. Građevine cestovnog, željezničkog, riječnog, poštanskog i telekomunikacijskog prometa	mj. 1 : 25.000
2.B. Građevine energetskog i vodnogospodarskog sustava, te obrada, skladištenje i odlaganje otpada	mj. 1 : 25.000
3. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	
3.A. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora	mj. 1 : 25.000
3.B. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - područja posebnih ograničenja u korištenju	mj. 1 : 25.000
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	
4.A. Građevinsko područje naselja Petrijevci i zone povremenog stanovanja Petrijevci	mj. 1 : 5.000
4.B. Građevinsko područje naselja Satnica	mj. 1 : 5.000
4.C. Građevinsko područje naselja izdvojenog dijela građevinskog područja naselja Satnica	mj. 1 : 2.000
5. GRAĐEVINSKA PODRUČJA ZONA POVREMENOG STANOVANJA	
5.A. Karašica	mj. 1 : 1.000
5.B. Nehaj – Lipovac	mj. 1 : 2.000
5.C. Satnica	mj. 1 : 5.000
5.D. Suševine	mj. 1 : 5.000
6. IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA GOSPODARSKIH I DUHOVNO - REKREACIJSKIH ZONA	
6.A. Gospodarska zona Ravlić	mj. 1 : 2.000
6.B. Duhovno-rekreacijski centar EMAUS	mj. 1 : 5.000
-

**I. OBRAZLOŽENJE
PROSTORNOG PLANA UREĐENJA
OPĆINE PETRIJEVCI**

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

U V O D

Bitno promijenjeni uvjeti razvoja područja Općine Petrijevci, promjena vlasničkih odnosa i zakonske regulative, nova Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, Prostorni plan Osječko-baranjske županije, kao i problemi prilikom primjene postojećih dokumenata prostornog uređenja uvjetovali su odluku Općinskog vijeća Općine Petrijevci da u "Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Petrijevci" za razdoblje 2002.-2004. godina (SG Općine Petrijevci broj 01/02) ugradi potrebu izrade Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci, a prema Zakonu o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) i Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98).

Izrada Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci povjerena je, na temelju provedenog javnog nadmetanja, tvrtki CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o. iz Zagreba. Novim je Prostornim planom uređenja Općine Petrijevci potrebno ostvariti slijedeće:

- definirati strategiju razvoja Općine Petrijevci,
- uskladiti plan sa Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, Prostornim planom Osječko-baranjske županije, kao i prostornim planovima uređenja susjednih jedinica lokalne samouprave,
- smjericama plana potaći razvoj gospodarstva,
- ostvariti planske preduvjete za gradnju građevina društvenog i javnog standarda,
- stvoriti preduvjete za kvalitetnije prometno i komunalno opremanje naselja,
- predložiti zone zaštite prirode, kao i sanacije ugroženih dijelova prirode,
- stvoriti preduvjete za zaštitu okoliša,
- osigurati sudjelovanje korisnika prostora u procesu izrade plana i donošenju odluka.

Po potpisu ugovora CPA d.o.o. je pristupio pripremnim radovima na izradi PPU-a Općine Petrijevci, koji su uključivali:

- pribavljanje geodetsko-katastarskih osnova za područje obuhvata u mjerilu 1:25.000 i HOK-a (Hrvatske osnovne karte) u mjerilu 1:5.000;
- pribavljanje foto-skica avionskog preleta;
- analizu postojeće prostorne dokumentacije za područje Općine Petrijevci (PPO Valpovo i brojni drugi planovi);
- analizu prirodne osnove i demografskih potencijala na području Općine Petrijevci;
- analizu postavki iz prostornih planova višeg reda (Program i Strategija prostornog razvitka Republike Hrvatske, koncept Prostornog plana Osječko-baranjske županije);
- analizu građevinskih područja naselja i razvojnih potencijala Općine Petrijevci.

U sklopu pripremnih radova izvršitelj radova je preuzeo dio podloga i postojeće dokumentacije o prostoru, te su dogovoreni temeljni programski parametri za izradu Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci. Za potrebe izrade Plana prikupljeni su podaci i dokumentacija od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima u skladu sa člankom 29. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02):

1. MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PROSTORNOG UREĐENJA
Uprava za zaštitu prirode, Ulica grada Vukovara 78, 10 000 ZAGREB
dopis, klasa 612-07/01-35/0389, urbroj 531-06/2-2-01-2 ED od 13.12.2001.
2. MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku, Kuhačeva 27, 31 000 OSIJEK
dopis, klasa 350-02/01-01/05, urbroj 2158-18-01-01-93 od 10.12.2001.
3. MINISTARSTVO OBRANE, Uprava za graditeljstvo,
Trg kralja P. Krešimira , 10 000 ZAGREB

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci

O B R A Z L O Ž E N J E

dopis, klasa 350-0/01-01/332, urbroj 512M3-0202-02-03 od 20.02.2002.

dopis, klasa 350-01/02-01/4, urbroj 512M3-0202-02-03 od 04.12.2002.

4. MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, POLICIJSKA UPRAVA OSJEČKO-BARANJSKA, Sektor upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite, Inspektorat unutarnjih poslova, I.G.Kovačića 2, 31 000 OSIJEK, dopis, urbroj 511-07-20/04-7191/2-01 BZ od 28.12.2001.
5. MINISTARSTVO PROSVJETE I ŠPORTA, Uprava za financije Jurišićeva 3, 10 000 ZAGREB
dopis, klasa 404-03/01-01/275, urbroj 532-05-02/2-02-2 od 12.03.2002.
6. MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE SKRBI, Uprava socijalne skrbi Prislavlje 14, 10 000 ZAGREB
dopis, klasa 550-06/01-02/132, urbroj 524-05/2-02-1 od 20.02.2002.
7. MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
Ksaver 200 a, 10 000 ZAGREB
dopis, klasa 350-07/01-01/0006, urbroj 534-04-13-02-0002 od 21.01.2002.
8. MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, Uprava za energetiku i gospodarstvo Ulica grada Vukovara 78, 10 000 ZAGREB
dopis, 350-01/01-01/10, urbroj 378-01-02 od 19.12.2001.
9. MINISTARSTVO TURIZMA, Uprava za razvoj turizma, Odjel za turističku prostornu politiku i zaštitu okoliša, Ulica grada Vukovara 78, 10 000 ZAGREB
- očitovanje nije dostavljeno
10. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA, Uprava za gospodarenje poljoprivrednim zemljištem, Ulica grada Vukovara 78, 10 000 ZAGREB
- očitovanje nije dostavljeno
11. MINISTARSTVO ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE,
Trg J.J.Strossmayera 4, 10 000 ZAGREB
dopis, klasa 350-02/01-1/4, urbroj 533-04-01-2 od 18.12.2001.
12. DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA, Odjel kartografije i Odjel fotogrametrije Gruška 20, 10 000 ZAGREB
13. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, Županijski zavod za prostorno uređenje Kapucinska 40/I, 31 000 OSIJEK, dopis klasa 350-04/98-01/3
dopis klasa 350-04/98-01/3, urbroj 2158/1-01-10-02-455 od 03.04.2002.
dopis klasa 350-04/02-01/8, urbroj 2158/1-01-10-02-5 od 04.09.2002.
dopis klasa 350-04/02-01/8, urbroj 2158/1-01-10-02-6 od 17.09.2002.
dopis klasa 350-04/02-01/8, urbroj 2158/1-01-10-02-10 od 04.11.2002.
14. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove - Ispostava Valpovo, Kralja Petra Krešimira 4, 31 550 VALPOVO
dopis, klasa 350-02/01-01/00011, urbroj 2158-04/4-02-2 DŠT od 03.01.2002.
15. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, Služba za društvene djelatnosti, Županijska 4, 31 000 OSIJEK
dopis, klasa 053-01/02-01/1, urbroj 2158/1-01-02-14-2 od 04.02.2002.
16. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, Služba za prosvjetu, kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu, Županijska 4, 31 000 OSIJEK,
dopis, klasa 602-01/02-01/307, urbroj 2158-02-03/3-02-2 od 24.01.2002.
17. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, Služba za rad, zdravstvo i socijalnu skrb, Županijska 4, 31 000 OSIJEK
- očitovanje nije dostavljeno
18. ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
Vijenac I.Meštrovića 14e, 31 000 OSIJEK
dopis, urbroj 2158/3-01/01-283 od 09.04.2001., urbroj 2158/3-01/01-285/1051 od 10.12.2001. urbroj 2158/03-01/02-43 od 17.01.2002.
19. HRVATSKE CESTE, Sektor za razvoj, plan i projektiranje, Odjel za razvoj i gospodarenje cestama, Vončinina 4, 10 000 ZAGREB

dopis, urbroj 311-2450/02 od 18.02.2002.

20. HRVATSKE CESTE d.o.o., Sektor održavanja, Ispostava Osijek, Vukovarska 122, 31 000 OSIJEK
dopis, urbroj 345-550 OS/01-1573/1 ŠČ/LŠ od 10.01.2002., urbroj 345-550 OS/02-69ŠČ/LŠ od 18.01.2002.
21. HRVATSKE ŠUME p.o., Uprava šuma Osijek, Odjel za uređivanje šuma Prolaz J.Benešića 1, 31 000 OSIJEK
dopis, urbroj OS-05-2002-37/1 MP/MF od 10.01.2002.
22. HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Sektor za razvoj Ulica grada Vukovara 37, 10 000 ZAGREB, dopis, broj 7-1933/2002 SB od 18.03.2002., Direkcija za prijenos, Prijenosno područje Osijek, dopis 3/21-283/2
23. HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., DP "ELEKTROSLAVONIJA" Osijek Služba za tehničke poslove, Odjel za tehničku dokumentaciju, Kardinala F.Šepera 1a, 31 000 OSIJEK
dopis, broj 400800207-676-5797/01 ŽB od 09.05.2001., broj 408002021-154-1442/02 MČ od 30.01.2002., 4080002021-350-2542/02 MČ od 27.02.2002.
24. HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., DP "ELEKTROSLAVONIJA" Osijek Pogon distribucije plina, Cara Hadrijana 7, 31 000 OSIJEK
dopis, broj 4/0804002-314/2002 MK/LJS od 10.04.2001., broj 400804002-1039/2001.BM/EG od 14.12.2001.
25. HRVATSKI TELEKOM, TKC Osijek, Kardinala A.Stepinca 8b, 31 000 OSIJEK
dopis, T.3.10.08.1025-1252/2001 od 09.04.2001.
26. HRVATSKA POŠTA d.d., SREDIŠTE POŠTA OSIJEK Ulica kardinala A.Stepinca 17, 31 000 OSIJEK
dopis, broj 3E031-876/2001 od 14.12.2001.
27. HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za vodno područje sliva Drave i Dunava Osijek, Splavarska 2a, 31 000 OSIJEK
informacija, travanj 2001., dopis, klasa 350-04/01-01/0242, urbroj 374-22-4-01-2 od 02.05.2001., dopis klasa 350-01/01-01/0831, urbroj 374-22-3-02-2 od 20.02.2002.
28. HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za vodno područje sliva Drave i Dunava, Vodnogospodarska ispostava za slivno područje "Karašica-Vučica", Trg A.Starčevića 9/IV, 31 540 DONJI MIHOLJAC
dopis, klasa 325-01/01-01/0035, urbroj 374-3203-1-02-2 od 29.01.2002.
29. HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRAVANJE, Podružnica Osijek, Zeleno Polje bb
dopis, klasa 035-01/01-01/01, urbroj 530-117-13-162 od 22.05.2002.
30. ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o. Prislavlje 3, 10 000 ZAGREB
dopis, broj 931/01 od 21.12.2001.
31. VIP-NET GSM d.o.o. Iblerov trg 10, 10 000 ZAGREB
dopis, 23.01.2002.
32. DVORAC d.o.o. za komunalne djelatnosti, A.M.Reljkovića 16, 31 550 VALPOVO
dopis, broj 505-2/2001 od 12.12.2001. urbroj 40-2/2002 od 25.01.2002.
33. INA INDUSTRIJA NAFTE d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina NAFTAPLIN, TTT Služba nadzora i geodetskih poslova, Barčićeva 9, 10 000 ZAGREB
- očitovanje nije dostavljeno
34. OPĆINA PETRIJEVCI, Jedinstveni upravni odjel. Ulica Republike 114, 31 208 PETRIJEVCI
dopis, klasa 350/02/01-01/01, 2185/05-01-6 od 17.04.2001., klasa 350-02/01-01/01, urbroj 2185/05-01-6 od 24.04.2001., klasa 350-02/01-01/05, urbroj 2185/05-01-2 od 17.12.2001., klasa 602-01/01-01/2, urbroj 2185/05-02-2 od 21.01.2002.

Po pribavljanju i usuglašavanju traženih podataka od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, te pribavljanju potrebnih kartografskih podloga za izradu plana, stručni tim CPA je izradio i, u skladu s Uredbom o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98), prezentirao elaborat **Nacrt prijedloga Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci** koji sadrži:

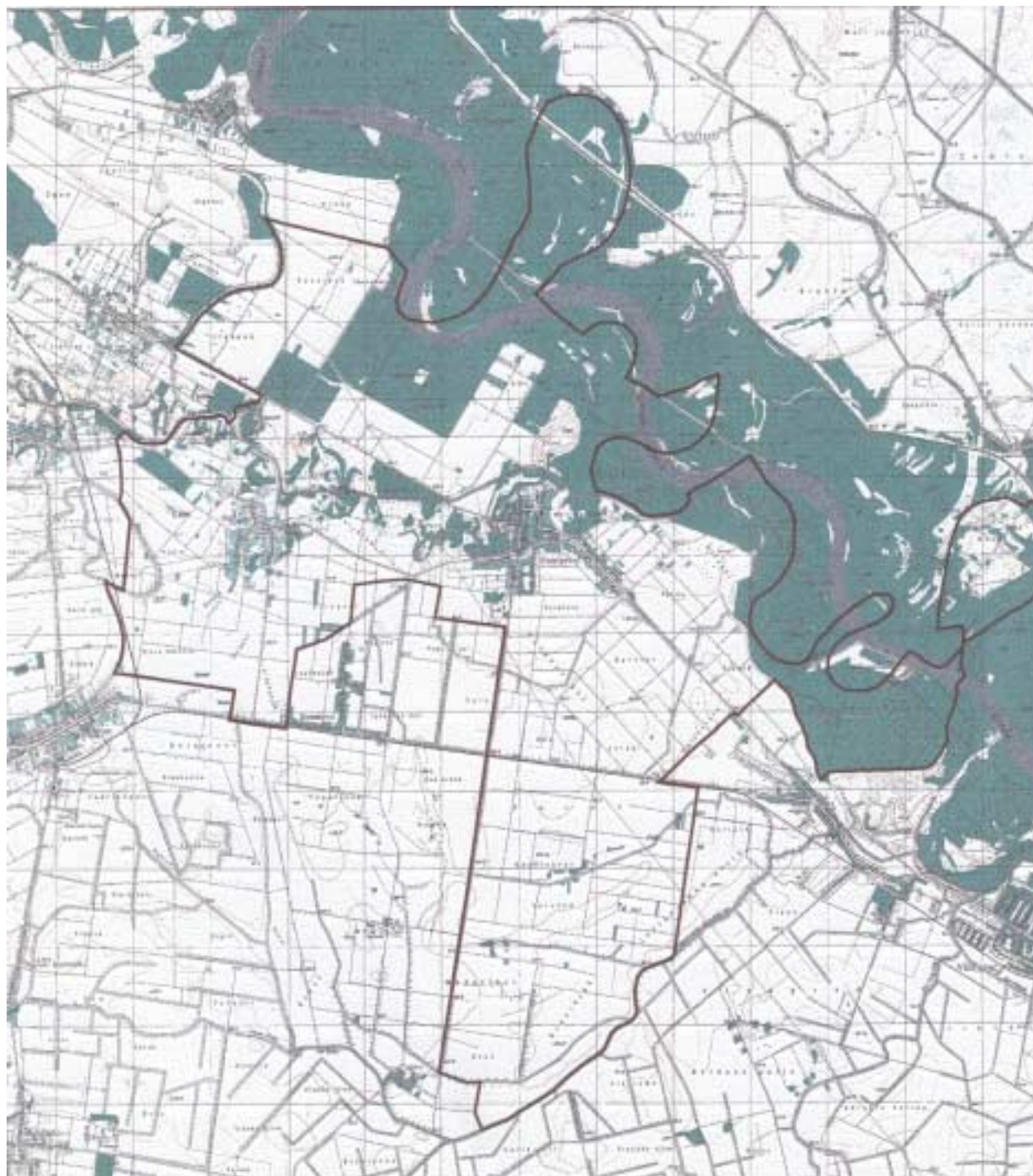
- tekstualno obrazloženje i grafičke priloge u mjerilu 1:25.000 kojima se definira temeljna organizacija prostora, zaštita prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti prostora, namjena i korištenje prostora, prometna i komunalna infrastruktura, uvjeti za korištenje i mjere zaštite prostora te mjere za provođenje plana,
- granice građevinskih područja na katastarskim kartama u mjerilu 1:5.000 za sva naselja na području Općine Petrijevci;
- prijedlog Odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci.

U skladu sa člankom 3. Uredbe o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98) Nacrt prijedloga Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci prezentiran je na prethodnoj raspravi, održanoj 09. svibnja 2002. godine u Petrijevcima, gdje su, osim stručnih službi Općine Petrijevci i izrađivača, sudjelovala i tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima, koja su osigurala podatke i dokumente iz svoga djelokruga za potrebe izrade prostornog plana. Sve primjedbe i sugestije dane na prethodnoj raspravi ugrađene su u **Prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci**.

Prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci je Općinsko poglavarstvo uputilo na javni uvid, koji je trajao u razdoblju od 01. do 31. listopada 2002.godine. Za vrijeme trajanja javnog uvida održana je 22. listopada 2002.godine javna rasprava o Prijedlogu Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci. Po završetku javne rasprave, stručnoj obradi primjedbi, donošenju zaključka o prihvaćenim prijedlozima i primjedbama pristiglih tijekom javnog uvida, prikupljene su suglasnosti i mišljenja propisane zakonima, i to:

- suglasnost Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove, prema članku 24. i 26. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02), klasa 350-01/03-01/03, urbroj 2158-15-03/2-03-10, datum 06.10.2003.,
-
- mišljenje Županijskog zavoda za prostorno Osječko-baranjske županije uređenje o usklađenosti sa Prostornim planom Županije (članak 24. i 26. Zakona o prostornom uređenju, NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02), klasa 350-04/02-01/8, urbroj 2158/1-01-10-03-33, datum 06. svibanj 2003.,
- prethodna suglasnost Ministarstva kulture, Konzervatorski odjel u Osijeku (članak 56. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99), klasa 350-02/03-01/01, urbroj 532-10-3/1-03-05, datum 28. siječanj 2003,
- suglasnost Ministarstva poljoprivrede i šumarstva (članak 17. stavak 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, NN 66/01), klasa 350-2/03-01/2, urbroj 525-02-A.B.P./03-04, datum 26. svibanj 2003.).

Na prijedlog Poglavarstva Općine Petrijevci, Općinsko vijeće Petrijevaca donijelo je na svojoj 26. sjednici održanoj 12.studenog 2003. godine Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci.

PPUO Petrijevci – obuhvat plana

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Položaj Općine Petrijevci u Osječko-baranjskoj županiji

1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE PETRIJEVCI U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE

1.0. UVODNI PODACI O OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

Osječko-baranjska županija se nalazi u istočnom dijelu Republike Hrvatske. Sa sjevera graniči s Republikom Mađarskom, s istoka SR Jugoslavijom, a četiri susjedne županije su: Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska, Brodsko-posavska i Vukovarsko-srijemska. S gledišta globalnog planskog pristupa pripada skupini županija sjeveroistočne Hrvatske, s kojima čini prostorno-plansku cjelinu Istočne Hrvatske. Za ovu cjelinu osobito su značajni riječni tokovi Dunava, Drave i Save koji uvjetuju uređenje prostora i određuju koridore velike državne i međunarodne infrastrukture, osobito transeuropske magistralne i regionalne prometne pravce.

Površina Osječko-baranjske županije iznosi 4.149 km² što čini 7,3% kopnenog državnog teritorija, a 326.446 stanovnika (koliko je živjelo na ovom području 2001. godine) činilo je 7,7% ukupnog stanovništva Hrvatske. Teritorijalno-političkim ustrojem, uređenim Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 10/97, 50/98, 68/98, 22/99, 42/99, 117/99, 128/99 i 40/00), područje Osječko-baranjske županije organizirano je u 42 jedinice lokalne samouprave: 7 gradova i 35 općina, među kojima je i **Općina Petrijevci**.

Osobitu vrijednost područja Županije čini kvalitetno poljoprivredno zemljište, te njezine sačuvane prirodne vrijednosti. Prirodni resursi, povoljan prometno-geografski položaj, demografski potencijal, relativno povoljna mreža naselja, stupanj razvijenosti infrastrukturnih sustava i očuvanost prirodne i graditeljske baštine, osnove su budućeg razvoja, a ovome treba dodati iskustvo, znanje i umješnost stanovništva u tradicionalno razvijenim gospodarskim granama, poljoprivrednoj i industrijskoj proizvodnji.

1.1. OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU

1.1.1. Teritorijalni obuhvat

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 10/97, 124/97, 68/98, 117/99, 128/99 i 44/00), Općina Petrijevci je dio Osječko-baranjske županije. Općina Petrijevci ima površinu od 55,6 km², a prema popisu stanovništva 2001. godine imala je 3.068 stanovnika i 1.022 kućanstva u 2 naselja (naselje Petrijevci 2.446 i naselje Satnica 625 stanovnika).

Treba napomenuti da u Općinu Petrijevci trenutno pripada i mali dio naselja Satnica uz naselje Samatovci, ali s obzirom da se radi o ukupno 24 kućanstva, te činjenicu da ne postoje statistički obrađeni podaci samo za ovaj dio naselja Satnica, u tabelarnim iskazima nisu iskazivani pokazatelji koji se odnose na ovaj dio naselja Satnica (broj stanovnika, broj kućanstava i drugi). Također, u tijeku je i postupak izmjene granice Općine Petrijevci, kojim bi se ovaj dio naselja Satnica priključio naselju Samatovci, odnosno Općini Bizovac.

1.1.2. Numerički pokazatelji

Na temelju priloženog iskaza numeričkih pokazatelja proizlazi da na području obuhvata PPU-a Općine Petrijevci, koji zauzima cca 1,3% površine Osječko-baranjske županije, 2001. godine živjelo oko 0,9 % od ukupnog broja stanovnika Županije.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Statistički podaci za područje Općine Petrijevci*
1991.-2001. godine

Broj stanovnika		Broj stanova		Broj kućanstava		Gustoća naseljenosti (st/km ²)	
1991.	2001.	1991.	2001.	1991.	2001.	1991.	2001.
2.972	3.068	981	1.114	1.005	1.022	53,4	55,1

* podaci iz publikacije "Popis stanovništva 2001. godine", Državni zavod za statistiku, Zagreb, svibanj 2002. godine

Područje Općine Petrijevci čine 2 naselja (Petrijevci i Satnica), te izdvojeni dio naselja Satnica (uz naselje Samatovci), a sjedište lokalne samouprave nalazi se u naselju Petrijevci. Najveće naselje na području obuhvata PPU-a Općine Petrijevci je naselje Petrijevci (2.439 stanovnika prema popisu 2001. godine).

Kako bi se omogućila međusobna komparacija pokazatelja u prostornim planovima Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98) propisano je da sastavni dio prostornih planova moraju biti tablice koje sadrže sljedeće podatke o stanovnicima, stanovima, kućanstvima i gustoćama naseljenosti:

Tablica 1.
Usporedni prikaz statističkih podataka Osječko-baranjske županije i Općine Petrijevci
1991.-2001. godine

Tablica 1

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	Površina		Stanovnici				Stanovi (stalno stanovanje)		Kućanstva		Gustoća naseljenosti
			1991.		2001.		1991.	2001.	1991.	2001.	
	Naselje	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	broj	broj	broj
Ukupno Županija	4.152,4	100,0	367.193	100,0	330.506	100,0	128.896	124.115	123.336	113.583	78,6
Općina Petrijevci	55,6	1,3	2.972	0,80	3.068	0,92	981	1.114	1.005	1.022	55,1
Petrijevci	28,0	0,7	2.327	0,63	2.439	0,73	757	869	782	815	87,1
Satnica	27,6	0,6	645	0,17	629	0,19	224	245	223	207	22,7
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Satnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablica 2.

OPĆINA PETRIJEVCI PODRUČJE OPĆINE	POVRŠINA		STANOVNICI				GUSTOĆA NASELJENOSTI	
	km ²	udio u površini Općine (%)	Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.	Popis 2001.
			broj	%	broj	%	broj stan / km ²	broj stan / km ²
OBALNO	-	-	-	-	-	-	-	-
KONTINENTALNO GRANIČNO								
OSTALO	55,6	100,0	2.972	100,0	3.068	100,0	53,4	55,1
UKUPNO OPĆINA PETRIJEVCI	55,6	100,0	2.972	100,0	3.068	100,0	53,4	55,1

1.2. PROSTORNO RAZVOJNE I RESURSNE ZNAČAJKE

1.2.1. Geoprometni položaj Općine Petrijevci u Osječko-baranjskoj županiji

Područje Općine Petrijevci nalazi se u središnjem sjevernom prostoru Osječko-baranjske županije, na geoprometnom položaju koji karakterizira važan cestovni pravac koji od Osijeka vodi na zapad prema Virovitici, a treba istaknuti i položaj Općine Petrijevci na rijeci Dravi, uz sve prednosti koje proizlaze iz takvog smještaja. Područje Petrijevaca se nalazi na županijskoj razvojnoj osovini, koju čini sjeverni i podravski pravac razvoja Osijek-Valpovo-Belišće-Donji Miholjac.

1.2.2. Povijesni razvoj i oblici naseljenosti područja Općine Petrijevci

Područje Općine Petrijevci ima kontinuitet povijesne naseljenosti, o čemu svjedoče i arheološki lokaliteti na ovom području. U prostoru su zastupljene tradicijske građevine, koje karakterizira tipološka raznolikost i oblikovna i dekorativna vrijednost. Izdvaja se historicistička građevina, izgrađena krajem 19.stoljeća kao stambena zgrada za šumare i osoblje šumarije vlastelinstva Prandau u Petrijevcima, kao i župna crkva sv.Petra Apostola u Petrijevcima. Uz to, na području Općine Petrijevci se nalazi još jedna zaštićena sakralna građevina, pet arheoloških lokaliteta i šest spomenika i spomen obilježja vezanih za radnički pokret i II. svjetski rat.

Naselje **Petrijevci** nalazi se na ušću Vučice u Dravu, na mjestu rimskog naselja Mursella. U srednjem vijeku naselje je nosilo ime Karaševo, a u njemu se nalazio posjed Ivanovaca (viteški srednjovjekovni red). Crkva zaštitnika mjesta sv.Nikole spominje se 1333. godine, a to je i prvo spominjanje imena naselja Petrijevci (oppidi Petrievci). U tursko se doba ovdje nalazio most preko rijeke Vučice, a u tridesetim godinama 18. stoljeća Petrijevci su bili najveće mjesto valpovačkog vlastelinstva (161 kućanstvo). Povijest Petrijevaca nedjeljiva je od povijesti valpovačkog vlastelinstva, te povijesti njegovih vlasnika, baruna Hilleprand von Prandau i grofova Normann-Ehrenfels.

1.2.3. Utvrđene i zatečene vrste i oblici objekata

Konzervatorski odjel u Osijeku, posjeduje detaljan popis evidentiranih, registriranih i preventivno zaštićenih spomenika kulture na području Općine Petrijevci. Na žalost, do danas je sačuvano vrlo malo vrijednih objekata.

Dvorac Normann-Ehrenfels, Jelengrad

Ovaj lovački dvorac je postojao svega tri desetljeća, a danas su sačuvani samo ostatci: put kroz šumu do lokacije dvorca, nekoliko stabala i humak od nekadašnjeg vrtnog paviljona. Dvorac se nalazio u šumi Lipovac sjeverno od Petrijevaca, na šumovitoj obali rijeke Drave, te na polovici puta između Valpova i Osijeka.

Nakon što je dobio u nasljedstvo istočnu trećinu valpovačkog imanja, godine 1894. Gustav Normann, brat valpovačkog vlastelina Rudolfa I., izgradio je lovački dvorac Jelengrad na mjestu zvanom Iliman. Iako je kurija u Bizovcu bila sjedište bizovačkog vlastelinstva, ovaj je ladanjski dvorac, smješten u idiličnom krajoliku, pružao ugodniji život. Dvorac je korišten sve do I. svjetskog rata. Vanjskom izgledu slikovitost su davala historicistička arhitektonska obilježja, osobito dva tornja (kule), koji su dvorcu davala prepoznatljivost u odnosu na sličnih građevina toga doba. Dvorac je imao četiri etaže, a kvadratična neogotička kula podignuta je naknadno. U jesen 1918. godine, kada je proglašena «Petrijevačka republika» (trajala je svega dva tjedna), dvorac je opljačkan i najveći je dio inventara odnešen. Nakon toga je novi vlasnik 1927. godine srušio dvorac, a sav upotrebljivi građevni materijal otpremljen je Dravom i Dunavom u Njemačku. Posve pouzdani podaci govore da 1934. godine dvorcu više nije bilo niti traga.

1.2.4. Prirodno-geografska obilježja

Geografski položaj

Područje Općine Petrijevci dio je istočno-hrvatske makroregije, kojoj je rijeka Drava prirodna granica prema sjeveru i sjeveroistoku (Baranja). Izuzetak u tome je područje Općine Petrijevci, koje se dijelom nalazi i sjeverno od današnjeg toka rijeke Drave, a što je uvjetovano meandarskom aktivnošću toka Drave. Naime, Drava se je uslijed bočne erozije pomakla prema jugu, te je stoga dio područja ostao sjevernije od njenog današnjeg korita. Područje je dio donjodravske nizine, u kojoj se uz povišenu mlađu pleistocensku terasu rijeke Drave izdvajaju naplavne ravni uz tok Vučice i Drave, te mlađa i vlažna supsidencijska zona uz Selaški kanal. Mlađa i izrazito vlažna potolinska zona južno od željezničke pruge Našice-Bizovac-Osijek i nešto više i ocjeditije područje omeđeno linijom Habjanovci-Bročanci dijeli mlađu i agrarno najvredniju terasnu nizinu Drave na dva dijela: veći sjeverni i naseljeniji dio (područje oko naselja Valpovo i Belišće), i južni, manji dio.

Osnovni elementi reljefa i hidrografske osobine utjecali su na prostornu organizaciju. U prošlosti je šumski pojas uz Dravu, a u potolinskoj zoni uz današnji Selački kanal, imao izolacijsko značenje. Razvoj se odvijao na višem i ocjeditijem terasnom području, a jačeg povezivanja ovih regija nije bilo sve do 19. stoljeća, kada je uslijedio gospodarski razvitak, temeljen na iskorištavanju šumskih bogatstava i gradnji magistralnih cestovnih i željezničkih prometnica. Prostor vlažne potolinske zone je hidromelioracijskim radovima i prometnom važnošću postao važan gospodarski činilac. Unatoč tome, gospodarsko i demografsko težište i dalje je ostalo na sjevernom pridravskom dijelu (područje Valpovo-Belišće).

Geološke osobine

Područje je dio istočno-hrvatske potolinske zone, koja u širem smislu ulazi u okvire geotektonske cjeline Panonskog bazena. Potolinska je zona ispunjena s nekoliko kilometara debelim naslagama neogenog mora i jezera i sedimentima fluvijalnog i eolskog porijekla kvartarne starosti. Morski i jezerski sedimenti mlađeg tercijara predstavljeni su uglavnom klastičnim razvojem s dominacijom pijeska, pješčenjaka, lapora i glina. Uz navedene, u sastavu dubljih partija litostratigrafskog stuba dolaze i biogeni i laporoviti vapnenci. Debljina neogenih naslaga kreće se od 1.300 do 2.750 m, a podlogu im čini kristalinska masa paleozojske starosti.

Kvartalne naslage (pleistocen i holocen) posvuda pokrivaju neogenu podlogu, a debljina im je znatna s obzirom na potolinski karakter područja. Mjestimice je i veća od 100, pa čak i od 300 m. U površinskom sastavu prevladavaju les i lesu slične naslage (preko 90% područja). Fluvijalni nanosi čine podlogu lesa, izuzev u naplavnoj ravni Drave i Vučice, gdje dominiraju i u površinskom sastavu. To su najčešće sitnourni pijesci, silt i glina. Šljučane naslage su na dubinama većim od 20 ili 30 m. Sporadično su lesne naslage pokrivene eolskim pijescima, posebno na sjeverozapadnom dijelu uz rijeku Dravu. Eolski pijesci su uglavnom sitno do srednjozrne strukture, te uglavnom dobre sortiranosti.

Geomehaničke osobine

Les i lesu slični sedimenti pokrivaju preko 90% područja, a debljina im se kreće od 5-15 m. Dominiraju lesne naslage eolskog porijekla. Les i lesu slični sedimenti su relativno vrlo vodopropusne u vertikalnom smislu, ali relativno velika oglinjenost lesnih naslaga smanjuje propusnost za vodu, a smanjena je i vrijednost filtracije u horizontalnom pogledu. Lesne naslage imaju dobru vertikalnu stabilnost, pa su u području lateralne aktivnosti rijeke Drave modelirane strme ili čak i vertikalne riječne obale.

Fluvijalne naslage pleistocenske i holocenske starosti su debljine sloja preko 300 m, a često se izmjenjuju s glinovitim slojevima. Fluvijalni nanosi pojavljuju se na podlozi lesa, izuzev recentnih naplavina Drave i Vučice. To su najčešće pretaloženi les, finopjeskoviti, ilovastopjeskoviti, ilovasti i ilovastoglinoviti slojevi, a šljunci i grublji pijesci se pojavljuju na dubinama većim od 20 m. S obzirom na pretežno kvarcni sastav, pijesci Drave su pogodan građevinski materijal.

Organogeno-močvarni sedimenti su predstavljeni muljem, glinovito-ilovastim materijalom i tresetom, a najrašireniji su u prostoru između željezničke pruge Osijek-Našice i linije Habjanovci-Bročanci, te na krajnjem jugoistoku.

Eolski pijesci nisu znatnije rašireni, a pojava im je vezana uz obalne dine, na terasi uz rub naplavne ravni Drave. Pijesci su pretežno sitnozrni i zrnca su najčešće presvučena limonitnim ovojem, što im daje smeđkastu do smeđkasto-crvenu boju.

Naftonosnost i plinonosnost

Istražnim bušenjima nisu nađene veće i ekonomski isplative količine nafte i plina, iako to nije isključeno u budućnosti, s obzirom da su u sličnim tercijarnim naslagama (okolica D.Miholjca) otkriveni izvori ovih energenata, koji se komercijalno iskorištavaju.

Hidrogeološke osobine

U geografsko regionalnoj podjeli Hrvatske Osječko-baranjska županija smještena je u Istočnoj Hrvatskoj u subregiji poznatoj kao Istočnohrvatska Ravnica, a u stratigrafsko-geološkom smislu osnovu čine slojevi širokog raspona starosti. Razlike u sastavu i reljefna slika Istočne Hrvatske odražavaju građu "šahovske ploče", koja karakterizira staru panonsku podlogu. Podloga je duž brojnih pukotina razbijena u blokove koji se ponašaju različito. Elementi reljefa i smjerovi tekućica upućuju na to da su za građu posebno važne pukotine smjera zapad-istok i gibanja duž njih. Te osobine u građi podloge utječu na egzogeno modeliranje. Hidrogeološki valja lučiti stijene starije od tercijara, zatim tercijarno-kvartarni sedimentni kompleks rebrasto brežuljkastih predjela i na kraju vodonosne slojeve ravničarskih predjela kvartarne starosti.

Stijene starije od tercijara izgrađuju pretežito temeljna gorja. U tim sredinama vodne su prilike ograničene na izvore malih kapaciteta.

Tercijarno-kvartarni sedimentni kompleks, hidromorfološki je izražen na pojedinim prigorjima u padinskim pejzažima, ali obuhvaća i relativno izdignute zaravnjene prostore u prapornim naslagama. Hidrogeološki ima veće značenje jer su vodne prilike znatno pogodnije. Različitost litološkog sastava tla i tektonski položaj pojedinih stijena određuju veličinu i važnost vodnog lica. Dubine do vode zbog toga najčešće kolebaju od 20 do 80 m, a najveći kapacitet kreće se od 7 l/s. Za razliku od Središnje Hrvatske, gdje se voda u podzemlju kreće slobodno, u Istočnoj Hrvatskoj nalazi se pod manjim (subarteška) ili većim tlakom (arteška).

Ravničasti krajevi uz Dravu te njihovi pritoci, pokriveni su, mimo recentnih naplavina, i debelim nanosima kvartarne starosti. Taj sedimentni kompleks ima vrlo širok raspon postanka jer su novijim istraživanjima izdiferencirani tragovi fluvijalnih procesa od jezerskih sedimenata, naslage močvarnih facijesa od izrazitih i tipičnih ostataka eolskog modeliranja. Vodne prilike u litološki toliko različitim stijenama podložene su velikim oscilacijama primjerice, od 4-8 m u praporu i pješčano-glinovitim poslojcima, pa do 10 m u ostalim taložinama. Prvi vodonosni sloj najčešće nije pogodan za piće te se za vodoopskrbu iskorištavaju redovito dublji horizonti.

Osnovno hidrografske obilježje površja jest ekscentričnost tekućica. Najveća i najvažnija rijeka Drava teče rubno. To se odražava i u reljefnoj slici kraja, a uvjetovano je geotektonskim značajkama širega prostora. Vodotoci na području Općine Petrijevci značajni za Hrvatsku (državne vode) su međudržavne vode Drave, vodotok Vučica, te ostale površinske vode su lokalne vode.

Rijeka Drava je najveći prtok Dunava s ušćem u Republici Hrvatskoj odnosno Osječko-baranjskoj županiji na rkm 1382+300 Dunava, kod mjesta Aljmaš. Drava je drugi po značaju vodotok u Županiji i čini južnu i jugozapadnu među Baranje. Rijeku Dravu karakteriziraju izrazite morfološke promjene u koritu, a kvartarne šljunčane-pjeskovite naslage koje izgrađuju dravsku depresiju čine vodonosni kompleks sa značajnim zalihama podzemnih voda. Drava na toku kroz Općinu Petrijevci ima karakteristike nizinske rijeke, s dubinom vode u koritu od 4 do 7 m.

Godišnja visina oborina na slivu Drave varira od 660 do 1.530 mm/god. Rijeka Drava ima pluvijalno-glacijalni (kišno-ledenjački) vodni režim i karakterizira ga mala vodnost zimi, a velika u proljeće i početkom ljeta. Tako se najmanji protoci Drave javljaju u siječnju i veljači, dok se velike vode javljaju u svibnju, lipnju i srpnju uslijed otapanja snijega i leda i pojave godišnjih maksimuma oborina. Drava ima tri maksimuma u godišnjem vodostaju i protjecaju.

Prva dva padaju u proljeće i rano ljeto, dok se treći sporedni, maksimum javlja u jesen kao odraz mediteranskoga kišnog režima u dijelu njezina izvorišnog područja. Često se vremenski poklope visoke vode Drave i Dunava, pa dolazi do uspora voda na Dravi na njezinu toku kroz Županiju.

Vodostaji rijeke Drave

POSTAJA	rkm	Kota "0" (m.n.m.)	Maksimalni vodostaji			Srednji vodostaji			Minimalni vodostaji		
BELIŠĆE	53,80	83,99	627	459	284	324	214	149	130	72	24

Karakteristični godišnji vodostaji za vodomjernu postaju Belišće obrađeni su za razdoblje od 1962.-1993. godine. Na vodomjernoj postaji Belišće, osim vodostaja, mjeri se i protok. Padovi vodnog lica na dionici od Belišća do Osijeka se kreću od oko 0,12‰ kada uspora nema, pa čak i do ekstremnih 0,026‰ pod usporom.

Pritok rijeke Drave na području Općine Petrijevci je Vučica, koju karakterizira mala vodnost, te stoga nema značajniji utjecaj na vodni režim Drave.

Vodoopskrba naselja bazira se na eksploataciji vodonosnih slojeva kvartarnih naslaga. Osnovna litološka značajka kvartarnih slojeva je mnogostuka (horizontalna i vertikalna) izmjena klastičnog materijala, od glina do krupnog pijeska i sporadično šljunka, izuzev u samom površinskom dijelu, u kojem prevladava les i lesu slični sedimenti. S aspekta litoloških osobina, a u odnosu na izdašnost i kvalitet vode, moguće je govoriti o jednoj hidrogeološkoj cjelini, koja se dijeli na tri vodonosna horizonta. Prvi vodonosni kompleks ima izdašnost 0,16-12,1 l/sek (prosjeak oko 4,4 l/sek). Ovi podaci upućuju da su velike razlike u litološkom sastavu na pojedinim lokalitetima, te da je protok podzemne vode mali, kao što su i male mogućnosti količinske obnove vode.

I. vodonosni horizont

Ispod pokrovnog sloja lesa i lesu sličnih sedimenata, prosječne debljine 10-20 m, slijedi oko 50 m debeli I. vodonosni horizont. U sastavu mu dominira pijesak, a najveći registrirani kapaciteti bunara koji kaptiraju vodu u ovom horizontu kreću se od 0,5 - 12,1 l/sek.

II. vodonosni horizont

Ovaj je vodonosni horizont debljine oko 40 m, a u sastavu preteže pijesak s lećama prašine i gline, a od I. vodonosnog horizonta odijeljen je nepropusnim kontinuiranim slojem. U bunarima, koji su perforirani u ovom vodonosnom horizontu, postignut je maksimalni kapacitet od 0,83-11,7 l/sek.

III. vodonosni horizont

Na dubinama od oko 100 m ustanovljen je relativno imperabilan sloj koji odvaja II. i III. vodonosni horizont. Ovaj je horizont sastavljen od pijeska s manjim prosojcima glina, a bunarski kapaciteti mu se kreću od 5-11,7 l/sek.

Kretanje nivoa podzemne vode ovisi prvenstveno o količini padalina i klimatskim prilikama, jer je isključeno poprečno procjeđivanje rijeke Drave u pokrovne lesne naslage (radi male lateralne provodljivosti ovih slojeva). Podzemna se voda iz lesnih naslaga ocjeđuje uglavnom prema Dravi, Karašici i Vučici.

Seizmika

U usporedbi s ostalim dijelovima Hrvatske, seizmička, a i tektonska aktivnost slabije je izražena. Uz Dilj Goru i sjeverno od Osijeka (prema Belom Manastiru) nalaze se zone pojačane seizmičke aktivnosti. U njima su se do sada dogodili potresi magnituda 5,0 - 5,7 odnosno intenziteta u epicentralnom području oko VIII. stupnjeva MCS ljestvice.

Dodaju li se tome još i relativno loši uvjeti tla s obzirom na djelovanje seizmičkih sila (razila i rastresta tla u dolinama rijeka i visok nivo podzemne vode), utjecaj djelovanja seizmičkih sila na tlo i građevine može biti znatan.

Za pojedina veća naselja ili prostore intenzivnije izgradnje bilo bi važno prije konačne procjene opasnosti od razornog djelovanja potresa izvršiti lokalna seizmotektonska istraživanja. Područje Općine Petrijevci nalazi se po svojoj seizmičnosti u području VII. Stupnja po MCS skali. Posebno negativni utjecaj mogu imati potresi na obalama rijeka ili u njihovom priobalju, jer se na takvim terenima, kao posljedica tektonske aktivnosti, pojavljuju pukotine opasne za građevine.

Reljef

Na modeliranje i izgled današnjeg reljefa presudnu su ulogu imali riječni tokovi. Na području tipične akumulacijske nizine, kakvom tipu reljefa pripada područje Općine Petrijevci, u tom na izgled jednoličnom i geološki mladom reljefu, mogu se izdvojiti međusobno različiti geomorfološki oblici u nizinskom reljefu. Područje Općine Petrijevci predstavlja tipičnu akumulacijsku nizinu, uz neznatne denivelacije terena (87 do 101 m n.m.). U donjodravskoj nizini Valpova mogu se razlikovati tri reljefna tipa:

- terasna nizina,
- poloji,
- fluvijalno-močvarne nizine.

Terasna nizina je mlađa pleistocenska plavina Drave, koja je tijekom vremena bila izložena eolskoj akumulaciji prašinstog materijala, iz kojeg su se diagenozom razvile lesne i lesu slične naslage. U podlozi su gotovo svugdje dravski pijesci, što ukazuje na terasasti karakter prostora. Terasna je nizina ocjeditiji prostor u odnosu na poloj Drave i Vučice, te zonu uz Selački kanal. Nizina je blago nagnuta od sjeverozapada prema jugoistoku (101 - 94 - 91 m n.m.), i od sjevera prema jugu (101 - 90 m n.m.). Veći dio terasne nizine je tokovima Karašice i Vučice diseciran u niz manjih cjelina. Postojeća udubljenja i lesne doline na terasi rezultat su slijeganja lesnih naslaga, uslijed djelovanja podzemne vode ili linearne erozijske aktivnosti padalinske vode i sniježnice (jaruga).

Poloji rijeka Drave i Vučice su reljefne jedinice holocenske starosti, modelirane fluvijalnim akumulacijskim i erozijskim procesima., s malom reljefnom energijom. Dravski poloj je relativno male širine (tek nekoliko stotina metara), i nije kontinuiran (pojavljuje se u fragmentima). Rijeka Drava na području Općine Petrijevci ima uglavnom mehanizam voda srednjeg toka (približno jednak odnos erozije i akumulacije), pri čemu u konkavnim dijelovima meandara prevladava erozija, a na konveksnim akumulacija. Zbog toga na konkavnim stranama nastaje poloj, a na konveksnim se dijelovima redovito javlja naplavna ravan. Izdvajaju se dva karakteristična nivoa poloja:

- **mrtvaje i rukavci** (niži dio poloja, udubine nastale erozijskim djelovanjem Drave, s najvišim nivoom podzemne vode, te stoga i nakon povlačenja Drave ostaju u potpunosti ili djelomično pod vodom),
- **grede** (viši dio poloja, najčešće pod šumskom vegetacijom).

Istočno od sutoka Karašice i Vučice, s obzirom da erozijsko-akumulacijska snaga vodotoka sada znatno veća, naplavna ravan je znatno šira (500 i više metara), s brojnim meandrima i rukavcima. Naplavna ravan rijeke Vučice, zbog većeg bogatstva vodom od Karašice, ima vrlo lijepo modelirani poloj, širine i do 1 km.

Fluvijalno-močvarna nizina uz Selački kanal u tektonskom smislu predstavljaju vrlo mladu potolinsku zonu, uz poloj Drave najniži i najvlažniji dio područja, s nadmorskim visinama od 88 do 92 m n.m. Spuštanje ovog dijela prostora uslijedilo je po taloženju lesnih naslaga u holocenu. Kontakt prema terasnoj nizini nije jasan, jer se teren postepeno spušta/izdiže i prema sjeveru i prema jugu. Mala reljefna energija (1-2 m/km²) uvjetuje malu transportnu snagu površinskih voda, što je imalo za posljedicu zamočvarenje terena. Tome su pridonjele i podzemne vode, koje gravitiraju s viših terena terasne nizine. Sve do melioracijskih zahvata ovo je područje bilo gotovo nenaseljeno i izolirano, obraslo močvarnim šumama.

Pedološka obilježja

Pedološka obilježja prostora obrađena su na temelju Namjenske pedološke karte Republike Hrvatske, izrađene u Zavodu za pedologiju Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1996. Sve navedene sistematske jedinice tla su prikazane u složenim pedološkim kombinacijama (kartiranim jedinicama), sastavljene od više jedinica, a na temelju dominantne jedinice izvršena je procjena pogodnosti tala za obradu.

Valorizacija tla, procjena pogodnosti tala za obradu izvršena je prema modificiranim kriterijima procjene zemljišta (FAO 1976., Vidaček, Ž. 1976.), prema kojoj su osim relevantnih značajki tla (dubina, skeletnost, kiselost, slanost/alkaličnost, matičnost, kapacitet za vodu), predmet procjene stjenovitost, nagib terena, poplave i/ili stagnirajuće površinske vode i dreniranost kao izraz režima vlažnosti tala.

Procjena pogodnosti tala za korištenje temelji se na načelu potencijalne plodnosti tla, s obzirom da su drugi faktori (klimatski i ekonomski) ujednačeni. Na pedoekološkoj karti prikazan je postojeći fond poljoprivrednih površina (jedinice 1-11), te fond šumskih površina (kartografska jedinica 12), s prikazom pogodnosti za različite namjene (u poljoprivredi, u šumarstvu i za inženjersko korištenje). Posebno su iskazani utvrđeni bonitetni brojevi tala, pri čemu veći bonitetni broj ima tlo veće proizvodne sposobnosti. Pri utvrđivanju bonitetnih brojeva uzeti su u obzir mehanički sastav, struktura, propusnost za vodu, dubina, humus i hraniva). Analizom podataka se može zaključiti da su za poljoprivredu najvrednije kartografske jedinice **ESpi, ESi, I, L i RG**, a vrlo dobre su i jedinice **PS, PSG, HG i A**.

Opis pedokartografskih jedinica

Na temelju podataka iz morfogenetske analize, podataka o trajnim svojstvima tala (mehanički sastav, dubina, struktura, sadržaj humusa i hraniva), te uz uvažavanje osnovnih postavki pedoekološke obrade prostora, utvrđene su i na karti predočene pedokartografske jedinice, a njihove temeljne karakteristike su prikazane u tabeli. Općenito, za područje Općine Petrijevci može se zaključiti:

- cjelokupno područje nalazi se pod utjecajem umjereno kontinentalne klime, s prosječno 800-820 mm oborina godišnje,
- područje se odlikuje općenito zaravlim reljefom, a detaljna analiza pokazuje da su izraženi mezzo i mikro oblici reljefa, koji imaju posebni utjecaj na genezu tla, jer uvjetuju različite načine i intenzitete vlaženja,
- geološku podlogu tala u najvećoj mjeri čine sedimenti kvartarne starosti, a uski pojas uz Dravu i Vučicu čine recentni aluvijalni sedimenti sastavljeni od pijesaka na podlozi i plitkog površinskog sloja ilovače. Na ostalim dijelovima tla su formirana na sedimentima mlađe virmske terase, izgrađene od lesa i lesolikog materijala, taloženog u vodi. Lesoliko-pjeskovito-ilovasti materijal predstavlja osnovni matični supstrat iz kojeg su formirana tla.
- hidrografsko-hidrološke karakteristike područja imaju veliki utjecaj na pedogenezu i proizvodnu sposobnost tala. Vodotoci i kanalska mreža, koji bi trebali drenirati područje u vlažnom dijelu godine nisu u stanju primiti viškove vode, što uvjetuje povremeno stagniranje donjih voda u biljnofiziološki aktivnom dijelu tla,
- pedološkim istraživanjem su izdvojene pedosistematske jedinice. Automorfna tla (tla s uređenim vodnim režimom) zahvaćaju manji dio površine, a njihovi su predstavnici euterično smeđe i lesivirano semiglejno tlo (jedinice ESpi, ESi i I), a sva ostala tla pripadaju hidromorfnim tlima, koja zauzimaju oko 75% područja, dok manji dio zauzimaju humoglejna (ritska crnica) i semiglejna (livadska) tla,
- osnovni problem hidromorfnih tala je nedovoljni vodozračni režim, koji se može poboljšati primjenom kompleksnih meliorativnih zahvata, čime bi se znatno unaprijedila biljna proizvodnja, s obzirom da su svi drugi faktori u kategoriji vrlo dobri i odlični.

Klima

Klimatska obilježja prostora Osječko-baranjske županije dio su klime šireg prostora Istočne Hrvatske, gdje prevladava umjereno kontinentalna klima, koja se s obzirom na prostorni položaj javlja u cirkulacijskom pojasu umjerenih širina, gdje su promjene vremena česte i intenzivne. Prema Köppenovoj klasifikaciji to je područje koje se označava klimatskom formulom Cfbwx, što je oznaka za umjereno toplu, kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina. Osnovne karakteristike ovog tipa klime su srednje mjesečne temperature više od 10°C, tijekom više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijeg mjeseca ispod 22°C, te srednje temperature najhladnijeg mjeseca između - 3°C i +18°C. Obilježje ove klime je nepostojanje izrazito suhih mjeseci, a oborina je više u toplom dijelu godine, a prosječne godišnje količine se kreću od 700-800 mm. Od vjetrova najčešći su slabi vjetrovi i tišine, dok su smjerovi vjetrova vrlo promjenjivi.

Na cijelom području Općine Petrijevci izražena je homogenost klimatskih prilika, što je posljedica reljefnih obilježja (pretežito ravničarski reljef). Klimatske prilike na prostoru Općine Petrijevci okarakterizirane su na osnovu izvršenih mjerenja osnovnih klimatskih elemenata na meteorološkim i klimatološkim postajama Osijek, kao što je vidljivo iz priložene tablice, s obzirom da u Petrijevcima nema meteorološke postaje.

Srednje mjesečne i godišnje temperature zraka
Srednje mjesečne i godišnje količine oborina
Srednje količine insolacije (sati) i naoblake (desetine) u razdoblju 1959.-1978. god.
(Mjerna postaja Osijek)

MJESECI	Srednje mjesečne i godišnje temperature zraka		Srednje mjesečne i godišnje količine oborina		Srednje količine insolacije (sati) i naoblake (desetine) u razdoblju 1959.-1978. god.	
	1959.- 1978. ¹	1993.-1999. ³⁾	1959.- 1978.	1993.-1999. ³⁾	(I) nsolacija	(N) naoblaka
I	-1,4	0,7	50,0	48,6	58,2	7,1
II	1,7	2,1	43,1	35,5	85,9	6,6
III	6,1	5,8	42,1	36,5	143,4	6,1
IV	11,5	11,3	57,8	55,1	177,9	5,9
V	16,3	16,9	57,6	61,7	214,2	5,5
VI	19,5	20,1	90,4	79,3	240,1	5,0
VII	20,9	21,6	74,5	66,6	270,7	4,0
VIII	20,2	20,1	60,9	74,0	252,1	3,9
IX	16,2	16,3	49,2	89,6	196,4	4,4
X	11,0	11,1	41,5	55,3	153,9	4,9
XI	6,1	4,9	60,4	71,1	67,5	6,9
XII	0,8	1,5	58,2	75,2	44,3	7,6
UKUPNO GODIŠNJE	10,7	11,0	685,7	748,5	1.904,6	5,7

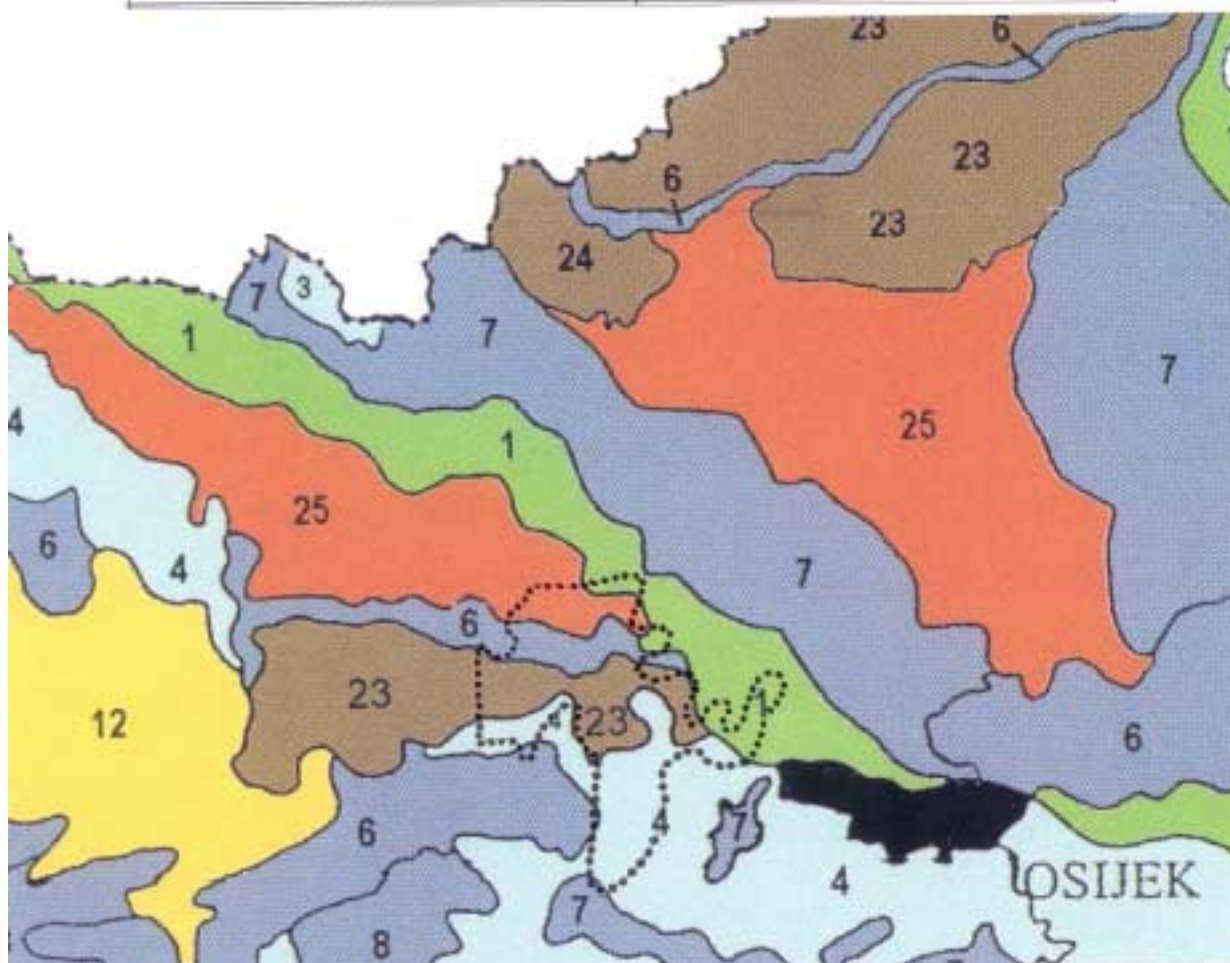
Temperatura

Prosječna temperatura zraka, prema novijim mjerenjima, iznosi 10,7°C do 11°C. Srednje mjesečne temperature su u porastu do srpnja, kada dostižu maksimum s prosječnim mjesečnim temperaturama promatranih postaja od 20,9°C do 21,6°C. Najhladniji mjesec je siječanj sa srednjom temperaturom od – 1,4°C (Osijek). Srednja godišnja amplituda temperature, između najhladnijeg i najtoplijeg mjeseca iznosi za preko 22°C, što je odlika kontinentalnih osobina područja.

Maksimalne temperature zraka javljaju se u ljetnim mjesecima, a apsolutni maksimum temperature zabilježen je u Osijeku 38,6°C (izmjereno u razdoblju 1959.-1978. godine). Minimum temperature javlja se u zimskoj polovici godine, a apsolutni minimumi zabilježeni u vremenu od 1959.-1978. godine, iznosili su u Osijeku – 25,4°C.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Vladajuće zastupljena tla	Broj kartografske jedinice
 Crnice i kalcikambisoli	38, 39
 Rendzine	2, 13, 30, 31, 35, 36, 46
 Kalcikambisoli i crvenice	37, 40, 41, 43
 Eutrična smeđa tla	23, 24, 32, 48, 50
 Distrična smeđa tla	14, 15, 28, 44, 45, 47, 49, 51
 Lesivirana tla	18, 19, 20, 25, 26, 33
 Aluvijalna tla	1
 Pseudoglej	12, 21, 22

Pedoekološka karta Općine Petrijevci

PEDOLOŠKA KARTA

Pogodnosti tla za korištenje za različite namjene prema njegovim potencijalnim mogućnostima

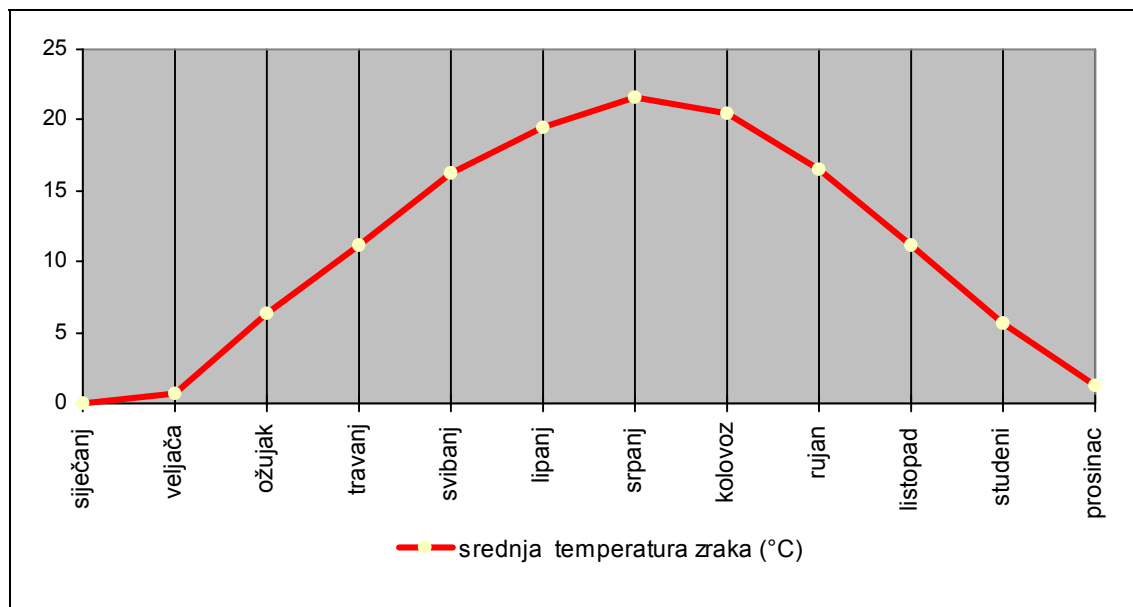
Simbol kartografske jedinice	Naziv kartografske jedinice	Bonitetni broj tla	Pogodnost tla za korištenje										
			u poljoprivredi				u šumarstvu			za inženjersku namjenu			
			ratarske kulture	livade	povrtnarske kulture	vinogradi i voćnjaci	furnir	tehnička oblovinina	celulozno drvo	lagune za otpadne vode	stamb. rađevina	igrališta	zelene površine i nasadi
ESpi	Eutrično smeđe pjeskovito i ilovasto	81	B	C	C	A	ostaje za poljoprivredu			C	A	A	A
ESi	Eutrično smeđe tlo ilimerizirano i pseudoglejeno	85	B	B	B	A	ostaje za poljoprivredu			B	B	A	A
I	Lesivirano semiglejno ilovasto tlo	83	A	B	A	C	ostaje za poljoprivredu			A	B	A	A
PS	Pseudoglej ilovasti	74	A	A	B	B	ostaje za poljoprivredu			A	B	B	B
PSG	Pseudoglej-glej ilovasti	72	B	A	C	C	ostaje za poljoprivredu			B	B	B	B
L	Semiglej ilovasti i glinasto ilovasti	76	A	A	C	C	ostaje za poljoprivredu			B	B	B	B
RG	Humoglej glinovito ilovasti i ilovasti	78	A	B	A	C	ostaje za poljoprivredu			C	C	C	C
HG	Hipoglej glinasto ilovasti i ilovasti	69	B	A	B	C	ostaje za poljoprivredu			B	C	C	C
AG	Amfiglej glinasto ilovasti	60	C	B	-	-	B	B	C	C	C	-	C
A	Aluvij ilovasti karbonatni	69	B	B	A	C	C	B	A	C	A	B	B
A_{HG}	Aluvij ilovasti karbonatni hipoglejni	64	C	B	B	C	C	B	A	C	B	B	B
ŠMG_a	Hidromorfna šumska tla	69	ostaje pod šumskom vegetacijom				C	B	A	B	B	B	A
ŠMG_b		77	ostaje pod šumskom vegetacijom				C	A	C	B	B	B	A
ŠMG_c		75	ostaje pod šumskom vegetacijom				A	B	C	B	B	B	A

Tumač simbola: pogodno (**A**), ograničeno pogodno (**B**), slabo pogodno (**C**), nepogodno (-)

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Broj kartografske jedinice	Naziv i sastav pedokartografske jedinice	Većinaja			
1	Močvarna tla oglejena i neoglejena neodvođena i djelomično odvođena (50-53)	senigle, supje	28	Distribuirane smeđe tla, lešivano tlo i pseudoglej obradivi na šljuncima (50-30-20)	eurično smeđe
2	Koluvjarska tla i reolna (50-50)		29	Višak, rendzina i eurično smeđe tla vertikal (50-30-20)	
3	Senigle i supje (švedsko tlo i rška crnica) djelomično odvođeni (50-20)	eurično smeđe	30	Rendzina antropogenična, višak i lešivano tlo (50-30-20)	eurično smeđe to vertikal, pseudoglej obradivi
4	Senigle i supje (švedsko tlo i močvarna glejna to) djelomično odvođeni (70-30)	sluvsjano to	31	Rendzina, eurično smeđe i lešivano tlo (50-20-20)	višak, pseudoglej obradivi
5	Senigle, pseudoglej-glej i supje djelomično odvođeni (50-30-10)		32	Eurično smeđe tlo, vertikal i rendzina (50-30-10)	lešivano tlo, pseudoglej, distribuirane smeđe to
6	Supje (močvarna glejna to) i djelomično odvođeni (100)	senigle	33	Lešivano i distribuirane smeđe tla na lovačama i pijesku (70-30)	rendzina, širozest, eurično smeđe i pseudoglej obradivi
7	Supje i humozne (močvarna glejna to i rška crnica) djelomično odvođeni (50-40)	senigle	34	Ripozol, ripozol, rendzina, pseudoglej (50-20-20-10)	
8	Supje i pseudoglej-glej djelomično odvođeni (70-30)	sluvsjano to, sluvsjano koluvjarsko, senigle	35	Rendzina i eurično smeđe tlo (50-20)	
9	Supje, senigle i sluvsjano tla (djelomično odvođeni (70-20-10)		36	Koluvjarska tla, reolna i antropogena tla lešivana (40-30-20)	kalcikambisol
10	Supje i koluvjarska tla oglejena i neoglejena djelomično odvođena (50-20-20)	pseudoglej, sluvsjano koluvjarsko i lešivano tlo	37	Kalcikambisol, cvernica, koluvjarska tla i antropogena tla (50-20-20-30)	
11	Supje zasljevan djelomično odvođen (100)	sluvsjano tla	38	Crnica, rendzina, kalcikambisol pili i ilovak (50-30-20-20)	cvernica
12	Pseudoglej na zasljevan, pseudoglej-glej i supje (70-20-10)	senigle	39	Kalcikambisol pili i crnica (50-50)	rendzina
13	Rendzina, eurično smeđe to na glacišvjetarim šljuncima (70-30)		40	Kalcikambisol, cvernica i crnica (50-30-20)	lešivano tlo
14	Ranek i sponozol (ranek i švi pijesak) (70-30)		41	Kalcikambisol, crnica i lešivano tlo (50-30-10)	rendzina
15	Distribuirane smeđe tlo, ranek i lešivano tlo na šljuncima i pijesku (50-30-20)	senigle	42	Ripozolna tla, rendzina, eurično smeđe tlo (grudasto prozije) (50-30-20)	kalcikambisol
16	Antropogena tla (riposol i cvernica, iz kalcikambisol, antropogenična i kalcikambisol i cvernica (50-40)	kalcikambisol i cvernica	43	Cvernica srednje duboka i duboka, ripozol iz cvernice kalcikambisol pili i srednje duboki (50-30-10)	lešivano tlo
17	Ripozol i antropogenična tla na nevezanim kaoliniranim (bez cvernice i kalcikambisol) (50-40)	rendzina, pseudoglej	44	Distribuirane smeđe tla, lešivano i širozest, lešivano cvernica i kalcikambisol (50-20-20-10)	
18	Lešivano tla, pseudoglej obradivi i distribuirane smeđe tla na prapru i lovačama (50-30-10)	rendzina, širozest, ripozol, eurično smeđe to	45	Distribuirane smeđe tla, kalcikambisol i cvernica (40-30-30)	
19	Lešivano tlo, pseudoglej na zasljevan i supje (50-30-20)		46	Rendzina i kalcikambisol pili i srednje duboki (70-0)	antropogenična tla
20	Lešivano tlo, senigle i pseudoglej na zasljevan (50-30-20)	supje	47	Distribuirane smeđe tla, kalcikambisol, cvernica i rendzina (40-20-20-20)	lešivano eurično to
21	Pseudoglej obradivi, lešivano i distribuirane smeđe tla na lovačama i prapru (70-20-10)		48	Eurično smeđe, kalcikambisol, rendzina i distribuirane smeđe tla dijelom antropogenična (40-20-20-20)	lešivano tlo, pseudoglej
22	Pseudoglej obradivi, distribuirane smeđe tla na prapru (40-30-30)	eurično smeđe i kalcikambisol	49	Distribuirane smeđe, lešivano i ranek na kvadratnim silikatima (70-20-10)	počest, turipodzol
23	Širozest, eurično smeđe tla i lešivano tlo na prapru (50-30-10)	riposol, širozest	50	Eurično smeđe tla, lešivano tlo i eurični ranek na lovačim i neobolnim erupivima (50-30-20)	
24	Eurično smeđe to i lešivano to na prapru (70-30)	riposol	51	Distribuirane smeđe i lešivano to na refleksion ključama (grudasto dvostruki profil) (50-50)	rendzina i eurično smeđe to
25	Lešivano tlo, eurično smeđe to i senigle (40-40-20)			VEĆA MASELA	
26	Lešivano tlo i lešivano pseudoglejna tla (50-20)	riposol, eurično smeđe, rendzina		BBNUAG	
27	Višak i rendzina na solanim pjescima i pjeskovitom prapru (50-40)			A	ALUMINACIJE
				S	SOLAVE

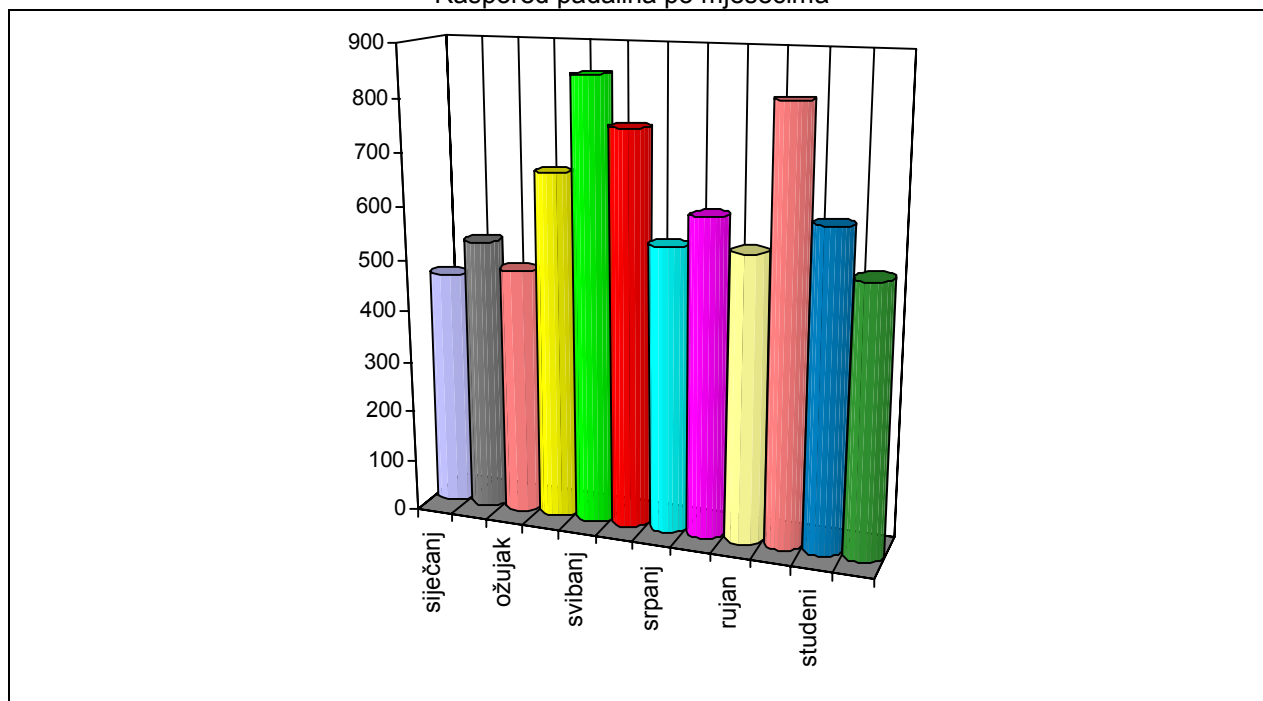
Napomena: Pedoclimatske jedinice označene kao većinaja sudjeluju u kartografskoj jedinici s udjelom od 10% površine. U sastavu pedokartografske jedinice označene je posebno uočena pedoclimatskih jedinica. Tako u KU broj 1 "Močvarna tla oglejena i neoglejena (50-50)" znači da oglejena sluvsjano tla zauzimaju 50% površine kartografske jedinice i neoglejena također 50% te površine.

Padaline

Prosječna godišnja količina oborine na prostoru Općine Petrijevci kreće se oko 685,7 mm (Osijek). Glavni maksimum se javlja početkom ljeta (najčešće u VI. mjesecu), a sporedni krajem jeseni, u XI. mjesecu. Glavni minimum oborine je sredinom jeseni u X. mjesecu, a sporedni krajem zime ili početkom proljeća u II. i III. mjesecu. Glavni maksimum oborina se javlja u VI. mjesecu, a sekundarni u XI. mjesecu. Maksimalne dnevne količine oborina također ukazuju na veliku varijabilnost oborine koja varira iz godine u godinu. Maksimalna dnevna količina oborine u promatranom razdoblju od 1959.-1978., zabilježena je u Osijeku (101,2 mm). Od velikog je značaja raspored oborina u vegetacijskom razdoblju. Prema raspoloživim mjerenjima na svim meteorološkim postajama zabilježen je optimalan raspored oborina u vegetacijskom razdoblju od 390,4 mm (Osijek).

Raspored padalina po mjesecima

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Oborine u obliku snijega javljaju se prosječno 26 dana u godini (Osijek), ali se ne zadržavaju dugo. Međutim, česta su odstupanja od tog prosjeka.

Trajanje insolacije i naoblake međusobno je povezano, a raspored naoblake usklađen je i s režimom oborina. Srednja godišnja naoblaka za meteorološku postaju Osijek iznosila je 5,7 desetina, u razdoblju od 1959.-1978. godine. Najveće vrijednosti naoblake zabilježene su u jesenskim i zimskim mjesecima. Tada je insolacija, tj. trajanje sijanja sunca najmanje (najmanje registrirana insolacija je u prosincu), dok je najduže trajanje sijanja Sunca zabilježeno u srpnju. Ukupne godišnje količine insolacije u dvadesetogodišnjem razdoblju (1959.-1978.) na meteorološkoj postaji Osijek iznosila je 1.904,6 sati. Godišnje se može očekivati prosječno 1.800-1.900 sati sijanja sunca, a u vegetacijskom razdoblju od 1.290-1.350 sati.

Vjetrovi

Za detaljnije analiziranje režima strujanja zraka poslužile su godišnje ruže vjetrova izrađene na temelju mjerenja na meteorološkoj postaji Osijek. Prema godišnjoj ruži vjetrova na području Osijeka, najučestaliji su vjetrovi iz sjeverozapadnog, zapadnog te jednakog udjela sjevernog i jugoistočnog smjera. Zimi je najčešće vjetar iz jugoistočnog smjera, dok su ljeti najčešći vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera. U proljeće i jesen najčešći su vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera i općenito su najčešća strujanja iz zapadnog smjera. Pojave tišina vezuju se uz ljeto i jesen, a u najvećem broju javljaju se vjetrovi jačine 1-2 bofora, tijekom cijele godine.

Na temelju analize godišnjih ruža vjetrova, može se zaključiti da su najdominantniji vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera i to u toplom dijelu godine, a zimi vjetrovi iz jugoistočnog pravca. Što se tiče jačine vjetrova u 80-90% slučajeva to su vjetrovi jačine 1-2 bofora.

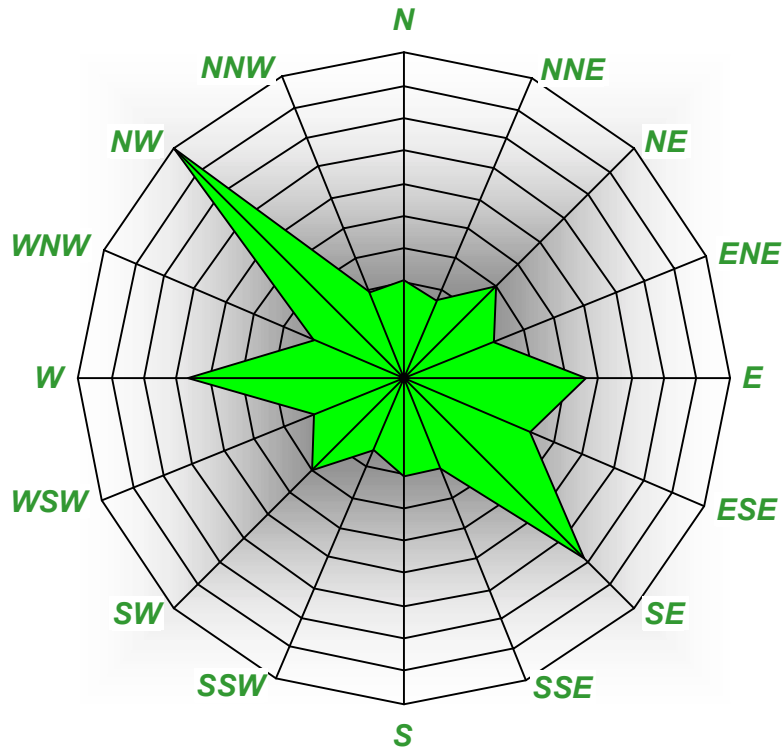
Srednji broj dana s jakim i olujnim vjetrom u razdoblju
1959.-1978. godina

METEOROLOŠKA POSTAJA OSIJEK	MJESECI												GOD.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
BROJ DANA S JAKIM VJETROM (≥ 6 bofora)													
	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,6	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	2,6
BROJ DANA S OLUJNIM VJETROM (≥ 8 bofora)													
	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	-	-	-	-	0,2

Otvorenost donjodravске nizine prema sjeveru utječe na to da vjetrovi najčešće pušu iz sjevernog kvadranta. Po učestalosti su na prvom mjestu vjetrovi iz sjeverozapada i jugoistoka, zatim iz sjeveroistoka, jugozapada i zapada, dok su tišine koncentrirane u ljetno doba godine. Raspored je vjetrova tijekom godine neujednačen: sjeverozapadni vjetrovi prevladavaju tijekom čitave godine, a zimi sibirski anticikloni uvjetuju jake sjeverne i sjeveroistočne vjetrove, koji su suhi i hladni. Snaga strujanja vjetrova ne pokazuje u prosjeku jake vjetrove, a najsnažniji su oni iz sjevernog kvadranta.

Srednja jačina vjetra (meteorološka postaja Osijek)

Mjesec	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
m / s	1,8	1,9	1,9	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6	1,6	1,8

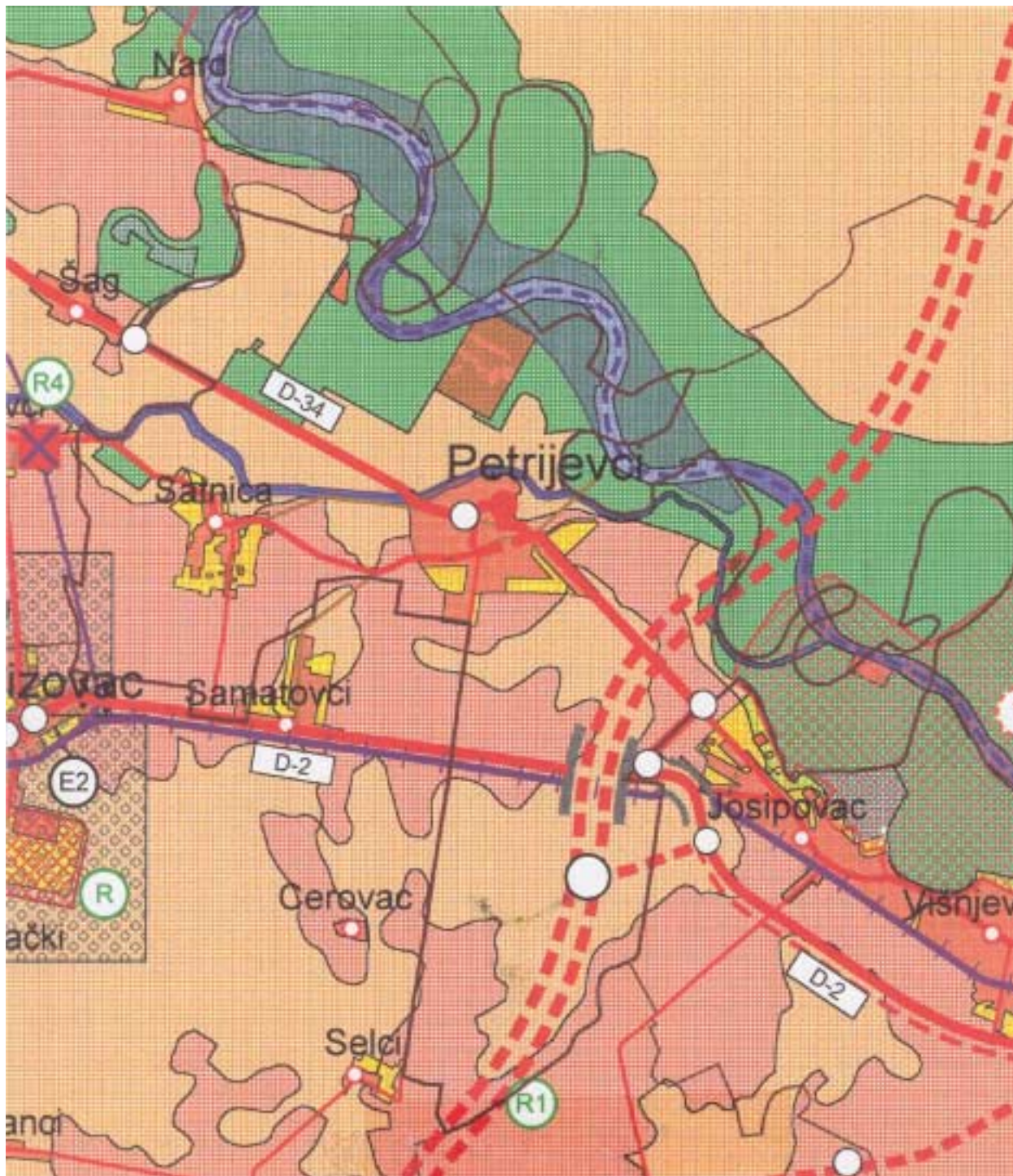
Ruža vjetrova Općine Petrijevci
(prema podacima meteorološke postaje Osijek)

Mraz i magla

Broj dana s maglom javlja se u prosjeku 30-50 dana godišnje. Najveći broj magli u nizinama su radijacijskog porijekla, tj. prizemne magle koje nastaju izgaravanjem tla u vedrim noćima. Najveći broj dana s mrazom imaju zimski mjeseci, osobito prosinac (8 dana). Međutim, pojave mraza su nepovoljne ukoliko se pojave u vegetacijskom razdoblju, a osobito u travnju na početku vegetacijskog razdoblja. Ponekad se mraz može javiti i u svibnju i lipnju, zbog utjecaja polarnih zračnih masa. U jesen se također javljaju mrazevi ali ne u tolikoj mjeri kao u proljeće, dok se jaki mrazevi javljaju tek u studenom.

Broj dana s mrazom u razdoblju od 1959.-1978. godine

METEOROLOŠKA POSTAJA OSIJEK	MJESECI												GOD.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
	6,7	6,4	7,0	1,4	0,2	-	-	-	0,2	5,0	6,5	7,8	41,2

Prostorni plan Osječko-baranjske županije (izvadak)
Namjena površina za područje Općine Petrijevci

1.3. PLANSKI POKAZATELJI I OBVEZE IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA I OCJENA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA

1.3.1. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99) predstavlja temeljni dokument prostornog uređenja države. Programom su pobliže određeni osnovni ciljevi razvoja u prostoru, kriteriji i smjernice za uređenje prostornih i drugih cjelina, te prijedlozi prioriteta za ostvarivanje ciljeva prostornog uređenja.

Prostor Republike Hrvatske podijeljen je u tri velika područja, koje čine grupe županija, pri čemu se Osječko-baranjska županija nalazi u grupi županija Istočne Hrvatske, zajedno sa Virovitičko-podravskom, Požeško-slavonskom, Brodsko-posavskom i Vukovarsko-srijemskom županijom). Utvrđen je sustav središnjih naselja Republike Hrvatske, u sklopu kojeg su definirana i središnja naselja Osječko-baranjske županije: Osijek kao makroregionalno središte, a **Petrijevci** kao jedno od **većih lokalnih (inicijalno razvojnih) središta**. Programom je utvrđen i niz novih objekata infrastrukture koji prolaze područjem Osječko-baranjske županije i objekata koji se planiraju izgraditi na njezinom području.

U strateškim opredjeljenjima razvoja prometnog sustava naglašava se veliko značenje **cestovnog prometa** Hrvatske zbog prostorne razvedenosti mreže i najprikladnijeg približavanja korisnicima. Planira se i gradnja novog cestovnog pravca (autoput) na pravcu GP Mađarska kod Luča-B.Manastir-Josipovac-Selci Đakovački-granica županije kod N.Perkovaca i dalje prema GP BIH. Treba istaći sabirnu državnu cestu D 34 (Daruvar - Slatina - Donji Miholjac - Valpovo - Josipovac), koja ima veliku važnost za povezivanje čitave regije. Razvoj **željezničke mreže** u Hrvatskoj usmjerava se na znatno bolje vezivanje na međunarodnu željezničku mrežu izgradnjom novih željezničkih pruga velikih brzina. Naglasak se stavlja na obnovu oštećenog i modernizaciju postojećeg željezničkog sustava. U razvoju **riječnog prometa** ističe se moguća regulacija korita rijeke Drave te izgradnja dobro opremljenih pristaništa, od kojih je potrebno istaknuti luku u Belišću.

Razvoj **telekomunikacijskog sustava** Države temelji se na unapređenju već postignutog relativno visokog stupnja razvijenosti i pratit će dostignuća razvijenih država Zapada. Pri tome se naglašava potreba pojačavanja koridora koji Hrvatsku povezuju (kabelski) sa susjednim zemljama (prvenstveno Mađarskom), na obnovu ratom uništene mreže i integriranje u sustav Republike Hrvatske. Za **RTV difuziju** na području Hrvatske potrebno je da se postojeća mreža dopuni na područjima zasjenjenja i oslobođenim područjima.

Daljnji razvitak **energetskih sustava** polazi od postojećeg stanja i okolnosti, predviđenih potreba proizvodnje za opskrbu stanovništva i djelatnosti te težnje da se postigne potrebna sigurnost i europski standardi. Programske osnove proizvodnje energije polaze od težnje da Hrvatska postigne 90% zadovoljenja potreba iz izvora na vlastitom teritoriju, modernizacijom i proširenjem postojećih te izgradnjom novih kapaciteta. Na području županije stupanj definiranosti pojedinih energetskih objekata nije ujednačen i kreće se od pripremljenosti za projektiranje do istraživanja, odnosno ispitivanja mogućnosti i opravdanosti izgradnje energetskih postrojenja, od kojih neka imaju indirektni utjecaj na područje Općine Petrijevci (TE Valpovo, HE Osijek). Prioriteti izgradnje konačno će se utvrditi u okviru Strategije energetskog razvoja. Tijek gospodarskog i tehničko-tehnološkog razvoja zahtijeva preispitivanje postojećih kriterija za odabir potencijalnih područja i izgradnju energetskih objekata, uz potrebu uvođenja dodatnih kriterija za odabir i izgradnju, koji proizlaze iz novih razvojnih, gospodarskih i tehničko-tehnoloških saznanja kao i pojačane skrbi o prostoru i zaštiti okoliša. U planiranju razvoja prijenosnih energetskih sustava polazi se od potrebe zadržavanja svih koridora koji se koriste za povezivanje sa susjednim državama, što se odnosi na magistralnu elektroenergetsku i plinsku mrežu.

Smanjenje količina i **zbrinjavanje otpada** postavlja se kao neodgodiva zadaća u zaštiti i unapređenju stanja okoliša i zdravlja ljudi. Na području Općine Petrijevci nije utvrđena obveza izgradnje građevina za prikupljanje i skladištenje, odnosno odlaganje posebnog otpada. Glavne smjernice za planiranje i uređenje prostora kontinentalnih dijelova Hrvatske odnose se na:

- identifikacija i očuvanje krajobraznih značajki s regionalnim obilježjima, s posebnom pažnjom na oblikovanje mješovitih krajobraznih struktura,
- očuvanje cjelovitosti kompleksa poljoprivrednog zemljišta,
- zaustavljanje procesa stvaranja neprekinutih poteza izgradnje uz prometnice,
- osiguranje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda mjerama zaštite od onečišćenja,
- usmjeravanje i kontrola iskorištavanja rudnih bogatstava,
- zaštita i očuvanje prirodne strukture i vrijednosti prostora uz vodotoke i jezera.

1.3.2. Prostorni plan Osječko-baranjske županije

U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) Osječko-baranjska županija je Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Županije Osječko-baranjske (ŽG 6/99.) utvrdila potrebu izrade Prostornog plana Osječko-baranjske županije. U pripremnim aktivnostima za izradu PPŽ-a izrađene su četiri studije kojima je detaljnije razmatrano stanje i problemi te utvrđene koncepcije razvitka prometa, pojedinih infrastrukturnih sustava (vodoopskrba, odvodnja i plinoopskrba) i zbrinjavanja otpada.

U izradi Prostornog plana korišteni su svi važeći prostorni planovi za područje nekadašnjih općina, generalni urbanistički planovi, planovi uređenja manjih naselja te Osnove korištenja i zaštite prostora. Informacijsku bazu za izradu Prostornog plana čine u osnovi statistički podaci Ureda za statistiku Osječko-baranjske županije, te podaci prikupljeni u ustanovama s javnim ovlaštenjima. Također je korištena obimna projektna, studijska i druga dokumentacija izrađena za potrebe razvoja pojedinih segmenata infrastrukturnih i drugih prostornih sustava.

Na pravcu razvoja Osijek-Valpovo-Belišće-Donji Miholjac potrebno je potaknuti razvoj naselja, te se ukazuje na potrebu intenzivnijeg razvoja ovog koridora i prema Virovitici. Planom se predviđa poticanje razvitka gospodarstva stvaranjem prostornih uvjeta za smještaj poduzetničkih kapaciteta. Izrađeni su lokalni programi, te je u Petrijevcima planirana posebna gospodarska zona, u kojoj je predviđena gradnja gospodarskih pogona.

Plan razvitka vodoopskrbe pretpostavlja da će se crpilište "Jarčevac" s područja Općine Petrijevci koristiti za potrebe čitavog vodoopskrbnog područja Valpovo. Naglasak je stavljen na daljnji razvitak crpilišta "Jarčevac" kao regionalnog crpilišta, s obzirom na njegovu izdašnost od cca 400 l/sec. S obzirom na pretpostavljene količine uveliko prelaze potrebe za vodom područja vodoopskrbe Valpovo, planirano je da dio raspoloživih kapaciteta vode koristi vodoopskrbno područje Osijek. Zahvaćene vode preradile bi se na samoj lokaciji crpilišta, a potom distribuirale.

Prostornim planom Osječko-baranjske županije određeni su sljedeći specifični ciljevi razvoja županije:

Demografski razvoj

- demografska obnova najugroženijih dijelova Županije
- demografska revitalizacija pograničnog područja,
- usklađeni razvoj gradova i općinskih središta
- demografska konsolidacija u ruralnim područjima.

Odabir prostorne i gospodarske strukture

- racionalno korištenje prirodnih potencijala i razvoj stvorenih struktura na način održivog razvoja, odnosno razvoja usklađenog s mogućnostima, ograničenjima i obvezama zaštite prostora.
- zadržavanje i povećanje šumskih površina njihovim proširenjem na ostala zemljišta,
- očuvanje vrlo vrijednog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta ograničavanjem širenja građevinskih područja i grupiranjem infrastrukture u jedinstvene koridore,
- očuvanje postojećih vodnih površina,

- smanjivanje prevelikih građevinskih područja i ograničavanje disperzne izgradnje izvan građevinskih područja, racionalnijim korištenjem građevinskog zemljišta i utvrđivanjem uvjeta kojima će se omogućiti poljoprivredna proizvodnja i razvoj seoskog turizma, a ograničiti širenje stambene i druge izgradnje,
- grupiranje infrastrukturnih koridora i korištenje postojećih trasa uz povećanje njihovih kapaciteta dogradnjom ili zamjenom,
- povećavanje turističko-rekreacijskih područja formiranjem novih prvenstveno uz vodne površine i prometne koridore.

Razvoj naselja

Na području Županije odvija se proces urbanizacije, koji je praćen pojačanim rastom gradova i urbanizacijom jednog dijela općinskih središta i prigradskih naselja, te smanjivanjem broja stanovnika u velikom broju seoskih naselja. Kao osnovni ciljevi razvoja naselja utvrđuje se policentrični razvoj mreže naselja, koji osim daljnjeg razvoja gradova podrazumijeva i razvoj seoskih naselja.

Razvoj društvene infrastrukture

- razvoj društvene infrastrukture uskladiti s razvojem i razmještajem stanovništva,
- uskladiti mrežu i hijerarhiju pojedinih skupina javnih službi s razvojem sustava središnjih naselja Županije,
- podizati i poboljšavati standard i kvalitetu usluga koje društvena infrastruktura pruža stanovništvu.

Razvoj prometne i ostale infrastrukture

Utvrđeni su ciljevi razvoja prometnog sustava po pojedinim podsustavima Županije, što podrazumijeva:

- poboljšanje prometne povezanosti Županije s ostalim područjima Hrvatske,
- poboljšanje stanja i služnosti cestovne mreže Županije,
- rješavanje konfliktnih točaka tranzitnog prometa i naselja,
- poboljšanje prometne povezanosti pograničnog područja i područja posebne državne skrbi s ostalim dijelovima Županije,
- poboljšanje tehničko-tehnoloških uvjeta na željezničkim prugama i čvorištima,
- poboljšanje signalnih i telekomunikacijskih sustava i sigurnosti putnih prijelaza,
- uređenje plovnog puta i razvoj luka na rijeci Dravi,
- uređenje letilišta za poljoprivrednu avijaciju,
- dostizanje više razine razvijenosti poštanske mreže i prometa, a najmanje do prosjeka na razini Države.

Telekomunikacijski sustav

- održavati i poboljšavati dostignutu razinu razvoja telekomunikacija,
- održati ujednačeni visoki stupanj razvoja telekomunikacijske mreže svih dijelova Županije radi postizavanja visokog standarda u opsegu, asortimanu i brzini pružanja usluga.

Energetski sustav

- sustavom plinoopskrbe ravnomjerno obuhvatiti cjelokupno područje Županije,
- osigurati dopremu dostatne količine plina za potrebe svih potrošača.
- osigurati potrebne količine električne energije,
- dograditi prijenosnu mrežu,
- razvijati distribucijsku mrežu i omogućiti kvalitetnu opskrbu krajnjih potrošača,
- uskladiti razvoj elektroenergetskog sustava s razvojem naselja i gospodarstva,- podsticati korištenje alternativnih energetskih izvora gdje god za to postoji ekonomski interes.

Vodnogospodarski sustav

- javnom vodoopskrbom obuhvatiti 90% stanovništva i podmiriti potrebe gospodarstva,
- podići standard opskrbljenosti vodom na nivo koji odgovara normama, a koji zahtjeva prosječno 200 l/stan/dan, odnosno osigurati kapacitet javnog vodoopskrbnog sustava od cca 2.526 l/s pri maksimalnoj satnoj potrošnji.
- podići tehničko-tehnološku spremu postojećih sustava radi smanjenja gubitaka u mreži,
- prići reorganizaciji vodoopskrbe ustanovljenjem 7 vodoopskrbnih područja i 12 distribucijskih područja,
- prići tehničko-tehnološkom uključivanju malih vodovoda koji neće moći ispuniti zahtjeve "Pravilnika o posebnim uvjetima za obavljanje vodoopskrbne djelatnosti" (NN 82/96.) u odgovarajuća distribucijska područja,
- definirati zone sanitarne zaštite crpilišta i vodozahvata,
- povećanjem instaliranih kapaciteta crpljenja i prerade iskoristiti maksimalnu izdašnost postojećih izvorišta,
- izgradnjom dodatnih rezervoarskih kapaciteta uticati na poboljšanje kvaliteta i eksploatacijskog vijeka crpilišta,
- angažirati nova crpilišta,
- prići izgradnji i dogradnji potrebne transportne i distribucijske mreže.

Uređenje vodotoka i voda

- zaštititi područje Županije od poplava,
- provesti radove na regulacijama vodotokova,
- vodone građevine održavati u tehnički i hidrološki ispravnom stanju,
- zapuštene odvodne melioracijske kanale tehnički čišćenjem i rekonstrukcijom uvesti u funkciju,

Uređenje poljoprivrednog zemljišta

- osigurati funkcioniranje melioracijskih sustava,
- razvijati sustav navodnjavanja.
- detaljnu melioracijsku mrežu prilagoditi i rekonstruirati u skladu s razvojem glavne kanalske mreže i uređenjem recipijenata,
- povećati kapacitet crpnih postaja,
- osigurati vodozahvate za proširenje navodnjavanih površina (vodne stepenice, akumulacije, reverzibilne crpne postaje).

Zaštita krajobraznih vrijednosti

- raznolikosti poljoprivrednih kultura,
- vizualne kvalitete sudjelovanja poljoprivrednih površina sa šumama,
- povezivanja ravničarskog krajobraza na brežuljkaste predjele prekrivene šumama,
- područja s karakterističnim uzorcima naselja,
- pojedinačnih markera karakterističnih za Slavoniju (dvorci, crkve, spomenici),

Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

- poljoprivrednih i šumskih površina,
- vodenih površina Drave s pritocima,
- podzemnih voda,
- prirodne i graditeljske baštine.

Racionalno korištenje i zaštita prostora

- optimalno korištenje građevinskog područja,
- smanjivanje predimenzioniranih građevinskih područja,
- usmjeravanje izgradnje na dijelove koji su već opremljeni komunalnom infrastrukturom.

- očuvanje zaštićenih i posebno vrijednih dijelova naselja
- očuvanje i revitalizacija zaštićenih urbanih cjelina, građevina i prirodnih dobara,
- zaštita postojećih i stvaranje novih ambijentalnih vrijednosti.

Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

- poboljšanje unutarnje organizacije naselja,
- razvijanje mreže sadržaja društvenih djelatnosti u skladu s razvojem naselja,
- osiguranje prostora za zelenilo, šport, rekreaciju i zajedničke potrebe, uređivanjem neuređenog građevinskog zemljišta planski usmjeravati prostorni razvoj naselja,
- podizanje razine uređenosti naselja,
- uređivanje i održavanje javnih prostora,
- obnavljanje i uređivanje zaštićenih i posebno vrijednih cjelina i građevina,
- usklađivanje namjene i načina izgradnje sa značajem i vrijednostima dijelova naselja.
- podizanje razine komunalne opremljenosti naselja,
- izgradnja hijerarhijski sređene i funkcionalne prometne mreže za pješački, biciklistički i motorni tekući promet koja zadovoljava zahtjeve prometa u naselju,
- izgradnja i organiziranje površina i objekata za promet u mirovanju,
- organiziranje javnog prijevoza putnika u skladu s potrebama,
- izgradnja terminala i objekata za ostale vidove prometa,
- razvijanje vodoopskrbnih sustava, sustava odvodnje otpadnih voda te elektroenergetskog, plinoopskrbnog i telekomunikacijskog sustava u skladu s razvojem naselja,
- osiguranje organiziranog prikupljanja otpada u svim naseljima.

1.3.3. Ocjena postojećih prostornih planova na području Općine Petrijevci

Prostorni plan (bivše) Općine Valpovo

(Službeni glasnik Općine Valpovo 10/82, izmjene i dopune 9/84, 5/85, 1/87, 8/87, 8/89 i 7/91, Županijski glasnik 2/99 i 5/99)

Prostor obuhvaćen Prostornim planom (bivše) općine Valpovo danas obuhvaća područje na kojemu se novim teritorijalnim ustrojem Republike Hrvatske nalaze četiri nove jedinice lokalne samouprave - gradovi Valpovo i Belišće, te općine Bizovac i Petrijevci.

Koncept prostornog razvitka definiran Prostornim planom (bivše) općine Valpovo koji je bio izrađen još 1982. godine (za razdoblje do 2015. godine) bio je odraz tadašnjeg shvaćanja gospodarskog razvoja kojime je glavno težište bilo na razvitku društvenog sektora poljoprivrede i industrije. U razvitku primarnog sektora prednost je tako bila dana daljem procesu okrupnjavanja posjeda i intenzivnoj eksploataciji poljoprivrednog zemljišta preko poljoprivrednog kombinata.

Planirano je da će i dalje postojati 27 naselja, s time da su 4 naselja svrstana u kategoriju centralnih, a 8 u kategoriju djelomično centralnih funkcija. Naselje Valpovo (u konurbanom području s Belišćem i Bistrincima) tretirana je kao jedinstvena aglomeracija, s velikim površinama za razvitak. Bizovac je utvrđen kao lokalni centar (sekundarni industrijski centar), a Petrijevci kao lokalni centar i nositelj poljoprivredne proizvodnje istočnog dijela područja. Naselja djelomično centralnih funkcija su bila Veliškovci, Bocanjevci, Ivanovci, Harkanovci, Ladimirevci, Samatovci, Brođanci i Nard. Predviđena stambena izgradnja (skoro 6.000 stanova) trebala je biti realizirana većinom u aglomeraciji Valpovo-Belišće, a samo djelomično u Bizovcu, Petrijevcima, Bistrincima, Samatovcima, Marjančacima, Ladimirevcima i Gorici Valpovačkoj.

Predviđene granice građevinskog područja osiguravale su kontinuirani i odmjereni razvitak naselja, s težnjom da se izbjegne urbanizacija razvučenog tipa uz cestu. Prostor za razvitak industrije bio je povećan s 100 ha na 240 ha (samo povećanje zone Kombinata "Belišće" iznosilo je 100 ha), a planirane su i manje industrijske zone u naseljima Bizovac, Petrijevci, Veliškovci i Ivanovci. Također je bila planirana gradnja hidroelektrane Belišće, razvoj plinskog sustava, te istražni radovi u južnom dijelu (nafta i termalni izvori). Bio je planiran razvoj turističko-medicinsko-rehabilitacijskog centra Bizovačke toplice, razvoj turističko-rekreacijskog lokaliteta Satnički ribnjak, te rekreacijskih zona u Bistrincima, Gatu, Nardu, Ladimirevcima i uz Dravu (sveukupno oko 100 ha). Poljoprivredne su površine za potrebe razvoja trebale biti smanjene za 377 ha, a šumske površine povećane za 245 ha (pošumljavanje uz Dravu i zapadno od Valpova).

Razvitak prometnog sustava temeljio se na postojećoj regionalnoj cesti Osijek-Valpovo-Donji Miholjac, postojećem magistralnom pravcu (Podravska magistrala) i planiranom koridoru Transeuropske magistrale (TEM) koji je trebao prolaziti uz istočnu granicu, a planirana je i gradnja željezničke pruge Bizovac-Valpovo-Donji Miholjac. Razvitak elektroenergetike planiran je na sistemu 110/35/10 kV, a glavna potreba se podmiruje iz TS 35/10 kV Valpovo i planirane TS 110/35/10 kV Valpovo-Belišće.

Bio je planiran i nastavak melioracije, odvodnjavanja i navodnjavanja zemljišta, te uređenje i rekonstrukcija vodozaštitnih nasipa (u sklopu hidroenergetskog rješenja Drave i izgradnje HE Belišće). Predviđao se nastavak istražnih radova na iznalaženju novih zaliha vode za piće, a predložen je i koncept rješenja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Plinifikacija je temeljena na tada postojećim magistralnim plinovodima.

Zaštita i unapređenje čovjekove okoline obrađeni su kroz zaštitu spomenika kulture, zaštitu spomenika prirode, zaštita estetskih vrijednosti krajolika i naseljenih cjelina, kao i zaštita tla, vode i zraka.

Po usvajanju PPO Valpovo 1982. godine (SG 10/82) za temeljni dokument je izrađeno nekoliko izmjena i dopuna, no radilo se o usklađenju sa zakonskim obvezama i prilagodbama pojedinim konkretnim zahtjevima koji nisu zadirali u koncepciju plana:

- izmjenama (SG 09/84) mjenjane su granice građevnog područja za područja sekundarnog stanovanja;
- izmjenama i dopunama (SG 05/85) plan je usklađen s novim zakonskim obvezama, te dopunjen granicama građevnih područja i provedbenim odredbama,
- izmjenama (SG 01/87) ispravljene su greške u planu namjene površina;
- izmjenama i dopunama (SG 08/89) korigirane su provedbene odredbe plana;
- izmjenama (SG 01/89) prenamijenjene su dvije parcele u Bocanjecima;
- izmjenama i dopunama (SG 07/91) mjenjane su granice građevnog područja za područja sekundarnog stanovanja i uvjeti izgradnje gospodarskih građevina izvan građevinskog područja.

Kako je ocijenjeno da je Prostorni plan (bivše) općine Valpovo iz 1982. godine u velikom dijelu neprimjenjiv u današnjim uvjetima, u skladu s tadašnjim zakonom, u SG 2/90 objavljena je Odluka o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Općine Valpovo. Kako je za prostor bivše Općine Valpovo bila na snazi "Uredba o prostornom uređenju u ratom zahvaćenim područjima Republike Hrvatske" (NN 14/94) plan je izrađen do faze Nacrta plana sa prijedlogom revidiranih granica građevinskih područja, te novih provedbenih odredbi, no nije usvojen.

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Petrijevci iz 1995. godine ocijenjeno je kako je potrebno dovršiti Izmjene i dopune PPO u skladu sa Odlukom o izradi (SG 2/90). Kako se na području bivše općine Valpovo danas nalaze četiri jedinice lokalne samouprave, Izmjene i dopune Prostornog plana (bivše) općine Valpovo je, po provođenju javne rasprave i dobivanju suglasnosti Ministarstva graditeljstva i zaštite okoliša, usvojila Županijska skupština (objava u ŽG 05/99).

Izmjenama i dopunama Prostornog plana (bivše) općine Valpovo iz 1999. godine izvršeno je usklađivanje s aktualnom zakonskom regulativom i prioritarnim zahvatima u prostoru, te je obuhvaćeno:

- izmještanje proizvodnih pogona "Klaonice" d.o.o. iz središta Valpova na lokaciju u sklopu industrijske zone "Otok" između Zelčina i Harkanovaca;
- planirana je trasa mosta preko Drave kod Belišća i pristupne prometnice koje povezuju Baranju s ostalim prostorom Istočne Hrvatske;
- redefinirane su planske postavke odvodnje (mogućnost formiranja grupnih odvodnih sustava za više naselja);
- plinifikacija Baranje je orijentirana na visokotlačni plinovod Belišće - Osijek;
- regulirane su promjene u prijenosnom sustavu elektroenergetske mreže, te stvoreni planski preduvjeti za izgradnju novog 400 kV interkonektivnog voda Ernestinovo - Pecs koji prolazi područjem bivše Općine Valpovo,
- utvrđene su nove cjelovite i sveobuhvatne odredbe za provođenje koje su usklađene s važećom zakonskom regulativom.

Potaknut odredbama Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) ali i činjenicom da je temeljni dokument prostornog uređenja na području Općine Petrijevci star čak 19 godina (u međuvremenu su rađene samo izmjene i dopune), a promjene nastale u međuvremenu tako su temeljite da je plan u velikom dijelu neprimjenjiv za današnje potrebe, Općina Petrijevci je pristupila aktivnostima na izradi Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci. Člankom 11. stav 2.1. "Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Općine Petrijevci" (SG Općine Petrijevci 01/98) utvrđene su polazne postavke za izradu Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci. Neaktualnost važećeg Plana očituje se u sljedećim segmentima:

Građevinska područja naselja

Utvrđeno je da se 12 naselja nalazi u I.kategoriji izgrađenosti, 6 naselja u II.kategoriji, te 9 naselja u III. kategoriji izgrađenosti (neizgrađeni dio naselja veći od 50% izgrađenog dijela). Za naselja u III. kategoriji potrebno je smanjiti građevinska područja, a za naselja u I. i II. kategoriji treba preispitati veličinu građevinskog područja. Utvrđena je i potreba izmjena granica građevinskih područja naselja Bizovac i Petrijevci.

Nova teritorijalna organizacija

Potreba izrade novih prostornih planova uređenja za novoutvrđene jedinice lokalne samouprave (Grad Belišće, Grad Valpovo, Općina Bizovac i Općina Petrijevci).

Odredbe za provođenje

Postojeći plan nema odredbe za provođenje propisane važećim zakonom, već su one uglavnom uobičajene u dijelu Plana pod nazivom "Smjernice i mjere za realizaciju Prostornog plana". Također, potrebno je definirati i uvjete gradnje izvan građevinskih područja.

Industrijske i druge gospodarske zone

Planom predviđene zone za razvitak industrije, velikih individualnih gospodarstava, stočarskih farmi i turističko-rekreacijskih zona su predimenzionirane.

Zaštita čovjekova okoliša

Planom je predviđeno odlaganje komunalnog otpada na lokaciji u dodiru s naseljenim područjem Belišća, što je neprimjenjivo.

Vodna stepenica Belišće

Nakon izrade Plana rađena su dodatna istraživanja, kojima je lokacija nekoliko puta mijenjana (trenutna je lokacija nizvodno od Belišća, u blizini Osijeka). Ovu bi činjenicu trebalo ponovno sagledati i interpretirati.

Prometni sustav

Veći dio planiranog prometnog sustava nije aktualan, te bi trebalo ponovno valorizirati: utvrditi točni položaj TEM-II i uskladiti s trasom na području Baranje,

- ponovno sagledati potrebe korekcija na regionalnim cestama,
- utvrditi potrebu za izgradnjom pruge Valpovo-Donji Miholjac,
- mrežu cesta korigirati s novom teritorijalnom podjelom RH,
- ispitati mogućnost gradnje predloženog koridora nove ceste od mosta na Dravi kod Belišća do postojeće ceste Valpovo-Donji Miholjac,
- naznačiti mogućnosti razvoja robnog terminala uz željezničku stanicu u Belišću i riječnog pristaništa na Dravi.

Vodoprivreda

Planirani vodoopskrbni sustav ne odgovara današnjim saznanjima i novim koncepcijama. Planom je bilo predviđeno da se naselja, izuzev konurbacije Valpovo-Belišće-Bistrinci, snabdijevaju vodom iz bušenih bunara. Ova je koncepcija u međuvremenu promijenjena, jer se razvija sustav opskrbe iz zajedničkog vodovoda s izvorištem Jarčevac kod Petrijevaca.

Osnova korištenja i zaštite prostora (bivše) Općine Valpovo

Ovaj dokument je izrađen u cilju uspostavljanja jedinstvenog sustava pokazatelja u prostoru, te stvaranja kvalitetne podloge za izradu prostorno-planske dokumentacije za područja jedinica lokalnih samouprava: Grada Belišća, Grada Valpova, Općine Bizovac i Općine Petrijevci. Ovim dokumentom date su osnovne smjernice za korištenje i zaštitu prostora nekadašnje općine Valpovo.

Plan uređenja naselja Petrijevci

(Službeni glasnik Općine Valpovo 7/91, izmjene i dopune SG 3/95 i 1/99)

Plan uređenja manjeg naselja Petrijevci izrađen je 1990. godine. Urbanim konceptom predviđeno je :

- angažiranje slobodnih površina za obiteljsku stambenu izgradnju
- razmještaj središnjih funkcija zavisno od stvarnih potreba
- osiguranje prostora za razvoj privrednih djelatnosti
- osiguranje prostora za građevine i terene športa i rekreacije
- adekvatno rješenje prometnog sustava, te oprema naselja ostalom infrastrukturom
- zaštita stanovništva od posljedica elementarnih nepogoda i ratnih djelovanja.

Planom je planirano zadržavanje postojeće stambene izgradnje uz moguću rekonstrukciju. Na slobodnim parcelama planira se formiranje cca 250 novih građevinskih parcela. PUMN-om Petrijevaca je predviđena potreba izgradnje nove osnovne škole. Kako je postojeći vrtić maksimalno kapacitiran (ukupno 28 djece jasličkog i vrtićkog uzrasta), a demografska slika ukazuje na povećane potrebe u budućnosti, PUMN-om je predviđena lokacija nove dječje ustanove (kombinirana ustanova: vrtić + jaslice). U postojećem vrtiću planom je predviđena samo jedna grupa djece vrtićkog uzrasta (3 do 6 godina). Planom se ne planira nova zdravstvena građevina. U okviru stare škole, odnosno njenom adaptacijom predlaže se uređenje niza kulturnih sadržaja (dom kulture, knjižnica i čitaonica, izložbeni prostor, a eventualno i sjedište općine).

Od športsko rekreacijskih terena osim postojećih igrališta za nogomet, rukomet, odbojku i košarku planirano je i uređenje igrališta za tenis i kuglanje na otvorenom, te izgradnja športsko - nastavne dvorane, kuglane i streljane.

Proizvodni kapaciteti male privrede planirani su izvan središta Petrijevaca, a planom je podržana privatna inicijativa za omogućavanje prenamjene postojećih stambenih prostora u trgovačke i uslužne sadržaje. Po planu je mreža kapaciteta trgovine nedovoljno razvijena i manjkava, a čak je četiri puta manja od normativa, te se predviđa proširenje trgovačkih djelatnosti. Planom je predviđena korekcija postojeće državne ceste na dionici kroz Petrijevce, te je trasa dislocirana na južni dio naselja.

Planom uređenja naselja Petrijevci planirano je opremanje naselja telefonskom mrežom, elektroenergetskom mrežom, vodoopskrbom, odvodnjom otpadnih, oborinskih i sanitarnih voda i plinskom mrežom. Izmjene i dopune Plana uređenja manjeg naselja naselja Petrijevci izrađene su 1995. godine. Izmjene su se odnosile isključivo na izgradnju gospodarske zone i nisu utjecale na područje obuhvata DPU središta Petrijevaca.

Detaljni plan uređenja centra Petrijevaca

(Službeni glasnik Općine Petrijevci 02/99)

U vrijeme izrade Plana postojali su definirani i unaprijed zadani prostorno-programski koncepti samo za pojedine dijelove prostora u području obuhvata (npr. gradnja nove osnovne škole). Tijekom izrade plana pojavila se potreba za detaljnim određenjem još nekih prostornih cjelina (npr. uređenje parcele bivše poljoprivredne zadruge, dogradnja vatrogasnog doma), te su svi navedeni zahtjevi ugrađeni u plan. Detaljna namjena prostora obuhvaća slijedeće kategorije namjene:

- stambena namjena
- mješovita namjena
- javna i društvena namjena
- gospodarska namjena
- športsko - rekreacijska namjena
- zelene površine

Centar Petrijevaca koji je obuhvaćen ovim Planom u malom broju sadrži građevine i parcele stambene namjene. Dvije takve parcele smještene su u uskom centru naselja. Jedno je obiteljska kuća, a drugo zgrada kolektivnog stanovanja umirovljenika. Detaljnim planom se ne predviđa razvoj stanovanja u centru obuhvaćenim planom. Planom obuhvaćena je samo jedna kuća s parcelom mješovite namjene - pretežito stambene. Spomenuta kuća u sklopu prizemlja ima ukomponiran ugostiteljski sadržaj koji popunjava sadržaje samog središta naselja. Kako se prostor obuhvaćen planom odnosi na centar naselja veliki broj budućih sadržaja biti će u manjoj ili većoj mjeri javne, odnosno društvene namjene. Grafičkim prikazom definirane su građevine za koje je planirana isključivo javna ili društvena namjena:

- upravna
- zgrada pošte i banke
- zgrada stare škole
- zdravstvena
- predškolska
- školska
- kulturna
- mrtvačnica.
- zgrada Općinskog poglavarstva Petrijevaca,
- promjena funkcije u upravnu i kulturnu
- ambulanta i zubarska ordinacija
- dječji vrtić
- nova škola u izgradnji
- prenamjena zgrade stare škole dijelom u upravnu, dijelom u kulturnu namjenu,

Plan obuhvaća dio groblja na kojem je smještena nova mrtvačnica. Taj dio je okružen sa zelenilom. U tom dijelu središta potrebni su samo manji zahvati u parternom uređenju pješačkih staza jer je taj do nedavno uređen prilikom izgradnje mrtvačnice, a organizirano je i parkiralište uz samu mrtvačnicu.

Ostali javni i društveni sadržaji koji će biti smješteni na području obuhvata središta Petrijevaca bit će locirani u sklopu postojećih ili planiranih zgrada. U prostoru središta naselja predviđen je i ograničeni broj sadržaja gospodarske namjene. Radi se o građevinama trgovačke namjene koji su svojom namjenom sukladni općinskom centru, te komunalno servisnim građevinama neophodnim za funkcioniranje urbanog sustava. Grafičkim prikazom definirane su slijedeće građevine gospodarske namjene:

- trgovačka
- komunalno - servisna
- parcela današnje poljoprivredne zadruge
- tržnica, dobrovoljno vatrogasno društvo

Na području središta Petrijevaca smještena je škola u čijem sklopu su predviđene športsko-rekreacijske površine. Današnji kapaciteti i stanje športskih terena ne zadovoljavaju potrebe stanovništva. S obzirom da su Petrijevci naselje od oko 2,5 tisuće stanovnika potrebe za športskim sadržajima su neminovne što dokazuje i broj športskih klubova i društava. U istom sklopu površina, osim uređenja športskih terena za potrebe školske nastave, predviđa se i otvoreni tenis teren, te izgradnja športske dvorane školske i društvene namjene.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Zelene površine u prostoru središta naselja podijeljene su na dvije kategorije koje su definirane grafičkim prikazima Plana:

- javne zelene površine - parkovi, igrališta i odmorišta
- zaštitne zelene površine.

Parkovne zelene površine odnose se kako na postojeće uređene parkovne površine, tako i na potrebu uređenja novih na prostoru prema groblju. Urbanu opremu za dječja igrališta treba postaviti u središnji park. Jedno odmorište sa nekoliko klupa organizirano je ispred nove poslovno-trgovačke zgrade. Zaštitne zelene površine u području obuhvata odnose se u prvom redu na pojas uz prometnice i parkirališta organizirane kao tampon između kolnog i pješačkog prometa. Zaštitno zelenilo je definirano i izvedeno na prostoru oko mrtvačnice.

Zgrada Općine Petrijevci

Centar naselja Petrijevci

1.4. OCJENA STANJA, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE TE PROSTORNE POKAZATELJE

1.4.1. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske pokazatelje

Za ocjenu demografske slike bitni su podaci o kretanju ukupnog stanovništva, njegovu razmješčaju i strukturi, a moguće ih je pratiti na temelju službenih popisa stanovništva. Kretanje ukupnog stanovništva Županije u razdoblju 1961.-1991. godine je imalo oscilirajuću dinamiku s prosječnom godišnjom stopom rasta 0,38 što je bilo sporije od Republike Hrvatske (0,50) u istom razdoblju. U kretanju po prostornim jedinicama (lokalne samouprave) bile su ispoljene dvije krajnosti: progresija i depopulacija, pri čemu ova potonja dominira. Slika razmješčaja pokazuje koncentraciju stanovništva oko malog broja središta i depopulaciju čak 57% područja Županije. Demografsku sliku Županije karakterizirao je nepovoljan razmješčaj stanovnika i duboka demografska starost.

U razdoblju između dva posljednja popisa stanovništva (1991.-2001. godine) su se dogodile značajne demografske promjene. Dogodio se ratni egzodus stanovništva u područjima koja su bila sedam godina privremeno okupirana, a u područjima koja nisu bila zahvaćena ratom, privremeno su bili smješteni ratni migranti i iz susjedne države Bosne i Hercegovine. U inače slabo razvijenim dijelovima Županije nastavili su se negativni demografski procesi. Obnova ratom zahvaćenih područja i povratak stanovništva su u tijeku, te nije moguće utvrditi današnje demografske karakteristike tih područja.

Može se konstatirati da su na većem dijelu prostora Županije bili prisutni negativni demografski procesi u kvantitativnom i kvalitativnom smislu, što pokazuje da Županija populacijski slabi. Na području Općine Petrijevci je broj stanovnika minimalno porastao (s 2.972 stanovnika 1991.godine na 3.071 stanovnika 2001. godine). Na naselje Petrijevci otpadalo je 2001. godine 79,6 % od ukupnog broja stanovnika Općine Petrijevci. S obzirom na ovu činjenicu, može se ustvrditi da se Općina Petrijevci suočava, odnosno da će se uskoro suočiti (ukoliko se ovo stanje u širem području ne promijeni,) s problemom nedovoljnih demografskih resursa kao osnovnog čimbenika razvoja.

1.4.2. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na gospodarske i prostorne pokazatelje

Gospodarski pokazatelji

Među djelatnostima gospodarskih subjekata najzastupljenije su djelatnosti trgovine i poslovnih usluga (tercijarni sektor). Rezultat takvih strukturalnih promjena je jačanje malog i srednjeg poduzetništva te gašenje i vlasnička transformacija nekad velikih poduzeća. Većina industrijskih kapaciteta su djelatnosti s dugogodišnjom tradicijom, uglavnom locirane u rubnim dijelovima gradskih naselja, međutim, nerijetko, širenjem izgradnje one su ostale utkane u urbano tkivo. U većini drugih naselja nikada do sada nisu niti stvoreni prostorni uvjeti za lociranje kapaciteta, budući je u ruralnim područjima bila primarna poljodjelska proizvodnja. Danas, kada su stvoreni sustavni uvjeti za razvoj poduzetništva, jedinice lokalne samouprave i investitori suočeni su s problemima nedostatka adekvatnih prostora. Čine se naponi da se ova prepreka ukloni, na način da se važeća (pri tomu vrlo stara) prostorno planska dokumentacija izmijeni i dopuni, no to je složen i često dugotrajan proces.

Gospodarski razvitak je vezan uz prostor i prirodne potencijale kojima raspolaže ovo područje, te prevladavaju poljoprivredna proizvodnja, te trgovina i ugostiteljske usluge, a zastupljene su i druge djelatnosti.

Prirodni resursi

Najznačajniji prirodni resursi Općine Petrijevci je poljoprivredno zemljište, šumske površine, te vodni i hidroenergetski potencijal rijeke Drave. U pogledu korištenja **poljoprivrednog i šumskog zemljišta** postoje ograničenja, koja proizlaze iz prirodno-fizičkih karakteristika prostora, ili su nastala kao rezultat dosadašnjeg društveno-gospodarskog i prostornog razvoja:

- neracionalno rasparcelirano poljodjelsko zemljište i šume, a naročito dijelovi koji pripadaju privatnom sektoru,
- gospodarsko osiromašenje ruralnog prostora, prostori izvrgnuti depopulaciji,
- nedostatna komunalna i društvena infrastruktura,
- poljoprivredna proizvodnja suočena je s jakom konkurencijom na tržištu,
- ukupne poljodjelske površine stalno su se smanjivale, a velike površine kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta pretvorene su u građevinsko zemljište,
- nepovoljna struktura poljoprivrednih gospodarstava.

Iako su ograničavajući čimbenici brojni, treba naglasiti da postoji značajan potencijal (prirodni i izgrađeni) koji je do sada u velikoj mjeri korišten, ali za čije korištenje postoje još veće mogućnosti. Uz primjenu odgovarajuće tehnologije, očuvanje kvalitete zemljišta i poticajne mjere ovo područje može postati veći proizvođač hrane nego što je bilo do sada. Globalno gledano mogućnosti **korištenja voda** kao prirodnog resursa zadovoljavaju sadašnje i potrebe u bližoj budućnosti:

- u prometnom smislu plovni put Dravom je moguće rekonstruirati na Vb klasu,
- u vodoopskrbi registrirane su dovoljne rezerve pitke vode,
- procijenjeni hidroenergetski potencijal je cca 680 GWh/god.,
- za navodnjavanje i industrijske vodozahvate je izgradnjom VS Donji Miholjac i VS Osijek moguće navodnjavati cca 80% poljoprivrednog zemljišta,
- u ribnjačarskom uzgoju konzumne ribe moguće izgradnjom VS na Dravi osigurati gravitacijski dotok vode za nove lokacije ribnjaka u nizinskim dijelovima
- u turističko-športsko-rekreacijskim djelatnostima sadašnjim visokim potencijalima mogu se pridružiti akumulacijska jezera VS na Dravi sa cca 124 km².

Društvene djelatnosti

Osnovni sustav društvenih djelatnosti i mreža društvene infrastrukture daje solidnu osnovu za daljnji razvoj društvenih djelatnosti i dobro je polazište za društveni razvoj u cjelini. Mreža osnovnih škola vrlo dobro je razvijena i omogućuje svim osnovnoškolskim obveznicima redovito pohađanje škole pod najpovoljnijim uvjetima, a u pogledu gustoće i prostornih uvjeta kvalitetno je uzdignuta izgradnjom osnovnih i područnih škola, te područnih odjeljenja i u malim naseljima. Zdravstvene ustanove primarne razine, kao i centar za socijalnu skrb, postoje u gradu Valpovu.

Prometni sustav

Gustoća zemaljske cestovne mreže u principu zadovoljava. Drugačija je slika, ako se analiziraju podaci o širinama, vrsti i stanju kolnika. Ocjena stanja upućuje na potrebu modernizacije i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta radi podizanja tehničkih parametara (posebno širina kolnika), te na potrebu podizanja standarda održavanja svih, a naročito županijskih i lokalnih cesta radi povećanja sigurnosti učesnika u prometu.

Stanje infrastrukture željezničkog prometa je kritično iz više razloga (mala nosivost, ograničene brzine po pojedinim prugama, sigurnost prometovanja zaostaje, stanje telekomunikacijskog sustava je loše, kolodvorski su kolosijeci nedovoljne korisne dužine, stanje osiguranja putnih prijelaza je nezadovoljavajuće i dr.).

Na rijeci Dravi, na dionici od ušća do Osijeka vodostaji dozvoljavaju riječni promet prosječno 8 mjeseci godišnje. Prema preuzetim međunarodnim obavezama tu dionicu treba osposobiti za IV. klasu plovnog puta. Plovnost uzvodno od Osijeka će se definitivno riješiti tek izgradnjom višenamjenskih vodnih stepenica.

Prema podacima o prosječnom broju km² koji otpada na jedan poštanski ured i prosječnom broju stanovnika koji dolazi na jedan poštanski ured, područje Središta pošta Osijek je po gustoći poštanskih ureda ispod prosjeka Republike Hrvatske.

Ocjena stanja telekomunikacijske mreže ukazuje na visoki i ujednačeni stupanj razvijenosti telekomunikacijskog sustava. Analiza mogućnosti razvoja telekomunikacija pokazuju da ugradnjom suvremene tehnologije postoje velike mogućnosti u opsegu, kvaliteti, asortimanu i brzini usluga.

Izgrađena mreža odašiljača i veza funkcionira dobro, te omogućava kvalitetni prijam emitiranih signala HRT-a i lokalnih radio i TV programa

Energetski sustav

Veledistribucijska (magistralna) i distribucijska plinska mreža je u cijelosti izgrađena, tako da možemo govoriti o punoj plinifikaciji cijelog područja Općine Petrijevci.

Stanje opskrbe električnom energijom cijele Istočne Hrvatske vrlo je nepovoljno. Proizvodnja električne energije postoji samo u gradu Osijeku koja ne zadovoljava ni potrošnju županije. Povezanost prijenosnom mrežom s ostalim dijelovima Hrvatske i širim okruženjem također ne omogućava sigurnu opskrbu električnom energijom, pogotovo prekidom pojedinih prijenosnih pravaca zbog ratnih razaranja. Distribucijska mreža se zbog velikih razaranja obnavlja u granicama mogućnosti. Mogućnosti postojeće elektroenergetske mreže u prijenosnom i distribucijskom sustavu su tolike da nesigurno podmiruju sadašnje smanjene potrebe potrošača za električnom energijom i ne omogućavaju razvoj. Zbog toga su prioriteti: rekonstrukcija i dogradnja prijenosnog sustava uz povezivanje s okruženjem; izgradnja novih izvora električne energije; te istovremena rekonstrukcija, obnova i dogradnja distribucijskog sustava.

Procjenjujući alternativne izvore energije s prostorno-planerskog aspekta može ih se podijeliti u dvije skupine i to na one za koje nije potrebno osigurati dodatni prostor, te one za koje treba osigurati dodatni prostor. Za ogrijevno drvo i drveni otpad, zatim biljni otpad, ostalu biomasu i bioplin, te sunčevu energiju (u koliko se ne radi o većim jedinicama) ne treba osigurati dodatni prostor. Za male hidroelektrane i vjetroelektrane, te veće jedinice za iskorištavanje sunčeve energije potrebno je osigurati dodatni prostor, često izvan granica građevinskih područja.

Vodnogospodarski sustav

Temeljne analize ukazuju da na području županije ima dovoljno raspoloživih rezervi vode koja osigurava dugoročnu osnovu za razvitak kvalitetne vodoopskrbe. To su u prvom redu resursi podzemnih voda koje je nužno koristiti na način da se zaštite postojeći zahvati vode u krajnjem proširenom prostoru i potrošnji, ali i rezervira budući prostor za nova crpilišta.

Povezivanje postojećih vodoopskrbnih sustava neminovna je perspektiva razvoja jer se na taj način osigurava pokrivanje manjkova vode s područja koja imaju viškove vode uz uključivanje svih naselja uz pravce povezivanja (naselja bez javne vodoopskrbe, naselja s izgrađenim vodovima čija izvorišta ne odgovaraju kriterijima za pitku vodu, naselja koja imaju resurse kvalitetne pitke vode koja se uključuju u sustav).

Opskrba tehnološkom vodom i vodom za navodnjavanje ovisi o raspoloživim količinama vode odgovarajuće (III.) kategorije svrstane prema Uredbi o klasifikaciji voda ("NN" 77/98.). Uzorkovanjem i analizom uzoraka prema ustaljenom programu, vode rijeke Drave svrstane su u **III. vrstu**. Ovo vrijedi generalno i za pritek Vučicu. Ograničenje za široku primjenu navodnjavanja su reljefne karakteristike prostora što je barem djelomično savladivo izgradnjom planiranih VS na Dravi. Posebno su značaja u tome smislu VS Osijek na rijeci Dravu, jer bi uz navodnjavanje velikih površina poljoprivrednog tla omogućile iskorištenje energetskog potencijala voda i poboljšanje karakteristika plovnog puta rijeke Drave.

Osnovna koncepcija odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda većih urbanih cijelina zacrtana je u okviru planova zaštite voda u slivu Drave početkom osamdesetih. Prema tim planovima rađeni su projekti te razvijana kanalizacijska mreža u gradu Valpovu, kao i uređaji za pročišćavanje otpadnih voda (Belišće). Izvedeni sustavi i građevine odvodnje i pročišćavanja doprinose djelomičnom poboljšanju higijensko sanitarnog stanja na područjima gdje su izgrađeni, ali bitno ne doprinose smanjenju ukupnog tereta zagađenja i zaštiti recipjenata. U izvangradskim naseljima ne postoje organizirani sustavi odvodnje i pročišćavanja. Pojedinačna rješenja; septičke jame i drugi manji uređaji obično su građeni nestručno, ne držeći se osnovnih sanitarno tehničkih principa.

Uređenje vodotoka i voda

Regulacijski radovi i uređenje korita Drave trebaju osigurati širinu korita od 180 m pri srednjoj vodi. Šest dionica djelomično je regulirano utvrđivanjem obala na mjestima drastične erozije i gdje je potrebna zaštita objekata na obali. Uz Dravu je izgrađeno ukupno 75,34 km nasipa, koji zaobalje u potpunosti osiguravaju od vanjskih voda. Ovi su nasipi (posebno oni u zoni ratnih operacija) oštećeni, pa je potrebno razminiranje i popravak.

Glavni recipijenti na slivnom području Karašica-Vučica su rijeka Vučica i rijeka Karašica. Sadašnje stanje korita Vučice je takvo da može preuzeti tek 50% velikog vodnog vala stogodišnjeg povratnog razdoblja, a ako se tome doda usporno djelovanje rijeke Drave koje seže do 25 km od ušća, vidi se neophodnost regulacije toka rijeke Vučice. Uređenje sliva podrazumijeva osim toga i izgradnju brdskih akumulacija ili retencija na pritocima rijeke Vučice. Tijekom 1998. i 1999. godine pristupilo se izradi Glavnog projekta regulacije rijeke Vučice od ušća do r.km 30+799, a u programu kapitalnih ulaganja slivnog područja predviđena su sredstva za izvođenje radova na regulaciji za prvih 8 km od ušća.

Radovi na regulaciji rijeke Karašice obavljani su djelomično po pojedinim dionicama i uglavnom u smislu interventnih radova. Najbitniji su obavljani krajem prošlog stoljeća prokopom oteretnog kanala Karašica - Drava (kao spoj Karašice i Drave u visini Donjeg Miholjca) i Gatskog kanala koji spaja Karašicu s Dravom u visini mjesta Gat, te usmjerava u Dravu velike vode srednjeg toka Karašice.

Uz rijeku Vučicu je izgrađeno i 12,13 km nasipa. Osim ovih i onih uz rijeku Dravu u slivnom području nema obrambenih nasipa jer se podužne deponije nastale pri čišćenju vodotoka ne mogu prihvatiti kao nasipi. Generalno, stanje reguliranosti ovoga slivnog područja nije zadovoljavajuće.

Melioracijska odvodnja

Melioracijska odvodnja rješava se mrežom glavnih odvodnih kanala I. i II. reda oslonjenom na glavne recipijente, te detaljnom mrežom kanala III. i IV. reda dopunjenom po potrebi crpnim postajama, stepenicama, ustavama i drugim hidrotehničkim građevinama. Kanalima detaljne mreže se u proteklom razdoblju posvećivala osnovna pažnja posebno u okviru provođenja komasacija pa su u relativno dobrom stanju. Rad sustava ovisi u velike o reguliranosti glavnih recipijenata koja je nedostatna.

Navodnjavanje

Trenutno se na ovom slivnom području u okviru dva pilot-projekta navodnjavaju dvije veće površine, te izvjesne, ali nekvantificirane površine individualnih poljoprivrednika. Voda za navodnjavanje se pribavlja iz vodotoka Vučice i Karašice, a dijelom iz kanalske mreže.

1.4.3. Zaštita prirode i okoliša

Zaštićena prirodna baština

Temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 30/94 i 72/94) na području obuhvata Općine Petrijevci nema zaštićenih lokaliteta prirodne baštine.

Zaštićena kulturna baština

Stanje nepokretnih kulturnih dobara, s obzirom na ratne i poratne prilike je relativno zadovoljavajuće. Stanje nepokretnih kulturnih dobara pogoršano je ratnim djelovanjem u Domovinskom ratu. Agresorski napadi i bombardiranja često su bili usmjereni upravo na spomenike kulture, posebno sakralne građevine. Zaštita i obnova nepokretnih kulturnih dobara provodi se kontinuirano, a financira se iz različitih izvora.

Na temelju raspoložive dokumentacije Konzervatorskog odjela u Osijeku, na području Općine Petrijevci evidentirane su sljedeće grupe spomenika kulturne baštine:

sakralne građevine (crkve i kapele)	- 4 građevine
stambene građevine	- 5 građevina
gospodarske ili industrijske građevine	- 6 građevina
arheološki lokaliteti i nalazi	- 5 lokaliteta.

Stanje okoliša

Na području Općine Petrijevci mjerenje kakvoće zraka se ne provodi.

Zaštita voda propisana je Zakonom o vodama (NN 107/95.). Zaštita voda ostvaruje se nadzorom nad stanjem kakvoće voda i izvorima onečišćenja, sprečavanjem, ograničavanjem i zabranjivanjem radnji i ponašanja koji mogu utjecati na onečišćenje voda i stanja okoliša u cjelini te drugim djelovanjima usmjerenim očuvanju i poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda. Svrstavanje voda u vrste obavlja se temeljem Uredbe o klasifikaciji voda (NN 77/98.) na osnovi izračunate mjerodavne vrijednosti parametara analiziranih uzoraka vode. Područja na kojima se nalaze izvorišta moraju biti zaštićena od namjernog ili slučajnog zagađenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njenu izdašnost. Za područje crpilišta "Jarčevac" utvrđene su zone sanitarne zaštite.

Kod utjecaja na tlo potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati oštećenja njegovih prirodnih funkcija, te njegovih funkcija arhiviranja prirodne i kulturne povijesti. Sve površine tla sposobne za poljoprivrednu proizvodnju raspoređene su prema plodnosti u osam bonitetnih klasa i dvije potklase u svakoj klasi (Pravilnik o bonitiranju zemljišta, NN 47/82., 50/82.). Procjena kakvoće šumskih tala utvrđuje se bodovanjem trajnih svojstava njihove plodnosti. Uzme li se u obzir podjela tala između poljoprivrede i šumarstva, tada šumarstvu pripadaju V., VI. i VII. bonitetna klasa.

Procjenjeni oblici i uzroci oštećenja tala pokazuju da je na području istočne Hrvatske prisutno srednje i jako oštećenje tala uzrokovano pesticidima i drugim biocidima, komunalnim i industrijskim otpadnim vodama, smanjenjem humusa, stagnacijom vode u tlu, kvarenjem strukture i zbijanjem tla, izgradnjom naselja, tvornica te trajnih građevinskih objekata. Radi očuvanja tala mora se uspostaviti sustav trajnog motrenja kojim bi se prikupile detaljne informacije o stanju tala i utjecaju prirodnih čimbenika i ljudskih aktivnosti na tlo kao i procesima oštećenja i onečišćenja tala.

Župna crkva sv. Petra Apostola u Petrijevcima

Duhovno-rekreacijski centar EMAUS

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja definirani su Prostornim planom Osječko-baranjske županije, kao i sektorskim studijama izrađenim za potrebe istog plana. S obzirom da Prostorni plan županije plan višeg reda u odnosu na PPU Petrijevci, navedeni ciljevi uvršteni su, u svom sublimiranom obliku, u PPU Općine Petrijevci kao ciljevi prostornog razvoja.

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Razvoj naselja

Na području Općine Petrijevci odvija se proces urbanizacije karakterističan za cijelu Hrvatsku, koji je praćen pojačanim rastom gradova i urbanizacijom jednog dijela naselja te smanjivanjem broja stanovnika u velikom broju seoskih naselja. Imajući u vidu navedene procese, kao osnovni ciljevi razvoja naselja utvrđuju se:

- poticanje gospodarskog jačanja lokalnih središta,
- ograničenje širenja naselja sekundarnog stanovanja,
- revitalizirati ruralna naselja na područjima demografske stagnacije,
- u ruralnim naseljima poticati usmjerenje u pravcu turističkog razvoja,
- povećati razinu infrastrukturne opremljenosti i prometne dostupnosti ruralnih naselja,
- osnažiti povezanost poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima.
- razvoj društvene infrastrukture uskladiti s razvojem i razmještajem stanovništva,
- uskladiti mrežu i hijerarhiju javnih službi s razvojem sustava središnjih naselja,
- podizati i poboljšavati standard i kvalitetu usluga koje društvene infrastrukture.

Razvoj infrastrukturnih sustava

U utvrđivanju ciljeva razvoja prometnog sustava potrebno je podržati razvojne ciljeve, te promovirati ciljeve i programe županijskog nivoa i uklopiti ih u cjelinu prometnog sustava.

Cestovni promet

- rješavanje konfliktnih točaka tranzitnog prometa i naselja,
- poboljšanje prometne povezanosti s ostalim dijelovima Županije.

Željeznički promet

- poboljšanje tehničko-tehnoloških uvjeta na željezničkim prugama i čvorištima,
- poboljšanje signalnih i telekomunikacijskih sustava i sigurnosti putnih prijelaza,

Poštanska mreža

- dostizanje više razine razvijenosti poštanske mreže i prometa,

Telekomunikacijski sustav

- održavati i poboljšavati dostignutu razinu razvoja telekomunikacija,

Riječni promet

- uređenje plovnog puta i razvoj luka na rijeci Dravi,

Elektroenergetika

- osigurati potrebne količine električne energije,
- dograditi prienosnu mrežu,
- razvijati distribucijsku mrežu i omogućiti kvalitetnu opskrbu krajnjih potrošača,
- podsticanje na korištenje alternativnih energetske izvora.

Vodopskrba

- javnom vodoopskrbom obuhvatiti 90% stanovništva i podmiriti potrebe gospodarstva, a realni i dostižni cilj je 81% opskrbljenosti u I. fazi,
- podići standard opskrbljenosti vodom na nivo prosječno 200 l/stan/dan,

Uređenje vodotoka i voda

- zaštititi područje od poplava.

Uređenje poljoprivrednog zemljišta

- osigurati funkcioniranje melioracijskih sustava,
- razvijati sustav navodnjavanja.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Problematika racionalnog korištenja prirodnih izvora utvrđuje se sljedećim ciljevima,

- čuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i ekološke stabilnosti,
- čuvanje kakvoće žive i nežive prirode, te je racionalno koristiti,
- sprečavanje umanjivanja vrijednosti prirodnih izvora, vode, zraka, tla i šuma,
- prirodne izvore očuvati na razini koja nije štetna za čovjeka, biljni i životinjski svijet,
- čuvanje produktivnost tla uz razumno korištenje,
- izbjegavati svaki zahvat koji ima štetan učinak na biološku raznolikost, te očuvati prirodni genetski sklad i sklad prirodnih zajednica, živih organizama i neživih tvari.
- čuvanje i obnavljanje kulturne i estetske vrijednosti krajolika,
- unapređenje stanja okoliša i osiguranje boljih uvjeta života,
- čuvanje podzemne vode visoke kakvoće od mogućeg zagađenja.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Prostor Općine Petrijevci po tipu krajolika pripada agrarnom krajoliku s kompleksima šuma i poplavnih područja. Osnovni cilj u zaštiti krajobraznih vrijednosti je očuvanje krajobraznog identiteta. U tom cilju potrebno je zaštititi:

- raznolikost poljoprivrednih kultura,
- vizualne kvalitete sudjelovanja nepreglednih poljoprivrednih površina sa šumama,
- povezivanje ravničarskog krajobraza s predjelima prekrivenih šumama,

U pogledu zaštite navedenih osobito vrijednih resursa postavljaju se sljedeći ciljevi:

- sustavna zaštita vrijednog poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
- zaštita prirodnog statusa na području toka Drave,
- zaštita područja na kojima se nalaze zalihe pitke podzemne vode,
- zaštita prirodne i graditeljske baštine integrirane u razvojne programe.

Stara Karašica u Petrijevcima

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

2.2.1. Demografski razvoj

Popisom stanovništva 1991. godine je bilo utvrđeno da je na području Osječko-baranjske županije bilo ukupno 367.193 stanovnika. Kretanje stanovništva Županije u razdoblju 1961.-1991. godine bilo je pozitivno s oscilirajućom dinamikom u međupopisnim razdobljima. Prostori progresije ili povećanja broja stanovnika do 1991. godine su bili svi gradovi, uključujući i Općina Petrijevci. Prema uobičajenim demografskim mjerilima, stanovništvo Osječko-baranjske županije ima obilježja duboke starosti kao i stanovništvo Republike Hrvatske u cjelini.

S obzirom da je u veoma kratkom roku došlo do velikih političkih i demografskih promjena u ovom dijelu Hrvatske, teško je utvrditi i opisati sadašnju demografsku sliku. Zato će se, tek nakon što se obavi kompletna obrada novog popisa stanovništva 2001.godine, moći dobiti provjereni podaci o stvarnom demografskom stanju, te dati njihovu ocjenu i pravu bilancu u odnosu na prethodni popis iz 1991. godine.

Za potrebe izrade PPUO Petrijevci korišteni su podaci iz knjige "Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31.ožujka 2001.godine" (Zagreb, svibanj 2002., izdavač Državni zavod za statistiku). Treba napomenuti da za izdvojeni dio naselja Satnica (uz naselje Samatovci, koje koje pripada Općini Bizovac), nema izdvojenih statističkih podataka u spomenutoj publikaciji.

Broj stanovnika Općine Petrijevci u razdoblju 1900. – 2001. godine

	Godina popisa										
	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.
PETRIJEVCI	2.526	2.685	2.555	2.596	2.525	2.504	2.781	2.605	2.307	2.327	2.439
SATNICA	786	884	889	865	791	812	762	709	701	645	619
Izdvojeni dio naselja SATNICA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Općina Petrijevci	3.312	3.569	3.444	3.461	3.139	3.316	3.543	3.314	3.008	2.972	3.068

Popis stanovništva 2001. godine

U 2 naselja na području Općine Petrijevci je, prema popisu stanovništva 2001. godine, živjelo ukupno **3.068 stanovnika**. Najveće naselje je bilo naselje Petrijevci (općinsko sjedište) s **2.439 stanovnika**.

Broj i struktura stanovništva na području Općine Petrijevci

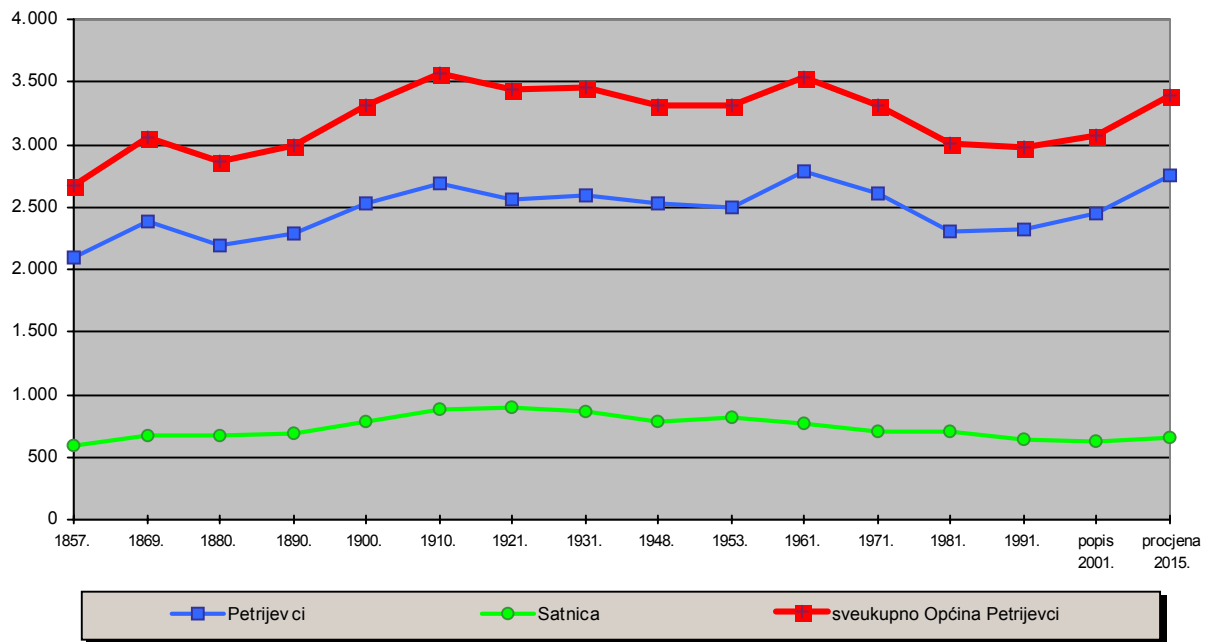
Naselje	Broj stanovnika			Broj kućanstava		Broj stanova	
	ukupno 1991.	ukupno 2001.	index 2001/1991	broj 2001.	prosječni broj članova	1991.	2001.
PETRIJEVCI	2.327	2.439	1,05	815	2,99	757	869
SATNICA	645	629	0,96	207	3,04	224	245
Izdvojeni dio naselja SATNICA	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO OPĆINA PETRIJEVCI	2.972	3.068	1,03	1.022	3,00	981	1.114

Kretanje broja stanovnika

Prema do sada obavljenim popisima stanovništva, broj stanovnika na području današnje Općine Petrijevci pokazuje tendenciju rasta od 3.312 stanovnika 1900.godine, s tek malim smanjenjima u popisu 1948.godine (posljedice 2. svjetskog rata). U zadnjem popisnom razdoblju (1991.–2001. godina), broj stanovnika se povećao za 96 stanovnika. Povećanje je ostvareno u naselju Petrijevci (112 stanovnika), a smanjeno u naselju Satnica (za 16 stanovnika).

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Kretanje broja stanovnika Općine Petrijevci u razdoblju 1887.-2015.godine

Stanovništvo Općine Petrijevci
prema spolu i starosti (0 – 59 godina), po naseljima

	Spol	Ukupno	Starost												
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	
Općina Petrijevci	sv.	3.068	158	166	207	195	185	185	200	224	244	217	220	185	
	m	1.490	98	86	101	101	101	94	98	119	128	109	107	90	
	ž	1.578	60	80	106	94	84	91	102	105	116	108	113	95	
Naselja															
	Petrijevci	sv.	2.439	114	140	173	159	142	140	156	190	198	173	175	140
	m	1.181	70	69	87	78	79	66	76	99	109	87	85	65	
	ž	1.258	44	71	86	81	63	74	80	91	89	86	90	75	
Satnica	sv.	629	44	26	34	36	43	45	44	34	46	44	45	45	
	m	309	28	17	14	23	22	28	22	20	19	22	22	25	
	ž	320	16	9	20	13	21	17	22	14	27	22	23	20	

Stanovništvo Općine Petrijevci
prema spolu i starosti (60 i više godina), po naseljima

	Spol	Ukupno	Starost								Nepoznato	
			60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više		
Općina Petrijevci	sv.	3.068	191	173	147	96	44	19	8	-	4	
	m	1.490	94	70	50	26	9	7	-	-	2	
	ž	1.578	97	103	97	70	35	12	8	-	2	
Naselja												
	Petrijevci	sv.	2.439	154	139	111	79	35	10	7	-	4
	m	1.181	77	57	39	23	7	6	-	-	2	
	ž	1.258	77	82	72	56	28	4	7	-	2	
Satnica	sv.	629	37	34	36	17	9	9	1	-	-	
	m	309	17	13	11	3	2	1	-	-	-	
	ž	320	20	21	25	14	7	8	1	-	-	

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Stanovništvo Općine Petrijevci
prema prisutnosti u naselju popisa, po naseljima

Naselje popisa	Stanovnici naselja popisa				
	Ukupno popisane osobe	Ukupan broj stanovnika	svoga	prisutni u vrijeme popisa	svoga
Općina Petrijevci	3.119	3.068	3.055	2.817	238
Naselja					
Petrijevci	2.476	2.439	2.426	2.238	188
Satnica	643	629	629	579	50

Stanovništvo Općine Petrijevci
prema odsutnosti u naselju popisa, po naseljima

Naselje popisa	Odsutni iz naselja popisa									Stanovnici naselja popisa	
	svoga	U zemlji				U inozemstvu				izbjeglice u Republici Hrvatskoj	privremeno privremeno prisutni u naselju popisa
		školovanje	rad	obiteljski razlozi	ostalo	svoga	rad	boravak	ostalo		
Općina Petrijevci	54	11	17	6	20	184	97	70	17	12	1
Naselja											
Petrijevci	41	7	10	6	18	147	79	56	12	12	1
Satnica	13	4	7	-	2	37	18	14	5	-	-

Dobna obilježja stanovništva

Dobna obilježja stanovništva Općine Petrijevci

	DOBNE SKUPINE										koeficijent starenja 60 i više / 0-19
	UKUPNO	0 - 19		20 - 39		40 - 59		60 i više			
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%		
Općina Petrijevci	3.068	726	23,7	794	25,9	866	28,2	678	22,1	0,93	

Stanovništvo Općine Petrijevci staro 10 i više godina
prema spolu, a nepismeni prema starosti

	Spol	Ukupno	Nepismeni prema starosti							
			svoga		10-19	20-29	30-44	45-59	60-64	65 i više godina
			broj nepismenih	udio u ukupnom (%)						
Općina Petrijevci	sv.	2.744	43	1,57	1	1	1	1	5	34
	m	1.306	5	0,38	1	1	-	-	1	2
	ž	1.438	38	2,64	-	-	1	1	4	32

Analiza dobnih obilježja stanovništva 2001. godine ukazuje da je cijelo područje imalo staru populaciju s koeficijentom starenja od 0,93. Područje Općine Petrijevci ima dakle karakteristike **starog stanovništva** (udjel mlađih od 19 godina je veći od 20%, a udjel starijih od 60 godina veći od 22 %).

Stanovništvo prema državljanstvu

Stanovništvo Općine Petrijevci prema državljanstvu

	Ukupno	Hrvatsko		Strano	Bez državljanstva	Nepoznato
		svoga	hrvatsko i drugo			
Općina Petrijevci	3.068	3.047	36	15	2	4
Postotak	100,00	99,32	1,17	0,49	0,07	0,13

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Stanovništvo prema narodnosti

Stanovništvo Općine Petrijevci prema narodnosti

	Ukupno	Hrvati	Nacionalne manjine								
			svega	Albanci	Bugari	Mađari	Nijemci	Rusini	Slovaci	Slovenci	Srbi
Općina Petrijevci	3.068	2.960	75	32	1	5	6	1	3	5	22
Postotak	100,00	96,48	2,44	1,04	0,03	0,16	0,20	0,03	0,10	0,16	0,72

Nije se izjasnilo u smislu nacionalne pripadnosti 19 osoba (0,62%), dok se u smislu regionalne pripadnosti izjasnila 1 osoba, dok je nepoznata narodnost za 14 osoba (0,46%).

Stanovništvo po aktivnosti

Zaposleni Općine Petrijevci prema pretežitoj aktivnosti,
po starosti i položaju u zaposlenju

	Ukupno	zaposleni u bilo kojem sektoru vlasništva	samozaposleni, ne zapošljavaju radnike	individualni poljoprivrednici, ne zapošljavaju radnike	samozaposleni, zapošljavaju radnike	rade samo po ugovoru o djelu, autorskom ugovoru ili dobivaju naknadu u gotovini	pomažući član obitelji na poljoprivrednom gospodarstvu	ostali zaposleni
Općina Petrijevci	932	808	13	52	42	5	6	6
15-19	14	14	-	-	-	-	-	-
20-24	83	81	1	-	-	-	1	-
25-29	127	112	2	3	7	3	-	-
30-34	121	108	2	3	5	1	-	2
35-39	146	133	3	4	5	-	1	-
40-44	159	140	2	8	7	-	1	1
45-49	119	98	1	6	12	1	1	-
50-54	97	84	2	5	5	-	-	1
55-59	40	32	-	6	-	-	1	1
60-64	18	6	-	11	-	-	-	1
65-69	3	-	-	2	1	-	-	-
70-74	3	-	-	2	-	-	1	-
75 i više	2	-	-	2	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	-	-

Stanovništvo Općine Petrijevci
prema aktivnosti i spolu

	Ukupno stanovništvo		Aktivno stanovništvo				Osobe s osobnim prihodima					
			svega	obavlja zanimanje	žensko		svega	ž.	Uzdržavano stanovništvo			
	svega	obavlja zanimanje			svega	ž.			svega	ž.	od osoba u zemlji	od osoba u inozemstvu
Općina Petrijevci	3.068	1.578	1.206	932	459	340	792	431	1.070	688	707	61

U Općini Petrijevci bilo je 1.206 ili 39,3% aktivnih, 792 ili 25,8% osoba s osobnim prihodom i 1.070 ili 34,9% uzdržavanih osoba. U postotcima, aktivno stanovništvo u ukupnom stanovništvu učestvuje s 39,31 %, dok je aktivnih žena u ukupnom ženskom stanovništvu 29,09%.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci

OBRAZLOŽENJE

Zaposleni Općine Petrijevci prema pretežitoj aktivnosti,
po položaju u zaposlenju i djelatnosti

	Ukupno	zaposleni u bilo kojem sektoru vlasništva	samozaposleni, ne zapošljavaju radnike	individ.ualni poljoprivrednici, ne zapošljavaju radnike	samozaposleni, zapošljavaju radnike	rade samo po ugovoru o djelu, autorskom ugovoru ili dobivaju naknadu u gotovini	pomažući član obitelji na poljoprivrednom gospodarstvu	ostali
Općina Petrijevci	932	808	13	52	42	5	6	6
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	105	44	-	52	2	1	6	-
Ribarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-
Rudarstvo i vađenje	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	157	150	2	-	5	-	-	-
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	29	29	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	63	56	1	-	6	-	-	-
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu upotrebu i kućanstvo	146	119	6	-	19	2	-	-
Hoteli i restorani	35	27	1	-	7	-	-	-
Prijevoz, skladištenje i veze	55	52	1	-	1	1	-	-
Financijsko posredovanje	8	8	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	43	42	1	-	-	-	-	-
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	83	83	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje	40	40	-	-	-	-	-	-
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	35	35	-	-	-	-	-	-
Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	27	27	-	-	-	-	-	-
Nepoznata djelatnost	3	3	-	-	-	-	-	-

Kućanstva

Analiza kućanstava ukazuje da je prosječna veličina kućanstva 1991. godine u Općini Petrijevci iznosila 2,90 članova, a u naselju Petrijevci 3,0 članova. Taj je prosjek 2001. godine smanjen, te iznosi na području Općine Petrijevci 3,0 člana, a u naselju Petrijevci 2,99 članova.

Na promatranom području Općine Petrijevci 2001. godine izrazito prevladavaju dvočlana, a zatim četveročlana kućanstva. U naselju Petrijevci prevladavaju također dvočlana, a zatim četveročlana kućanstva.

Kućanstva Općine Petrijevci
prema broju članova 2001. godine

	ukupno	Broj članova										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više
Općina Petrijevci	1.022	217	244	170	217	110	42	14	4	2	1	1

Kućanstva Općine Petrijevci prema obiteljskom sastavu i
obiteljska kućanstva prema broju članova

Naselje popisa	Kućanstva														
	Ukupno	obiteljska kućanstva prema broju članova													
		svoga	2	3	4	5	6	7	8 i više		od toga uže obitelji				
									broj kućanstava	ukupno članova	svoga	bračni par bez djece	bračni par s djecom	majka s djecom	otac s djecom
Općina Petrijevci	1.022	794	233	170	217	110	42	14	8	85	876	253	490	110	23
Naselja															
Petrijevci	815	637	188	141	179	83	28	11	7	77	704	207	386	90	21
Satnica	207	157	45	29	38	27	14	3	1	8	172	46	104	20	2

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Neobiteljska kućanstva Općine Petrijevci
prema broju članova

Naselje popisa	Neobiteljska kućanstva		
	svega	1 član	više članova
Općina Petrijevci	228	217	11
Naselja			
Petrijevci	178	169	9
Satnica	50	48	2

Kućanstva Općine Petrijevci
prema broju članova i osnovi korištenja stana

	ukupno	Broj članova										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1 i više
Općina Petrijevci	1.022	217	244	170	117	10	42	14	4	2	1	1
Privatno vlasništvo ili suvlasništvo	900	190	221	146	183	99	40	13	4	2	1	1
Najmoprimac sa zaštićenom najamninom	10	2	-	3	4	1	-	-	-	-	-	-
Najmoprimac sa slobodno ugovorenom najamninom	94	21	20	17	26	8	1	1	-	-	-	-
Najam dijela stana (podstanar)	10	1	2	1	3	2	1	-	-	-	-	-
Srodstvo s vlasnikom ili najmoprimcem stana	3	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	5	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-

Kućanstva Općine Petrijevci
prema veličini, tipu i broju članova

	ukupno	Privatna kućanstva prema broj članova											
		svega	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1 i više
Broj kućanstava	1.022	1.022	217	244	170	217	110	42	14	4	2	1	1
Broj osoba	3.068	3.068	217	488	510	868	550	252	98	32	18	10	25

Kućanstva Općine Petrijevci prema ukupnoj raspoloživoj površini zemljišta i prema vrsti poljoprivredne proizvodnje

	Broj kućanstava	Broj kućanstava prema vrsti poljoprivredne proizvodnje			
		Uzgoj žitarica, industrijskog bilja i krmnog bilja	uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja, sjemenja i sadnog materijala	uzgoj voća i grožđa	uzgoj vuževa, kunića fazana, činčila i dr.
Ukupno	1.022	359	613	18	5
bez zemlje	64	-	-	-	-
do 0,10 ha	382	6	256	2	2
0,11 do 0,50 ha	258	77	195	10	2
0,51 do 1,00 ha	72	50	38	2	-
1,01 do 3,00 ha	157	140	74	4	1
3,01 do 5,00 ha	38	37	20	-	-
5,01 do 8,00 ha	34	34	21	-	-
8,01 do 10,00 ha	7	6	5	-	-
preko 10,00 ha	10	9	4	-	-

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Kućanstva Općine Petrijevci prema ukupnom broju stoke i peradi

	Broj kućanstava	Ukupan broj stoke i peradi				
		broj konja	broj goveda	broj ovaca i koza	broj svinja	broj peradi
Ukupno	1.022	15	224	187	3.116	9.254
bez zemlje	64	0	0	0	5	10
do 0,10 ha	382	0	1	9	181	2.028
0,11 do 0,50 ha	258	0	10	23	213	2.384
0,51 do 1,00 ha	72	7	0	50	61	1.056
1,01 do 3,00 ha	157	5	24	63	337	2.166
3,01 do 5,00 ha	38	0	31	39	248	655
5,01 do 8,00 ha	34	3	32	3	257	563
8,01 do 10,00 ha	7	0	104	0	1.558	161
preko 10,00 ha	10	0	22	0	256	231

Kućanstva Općine Petrijevci prema obiteljskom sastavu i broju članova po osnovi korištenja stana

	Kućanstva										
	Ukupno	obiteljska kućanstva prema broju članova								8 i više	
		svega	2	3	4	5	6	7	broj kućanstava	ukupno članova	
Općina Petrijevci	1.022	794	233	170	217	110	42	14	8	85	
Privatno vlasništvo ili suvlasništvo	900	699	210	146	183	99	40	13	8	85	
Najmoprimac sa zaštićenom najamninom	10	8	-	3	4	1	-	-	-	-	
Najmoprimac sa slobodno ugovorenim najamninom	94	73	20	17	26	8	1	1	-	-	
Najam dijela stana (podstanar)	10	9	2	1	3	2	1	-	-	-	
Srodstvo s vlasnikom ili najmoprimcem stana	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	
Ostalo	5	3	-	2	1	-	-	-	-	-	

Stambene građevine i stanovi

Stanovi Općine Petrijevci prema načinu korištenja

		Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje				Stanovi koji se koriste povremeno	
			ukupno	nastanjeni	privremeno nastanjeni	rapušter	stanovi za odmor	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi
Općina Petrijevci	broj	1.538	1.114	978	115	21	423	1
	m ²	109.213	93.844	84.033	8.600	1.211	15.357	12

Stambene jedinice Općine Petrijevci prema broju kućanstava, članova kućanstava i ukupnom broju osoba

	Nastanjeni stanovi										
	ukupno			stanovi u kojima stanuju kućanstva						stanovi u kojima stanuju samo privremeno prisutne osobe	
	broj stanova	m ²	ukupni broj osoba	broj stanova	m ²	broj kućanstava	broj članova kućanstava	ukupni broj osoba	broj stanova	broj osoba	
Općina Petrijevci	978	84.033	2.973	977	84.003	1.019	2.935	2.954	1	19	

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Nastanjeni stanovi Općine Petrijevci
prema broju soba i vlasništvu

		Ukupno	1-sobni	2-sobni	3-sobni	4-sobni	5-sobni	6-sobni	7-sobni	8 i više soba	Stanovi prema vlasništvu	
											fizičke osobe	pravne osobe
Općina Petrijevci	broj	978	46	215	308	288	83	34	3	1	968	10
	m ²	84.033	1.548	11.660	23.285	29.371	11.608	5.691	580	290	83.283	750

Nastanjeni stanovi Općine Petrijevci
prema pomoćnim prostorijama i instalacijama

		UKUPNI BROJ NASTANJENIH STANOVA I BROJ OSOBA	Stanovi koji imaju			Stanovi s instalacijama			
			zahod	kupaonicu	kuhinju	struje	vodovoda	kanalizacije	centralnog grijanja
Općina Petrijevci	stanovi	978	749	790	970	974	840	856	305
	osobe	2.954	2.415	2.545	2.940	2.950	2.667	2.691	1.041

Stanovi Općine Petrijevci
s pomoćnim prostorijama

		UKUPNI BROJ NASTANJENIH STANOVA I BROJ OSOBA	Stanovi sa sljedećim kombinacijama pomoćnih prostorija				
			kuhinja, zahod i kupaonica	kuhinja i zahod	samo kuhinja	ostale kombinacije pomoćnih prostorija	bez kuhinje, kupaonice i zahoda
Općina Petrijevci	stanovi	978	729	15	165	65	4
	osobe	2.954	2.381	23	366	179	5

Prognoza budućih demografskih kretanja

Komparacija indeksa porasta i pada broja stanovnika za posljednje međupopisno razdoblje 1991. godine s popisom 2001. godine (indeks 2001/1991), pokazuje da je povoljniji koeficijent imalo samo naselje Petrijevci (1,05). U dužem periodu promatranja (indeks 2001/1981), povoljniji je indeks imalo također samo naselje Petrijevci (1,06).

Prognoza kretanja broja stanovnika na području Općine Petrijevci

Naselje	Broj stanovnika 1981.godine	Broj stanovnika 1991.godine	Broj stanovnika 2001. godine	Index 2001/1981	Index 2001/1991	Broj stanovnika 2015. godine (prognoza)
PETRIJEVCI	2.307	2.327	2.439	1,06	1,05	2.750
SATNICA	701	645	629	0,89	0,96	650
Izdvojeni dio naselja SATNICA	-	-	-	-	-	-
Općina Petrijevci	3.008	2.972	3.068	1,02	1,03	3.400

S obzirom na veliki broj nepoznanica, veoma je teško i nerealno dati egzatnu demografsku procjenu broja stanovnika u budućnosti. Dosadašnje procjene broja stanovnika iz prijašnjih prostorno-planskih dokumenata nisu prihvatljive, jer u sebi nisu sadržavale sve novonastale okolnosti koje su zadesile ovo područje pa i cijelu državu. Povezanost i uvjetovanost gospodarskog, demografskog i prostornog razvitka temelj je razvojnog planiranja.

Za gospodarsku revitalizaciju područja potrebni su radni kontingenti stanovništva na ukupnoj razini, ali i za inovacije potrebni kadrovi, odnosno nositelji procesa koje se samo dodatnim stimulansima može vratiti u mjesta rođenja ili u neka druga područja. Model demografske obnove ne može se stoga ograničiti samo na klasično stimuliranje reprodukcije stanovništva, koje ne daje sigurnost da se mlađe generacije, iako brojnije, neće iseljavati u atraktivnija područja. Demografska obnova se može provoditi samo u sklopu gospodarske obnove kao njen integralni dio i važna pretpostavka svakog planiranja i inovacija u prostoru.

Stoga je u model demografske obnove potrebno uključiti i različite oblike gospodarske i općenito ukupne revitalizacije:

- potrebno je postaviti okvire gospodarske revitalizacije čime se posredno ostvaruju uvjeti za veću reprodukciju fertilnog dijela domicilnog i doseljavanje novog stanovništva;
- emigracija mlađeg, obrazovanijeg i reprodukcijски sposobnog dijela stanovništva najveća je prepreka svakoj demografskoj obnovi, te je gospodarskim razvojem potrebno omogućiti uvjete za njihov ostanak;
- moguće mjere revitalizacije morale bi omogućiti zapošljavanje i stambeno zbrinjavanje najugroženijih slojeva stanovništva iz sredstava socijalnog i gospodarskog programa;
- povratak stanovnika s rada u inozemstvu, kao niti povratak hrvatskih iseljenika iz raznih dijelova svijeta nije intenzivan, te neće bitnije utjecati na promjene postojećih trendova.

Ukupno gledajući, razvojne mogućnosti su znatno veće kroz prirodne resurse, prometno povezivanje i gospodarsku infrastrukturu, nego kroz demografski potencijal koji već duže vremena pokazuje tendenciju smanjenja u pojedinim prigradskim naseljima, koja je popisom 2001. prvi puta registrirana i za samo Valpovo. Negativnost procesa posebno se očituje u činjenici da je takve demografske trendove vrlo teško zaustaviti standardnim mjerama demografske politike, dok je radikalna promjena trendova s ovakvim demografskim strukturama još teža.

Prostorni plan županije procjenjuje samo broj stanovnika županije i broj stanovnika u gradskim naseljima. Smatramo da je realna pretpostavka da će 2015. godine područje Općine Petrijevci imati, uz minimalni porast, ukupno **3.400 stanovnika**, dok će samo naselje Petrijevci imati **2.750 stanovnika**, kao što je vidljivo iz gornje priložene tablice.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Prostornim planom uređenja Općine Petrijevci određeno je da je unutar građevinskih područja naselja dominantna stambena gradnja, što međutim ne isključuje izgradnju:

- manjih prostora za rad bez štetnih utjecaja na okoliš,
- prostora za javne i prateće, trgovačke i uslužne, turističke i ugostiteljske sadržaje,
- vjerskih građevina,
- infrastrukturnih i komunalnih građevina i uređaja bez štetnih utjecaja na okoliš, te
- manjih zelenih površina, športsko - rekreacijskih površina i dječjih igrališta.

Način gradnje u zonama mješovite namjene detaljno je definiran provedbenim odredbama u sklopu Odluke o donošenju PPU-a Općine Petrijevci. Povijesne, urbane i prirodne vrijednosti obvezuju na sistemski pristup kojime će se postojeće vrijednosti prostora ne samo zaštititi i sačuvati, već i dostojno prezentirati i obogatiti. Pri tom se postupku podrazumijeva široka paleta graditeljskih, tehničkih i organizacijskih mjera kojima je cilj obnova i usklađenje zatečenog stanja u prostoru sa građanskim, društvenim i kulturnim aspiracijama, te infrastrukturnim i tehničkim potrebama. PPU-om Općine Petrijevci potrebno je stvoriti preduvjete za razvitak djelatnosti:

- u kojima se najbolje valorizira ljudski potencijal ;
- u kojima se najbolje mogu iskoristiti pogodnosti prostora;
- koje što racionalnije koriste prostor ;
- koje nisu energetske zahtjevne;
- koje nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša ;
- koje su tržišno orijentirane, visokoprofitabilne te privlače kapital i modernu tehnologiju;
- koje imaju mogućnost povezivanja u veće nacionalne i internacionalne sustave ;
- koje zapošljavaju visokokvalificiranu radnu snagu.

Gospodarske strukture na području Općine Petrijevci trebaju osigurati sljedeće ciljeve:

šumarstvo

- u najvećoj mjeri koristiti ekološku i socijalnu funkciju šuma, a sve uništene šumske ili neobrađive površine valja obnoviti pošumljavanjem.

poljodjelstvo

- osnovni cilj politike u poljodjelstvu je razvijanje suvremenog, djelotvornog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva, te ostvarivanje poljodjelskih proizvoda na način da se u najvećoj mjeri zaštite prirodni potencijali zemlje.
- zbog rastuće potražnje za zemljištem (građevinsko zemljište) valja štiti vrijedna obradiva zemljišta od moguće nekontrolirane izgradnje. Stoga treba u najvećoj mogućoj mjeri čuvati i koristiti zemljišta za poljodjelsku svrhu, a trenutačno neobrađene i zapuštene poljodjelske površine privesti njihovoj svrsi.
- poticati i provoditi komasaciju i melioraciju poljoprivrednog zemljišta.

industrija

- prostorni razmještaj proizvodnih kapaciteta temeljiti na uspostavljanju široke mreže manjih i raznolikih proizvodnih jedinica i daljnjem razvoju već formiranih gospodarskih cjelina, a koje su od posebnog značenja za područje općine,

turizam

- snažnije afirmirati razvitak seoskog turizma,
- razvoj turizma integrirati s revitalizacijom kulturnog identiteta,
- turistički aktivirati područja pod posebnom namjenom (vrijedni dijelovi prirodne baštine).
- afirmirati lovstvo i ribolovstvo, te ostale športske aktivnosti u sklopu turističke ponude.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

Razvoj naselja

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine, na području Općine Petrijevci nalaze se samo 2 naselja, od koji niti jedno nije naselje gradskog karaktera. Prema stupnju urbaniziranosti ističe se naselje Petrijevci, koje spada u grupu **prijelaznih (slabije urbaniziranih)** naselja. Pod prijelaznim ili urbaniziranim naseljima podrazumijevaju se ona naselja koja su doživjela određeni stupanj socio-ekonomske preobrazbe. Iako se ova naselja izdvajaju od ostalih, procesi urbanizacije su u samom začetku, na što ukazuje još uvijek znatan broj poljoprivrednih kućanstava i poljoprivrednog stanovništva, nedostatak gospodarskih sadržaja u naseljima, te karakteristike izgradnje koja se tek u središtima pojedinih naselja počinje profilirati u male urbane oaze, i to uglavnom izgradnjom javnih sadržaja.

Centri i osovine urbanizacije

Na temelju analize prostorne dimenzije procesa urbanizacije na području Županije konstatirani su prostorni oblici ovog procesa, a to su centri i osovine urbanizacije. Pri tome su centri urbanizacije gradovi, osobito oni s razvijenom funkcijom rada, a osovine urbanizacije se razvijaju duž prometnih linija koje ih povezuju i čine ih naselja u kojima dolazi do preobrazbe uglavnom uvjetovane zapošljavanjem stanovništva u gradovima. Općina Petrijevci se nalazi na osovini urbanizacije Osijek – **Petrijevci** – Valpovo - Belišće.

Stanovanje i stanovi

Stanovanje je osnovna funkcija naselja i najveći je korisnik građevinskog područja. Osnovnu komponentu sustava stanovanja čine stanovi, kojih je na području Općine Petrijevci prema popisu stanovništva i stanova iz 1991. godine bilo 1.357, ukupne površine nešto preko 100.000 m², što iznosi 33,8 m²/stanovniku. Prosječna površina stana je iznosila 74,0 m², što ukazuje na veliku zastupljenost tradicionalnog načina stanovanja u obiteljskim kućama. Odnos broja stanovnika i kućanstava (1,35) pokazuje da je broj stanova veći od broja kućanstava.

Razvoj prometne i komunalne infrastrukture

Sustav prometne i komunalne infrastrukture je jedan od ključnih čimbenika, koji se ogleda u sljedećim elementima:

- u odnosu na prometno značenje i u skladu s prometnim opterećenjima, potrebno je izvršiti uređenje lokalnih cesta i uklopiti ih u prometnu mrežu Petrijevaca,
- osigurati i omogućiti alternativno povezivanje naselja radi veće fleksibilnosti i sigurnosti funkcioniranja prometa u svim uvjetima,
- omogućiti veće korištenje informacijske tehnologije omogućenjem konkurencije u nuđenju telekomunikacijskih usluga,
- osigurati dovoljne količine plina i za ekstremne uvjete,
- u poluurbanim naseljima zamijeniti zračnu električnu mrežu podzemnim energetskim kablovima,
- osigurati pravovremenu izgradnju novih trafostanica u novim dijelovima naselja i drugdje gdje se planira povećani intenzitet potrošnje,
- distribucijski sustav uključivo sa centrom za nadzor i upravljanje izgrađivati odnosno prilagođavati tako da se sustav srednjeg napona postupno prebaci sa 10 kV na 20 kV,
- povećati sigurnost snabdijevanja pitkom vodom iz vodoopskrbnog sustava izgradnjom novih kapaciteta vodosprema i novih magistralnih cjevovoda, izgradnjom NUS-a (nadzorno-upravljačkog sustava), te izgradnjom sustava za održanje kakvoće vode,
- u rekonstrukcijama i novoj izgradnji vodoopskrbnog sustava osigurati kvalitetnu protupožarnu zaštitu ugradnjom dovoljnih profila cjevovoda i hidranata,
- graditi mjesne kanalizacijske kolektore i mreže povezujući ih na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda,
- u naselju Satnica odvodnju otpadnih voda treba rješavati u skladu s Odlukom o odvodnji Općine Petrijevci, dobro izvedenim, nepropusnim, trokomornim taložnicama s djelomičnim biološkim pročišćavanjem i njihovom urednom čišćenju i održavanju ili biodisk uređajima.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

Zaštita krajobraznih vrijednosti

Težište zaštite krajobraznih vrijednosti je na integralnom vrednovanju prostora kao kulturnog krajolika. Unutar kulturnog krajolika definiraju se regionalne cjeline na temelju slijedećih parametara: prirodnih i zemljopisnih karakteristika, reljefnih obilježja, vrste, tipa i oblika naselja, tipologije tradicijske arhitekture, karakterističnih arhitektonskih obilježja i detalja. Svrha definiranja krajobraznih regija je na prepoznavanju, njegovanju i unapređenju specifičnosti, regionalnih raznolikosti. To podrazumijeva čuvanje prostornih i pejzažnih vrijednosti, planiranje gospodarskih djelatnosti koje imaju tradiciju i temelje na određenom prostoru, organiziranje građevinskih područja i arhitektonskih oblika u suglasju s karakteristikama regije. U vrijednim prirodnim prostorima planiranje novih cesta i željezničkih pruga treba uvažiti prostorne i morfološke značajke terena, što znači da se koriste njegove prirodne značajke, a da se zahvati u terenu, kojima se mijenja izgled krajolika svedu na minimum. Dalekovodi i ostali infrastrukturni koridori ne smiju se voditi trasama kojima bi došlo do većih prosjeka šuma.

Na području Općine Petrijevci zastupljeni su svi resursi koji se prema Prostornom planu Osječko-baranjske županije smatraju posebnim vrijednostima županijskog prostora, kao što su:

- poljoprivredne i šumske površine,
- vodene površine Drave s pritocima,
- podzemne vode,
- prirodna i graditeljska baština.

Ciljevi zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti su:

- zaštita vrijednog poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
- zaštita prirodnog statusa na području toka Drave,
- zaštita područja sa zalihama podzemne vode,
- zaštita prirodne i graditeljske baštine, uz integriranje u razvojne programe,
- proširenje zaštite na vrijedne dijelove prirode,
- zaštićene dijelove prirode integrirati u turističku ponudu,
- saniranje neprimjerenih zahvata na zaštićenim dijelovima prirode.

Jedno od temeljnih načela na kojem se zasniva suvremena teorija zaštite kulturne baštine je spoznaja da je arhitektonski spomenik, bilo koje vrste i značenja, nedjeljivo povezan s okolinom, a time i širim regionalnim prostorom. Jedna od osnovnih zadaća zaštite kulturne baštine, osim zaštite i očuvanja fizičke strukture arhitektonskog spomenika, je težnja da se spriječi devastacija neposrednog prostora, kako bi on očuvao svoje autentično okruženje, a time i svoje prostorne vrijednosti i značenje. Na navedenim je principima definiran i novi segment zaštite kulturne baštine, a to je pojam kulturno-povijesnih cjelina. Smatrajući da kulturno i prirodno nasljeđe predstavlja harmoničnu cjelinu, čiji su elementi nedjeljivi, nametnula se potreba integralnog pristupa analizi i vrednovanju prostora.

Načela zaštite kulturne baštine su slijedeća:

- kulturna i prirodna baština predstavlja temelj identiteta i dokaz kontinuiteta sredine, te ju treba zaštititi od devastacije i degradacije njenih temeljnih vrijednosti,
- osim pojedinačnih građevina, kulturnu baštinu čini i prostorna baština, bilo da je rezultat ljudskog djelovanja kroz povijest, ili je djelo prirode i čovjeka,
- osim vrednovanih građevina - reprezentativnih primjera određenog stila, kulturnu baštinu čine i skromna ostvarenja tradicijske stambene gradnje,
- u cilju cjelovite zaštite kulturne i prirodne baštine potrebno je uvoditi poticajne mjere za zaštitu ruralne graditeljske baštine,
- prirodni krajolik je neponovljiv, a svako novo širenje građevinskih zona u kvalitetne pejzažne prostore znači osiromašenje i gubitak za cijelu zajednicu.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE PETRIJEVCI

Promjena odnosa prema prirodnim resursima (pitka voda, vrijedne prirodne cjeline, poljoprivredne i šumske površine itd.) je nužna i postala je osnovni postulat u najnovijoj generaciji dokumenata prostornog uređenja. Kako je načelno jasno da su resursi ograničeni, u idućem planskom razdoblju potrebno je predložiti selektivne alternative. Promjena odnosa prema resursima, naime omogućuje intenzivniji razvoj komplementarnih djelatnosti, te razvojno aktiviranje društvenih djelatnosti.

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Jedna od temeljnih zadaća prostornog uređenja je zaštita prostora kao potrošne kategorije, što nameće obzir na način korištenja. Društveni odnos prema problematici korištenja prostora u novije je vrijeme bitno promijenjen, te se Republika Hrvatska i Ustavom, a potom i donošenjem Strategije i Programa prostornog razvitka odredila za politiku održivog razvoja, što je ugrađeno i u Prostorni plan Osječko-baranjske županije. U fazi određivanja razvojnih preduvjeta nužno je afirmirati ustavnu odrednicu o prostoru kao dijelu nacionalnog bogatstva, ograničenog i u kvalitativnom i u kvantitativnom pogledu, kroz niz mjera, koordiniranih planskih akcija i zabrana, kako bi neposredni i dugoročni ciljevi i interesi postali konkretnim elementima razvoja.

Ciljevi racionalnog korištenja i zaštite prostora su:

- preispitivanje važećih građevinskih područja u odnosu na izgrađenost u prostoru;
- racionalno planiranje novih površina za razvoj naselja i gospodarskih pogona;
- poboljšavanje efikasnosti korištenja svih postojećih već angažiranih prostora;
- gašenje neprimjerenih sadržaja u prostoru uz njegovu sanaciju i revitalizaciju;
- određivanje prostora vrijednih resursa na kojima je isključena prenamjena prostora;
- prilikom planiranja trasa prometne i komunalne infrastrukture prioritetno ispitati mogućnosti korištenja postojećih koridora i izbjegavati zauzimanje novih površina (posebice poljoprivrednih i šumskih);
- u bilanci osnovnih kategorija korištenja prostora težiti povećanju u korist poljoprivrednog i šumskog zemljišta.

Kako se, vezano na demografske i društvene promjene, ukidanje društvenog vlasništva, te očekivani razvoj malih i srednjih poduzeća očekuju novi zahtjevi za gradnjom stambenih i gospodarskih sadržaja, Prostornim planom utvrđuje se preraspodjela građevinskih područja na način da se, zadržavajući ukupnu površinu građevinskog područja, zadovolje slijedeći kriteriji:

- povećanje građevinskih područja u demografski aktivnim naseljima, te njihovo smanjenje u naseljima s negativnim demografskim pokazateljima;
- uključivanje postojećih izgrađenih poteza u građevinsko područje gdje god je to moguće;
- utvrđivanje provedbenim odredbama smjernica za rekonstrukciju i nadogradnju postojećih zgrada izvan građevinskih područja;
- sustavno respektiranje svih kriterija za ograničenja građevinskih područja (klizišta, strma područja, zemljišta nedovoljne nosivosti, plavljena područja, zone intenzivne poljoprivrede, oranice 1. i 2. kategorije, postojeći i planirani prometni i infrastrukturni koridori, šumsko zemljište, zaštitni pojas spomenike prirodne i kulturne baštine, vrhovi uzvisina, zaštita vodocrpilišta, zaštita okoliša, zaštita koridora u kojima je posebnim gradskim odlukama zabranjena gradnja i sl.);
- u ukupnom bilansu površine građevinskog područja ne povećati, već samo preraspodijeliti na drugi način, u skladu sa stvarnim potrebama na terenu.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Pri utvrđivanju građevinskih područja potrebno je voditi računa o očuvanju i zaštiti vrijednih i osobito vrijednih poljoprivrednih površina, šuma, te zaštićenih objekata prirodne baštine, kao i o slijedećim ograničavajućim faktorima:

- nepovoljni mikroklimatski uvjeti stanovanja,
- nesanirana eksploatacijska polja,
- zemljišta slabe nosivosti,
- poplavna zemljišta i zemljišta s visokom podzemnom vodom,
- retencije,
- zone obuhvaćene zagađenjem određenim privrednim i drugim aktivnostima,
- infrastrukturni koridori.

Unutar građevinskog područja treba predvidjeti površine potrebne za organiziranje zona male privrede, odnosno zona mješovitih namjena (stambeno-poslovna). Također, iz dosadašnjim planom utvrđenih građevinskih područja treba isključiti znatne "zelene" (poljoprivredne i šumske) površine, te površine namijenjene za strukture koje se Zakonom o prostornom uređenju mogu graditi izvan građevinskog područja.

Planom treba spriječiti linearni rast naselja duž županijskih i državnih cesta, te poticati razvoj naselja po dubini prostora, a mjerama porezne politike potrebno je stimulirati korištenje zemljišta opremljenog infrastrukturom unutar građevinskog područja kao građevinsko, a ne kao poljoprivredno ili ono neprivedeno osnovnoj namjeni. Na taj način doprinijet će se svrsishodnijem korištenju građevinskog zemljišta, te prometne i komunalne infrastrukture unutar granica građevinskog područja.

Pri utvrđivanju građevinskog područja treba preispitati mogućnost korištenja neiskorištenog prostora za moguću izgradnju interpolacijama ili adaptacijama i zamjenama starih građevina s novima. Treba zaustaviti daljnje širenje naselja na nove neizgrađene površine (pretežito poljoprivredne), tako da se pri određivanju građevinskih područja obuhvate i objedine samo već izgrađeni dijelovi naselja i oni načeti izgradnjom.

Građevinsko područje sastoji se od skupa već izgrađenih čestica (izgrađeni dio građevinskog područja) te površina za daljnji razvoj naselja (neizgrađeni dio građevinskog područja). Za potrebe izrade Prostornog plana uređenja Općine Petrijevci izvršena je detaljna analiza građevinskih područja naselja koja su bila planirana Prostornim planom (bivše) općine Valpovo. Građevinska područja na prostoru današnje Općine Petrijevci, utvrđena Prostornim planom (bivše) općine Valpovo, sastojala su se gotovo isključivo od građevinskih površina za individualno stanovanje, dok su samo u naselju Petrijevcima u većoj mjeri unutar građevinskog područja bile zastupljene i druge namjene. Površine građevinskih područja naselja Općine Petrijevci, prema PPO Valpovo (SG 10/82, 9/84, 5/85, 1/87, 8/89, i 7/91), bila su slijedeća:

Građevinska područja Općine Petrijevci
stanje 2002. godine

N a s e l j e	ukupna površina građevinskog područja prema PPO Valpovo	izgrađeni dio građevinskog područja 2002.god.		neizgrađeni dio građevinskog područja 2002.god.		broj stanovnika 2001.
	ha	ha	(3 / 2x100) %	ha	(4 / 2x100) %	
1	2	3	4	5	6	7
Petrijevci	315,0	126,4	40,1	188,6	59,9	2.439
Satnica	110,0	72,4	65,8	37,6	34,2	629
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Satnica	2,3	2,3	100,0	0	0	-
Ukupno Općina Petrijevci	427,3	201,1	47,0	226,2	53,0	3.068

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci

O B R A Z L O Ž E N J E

Građevinska područja Općine Petrijevci
stanje 2002. godine

N a s e l j e	gustoća naseljenosti građevinskog područja	zauzeti dio građevinskog područja	rezervirana površina građevinskog područja	postojeća površina građevinskog područja po stanovniku
	(7 / 2) st / ha	(3 x 10.000 / 7) m ² / st	(5 x 10.000 / 7) m ² / st	(2 x 10.000 / 7) m ² / st
Petrijevci	7,74	518	773	1.291,5
Satnica	5,71	1.151	597	1.748,8
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Satnica	-	-	-	-
Ukupno Općina Petrijevci	7,17	655	737	1.392,7

Iz priloženog je vidljivo da prosječna veličina građevinskog područja Općine Petrijevci iznosi 1.392,7 m²/st.

Prostornim planom Županije određeno je da se:

- površina građevinskog područja naselja utvrđuje na temelju projekcije demografskog razvitka naselja u planiranom razdoblju PPUO Petrijevci, planiranog razvoja društvenih i gospodarskih djelatnosti, prometa i infrastrukturnih sustava, te osobitosti urbane strukture, funkcionalne organizacije naselja i prirodnih uvjeta okruženja,
- pri utvrđivanju prostornih potreba za planirano povećanje stanovništva **odnos planirane površine i planiranog broja stanovništva (m²/st) ne može biti veći od odnosa izgrađene površine i postojećeg broja stanovnika,**
- ukupna površina građevinskog područja pojedinačnog naselja može biti **najviše za 25% veća od zbroja površine izgrađenog područja i površine određeno za planirano povećanje stanovništva,**
- ako je površina postojećeg građevinskog područja naselja veća od maksimalne površine utvrđene na gore opisani način, PPUO-om Petrijevci se takve cjelovite površine trebaju izuzeti iz građevinskog područja, te se mogu odrediti kao rezervne površine za budući razvoj naselja.
- u PPUO Petrijevci nužno je dokazati da je građevinsko područje utvrđeno sukladno utvrđenim smjernicama i kriterijima iz PPOBŽ.

Svako novo zauzimanje prostora za širenje građevinskog područja zahtijeva istovremeno smanjivanje građevinskog područja u dijelovima naselja u kojima se ne očekuje izgradnja. Samo izuzetno, u cilju poticanja gospodarskog i urbanog razvitka područnih i lokalnih središta, omogućava se i u takvim slučajevima povećanje građevinskog područja, ali isključivo s ciljem formiranja gospodarskih, turističko-rekreacijskih i športsko-rekreacijskih zona.

Također se zabranjuje širenje građevinskih područja naselja uz državne i županijske ceste, te spajanje naselja odnosno smanjivanje razmaka između naselja na manje od 500 m. Time se osiguravaju koridori za eventualne buduće potrebe razvoja infrastrukture i funkcioniranje postojećih cestovnih prometnica.

Utvrđivanje građevinskih područja za naselja povremenog stanovanja (kuće za odmor) vrši po istim kriterijima koji vrijede i za naselja stalnog stanovanja. Pri tome je potrebno ova građevinska područja smanjiti ili utvrditi samo u granicama već izgrađenog dijela, unutar kojih je moguća **samo interpolacija** novih građevina povremenog stanovanja.

U slučaju nelegalno izgrađene cjeline povremenog stanovanja, mogućnost pravne sanacije utvrđuje se ovim Planom, a sve građevine izvan tako utvrđenog građevinskog područja moraju se ukloniti.

Veličina građevinskih područja proizvodnih zona izvan naselja ograničava se normativom **od 35,0 m²/st**, građevinskog područja gospodarske zone. Veće površine dozvoljene su samo na temelju konkretnih gospodarskih programa. Prostornim planom omogućava se da se izvan naselja utvrđuju građevinska područja za groblja i deponije komunalnog otpada, ali na temelju prethodno provedenih istraživanja o pogodnosti lokacije za potrebnu namjenu.

2.3.3. Unapređenje razvoja naselja i komunalne infrastrukture

Unapređenje razvoja naselja

- voditi aktivnu politiku uređenja seoskih naselja povećanjem stambenih, komunalnih i drugih standarda,
- uređivati povijesno središte Petrijevaca, te građevine graditeljske baštine i njihovu okolicu kao mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta,
- usmjeravati novu stambenu i drugu gradnju u nedovoljno izgrađene dijelove naselja, te u prostorne cjeline naselja već opremljene komunalnom,
- osigurati prostorne preduvjete za gradnju obiteljskih kuća u seoskim naseljima s racionalnim gustoćama naseljenosti primjerenim naselju.

Unapređenje razvoja komunalne infrastrukture

- u naseljima komunalnu infrastrukturu prilagođavati potrebama, vodeći pritom stimulativne mjere podsticanja interesa za stambenom izgradnjom u zonama koje su u prioritetu prema razvojnim planovima pojedinih naselja,
- cjenovnom politikom stimulirati ulaganja u proizvodne pogone sa novim zapošljavanjem u područjima sa već izgrađenom infrastrukturom,
- nastaviti i dovršiti modernizaciju telekomunikacijskih mreža u dijelovima naselja gdje još nisu modernizirane.

Petrijevci - centar naselja